

NOVI TADNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO,
SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Dopustniška mrzlica počasi pojenjuje. Tudi v naši redakciji. Čeprav se neka teri kolegi šele sedaj odpravljajo na morje, pa je večina že sredi družbenega dogajanja. Tako vam tudi v tej številki pripravljamo obilico zanimivega branja. Izpostaviti velja gospodarske rezultate v konjiški občini, klasične celjske težave v industriji in med zgubaši novega bolnika: žalsko občino. Tokrat je naš obisk veljal Vrbju, kjer bi radi imeli svojo krajevno skupnost. Žalski gostinci se sprašujejo, če je odlok IS trezen (tisti, ki govori o odpiralnem času).

Občani šentjurske občine so praznovali. Nov dom v Gorici je takoj pokazal svoje gostoljubje in sprejel goste pod svojo novo streho. Vremenskim muham se je pridružilo tudi ozvočenje, pa kaj bi, saj ni vse v mogočnosti glasu.

Lep pozdrav vsem, gobarjem pa veliko sreče pri potepanju po gozdovih. Če boste našli kakšno z urednimi merami, nam sporočite. Nevoščljivcev ne bo manjkalo!

DRAGO MEDVED

OBISKALI SMO VRBJE - MOZIRSKO JUTRO MED KOSCI

PRAZNIK IN SREČANJE V GORICI PRI SLIVNICI

V spomin na 18. avgust 1944, ko je bila osvobojena Planina pri Sevnici, slavijo že vrsto let zapored občani šentjurske občine svoj praznik. Osrednja slovesnost ob letošnjem prazniku je bila v nedeljo zjutraj v krajevni skupnosti Gorica pri Slivnici. Praznik občine Šentjur pa je potekal skupaj s tradicionalnim srečanjem med drugo svetovno vojno ukradenih otrok. Srečanja so se poleg številnih krajanov in predstavnikov družbenopolitičnega življenja občine udeležili tudi brigadirji in predstavniki iz pobratene Uzičke Požege.

Za kulturni program so poskrbeli mladi pevci in združena moška pevka zbor iz Ponikve in Šentjurja ter recitatorska skupina pod vodstvom Darinke Joštove.

MATEJA PODJED

OB LETOŠNJIH JUBILEJIH

V ZNAKU SRPA IN KLADIVA

Osrednja celjska slovesnost bo ob Joštovem mlinu

Številne proslave, prireditve in manifestacije, ki so jih letos pripravili v celjski občini, so tekle v znamenju jubilejev KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov. Osrednja slovesnost, ki bo v Celju 22. septembra, pa bo povezana tudi s 40-letnico II. konference KPS, ki je bila v Joštovem mlinu.

Za to osrednjo prireditev so v okviru posebnega odbora pripravili program, ki ga bodo izvedle številne amaterske kulturne skupine iz celjske občine. Tako pevski zbori, godbe na pihala, recitatorji, plesne skupine in drugi. Posebej pomembno pa je, da bo dotlej zaključena obnova »Rdečega mlina«, ob katerem bo tekla slovesnost 22. septembra. Na predvečer proslave bo v Joštovem mlinu odprta tudi spominska soba II. konference KPS, katere ureditev pripravlja Muzej revolucije.

V tednu pred osrednjo slovesnostjo, namenjeno letošnjim jubilejem, bo v Celju tudi več spremljajočih prireditev. Tako bo 21. septembra na Tomšičevem trgu promenade koncert, ki ga bo predvidoma izvedla Godba milice iz Ljubljane. Muzej revolucije bo pripravil razstavo v počastitev 60. obletnice KPJ, v prostorih Osrednje knjižnice pa bodo odprli razstavo o delu in življenju Edvarda Kardelja. 9. septembra bo slovesnost v krajevni skupnosti Pod gradom, ko bodo odkrili spominsko ploščo na stavbi, kjer je bila ustanovljena Zveza delovnega ljudstva Celje. V okviru praznovanj bodo v Celju izdelali transverzalo pod geslom »Od pomnika do pomnika«, ki bo obeleževala vsa pomembna mesta iz predvojnega in medvojnega revolucionarnega razdobja.

V praznovanje letošnjih ju-

bilejev se bodo aktivno vključile še vse celjske sole, ki bodo v učnih programih namenile posebno pozornost razvoju delavskega gibanja.

V organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih bodo svečane seje samoupravnih organov in družbenopolitičnim organizacij namenjene praznovanju jubilejev, posamezne krajevne skupnosti pa bodo pripravile tudi posebne proslave. V praznovanje se bo vključil še Likovni salon, ki bo pripravil razstavo del s tematiko NOB in revolucionarnega delavskega gibanja, v Slovenskem ljudskem gledališču pripravljajo uprizoritev Lužanovega dela »Rdeči mlin«, obeležje jubilejev pa bo nosil tudi Teden domačega filma, ki bo v kinu Metropol pripravil program revolucionarnih filmov.

DS

OBMOČJE

MOŠNJE PA SO PRAZNE

Potrebno je oceniti, kako bo z OD v septembru

Čeprav je še pred dobrimi štirinajstimi dnevi kazalo, da bo nelikvidnost organizacij združenega dela in bank ogrozila izplačilo osebnih dohodkov v mesecu juliju, so v občinah celjskega območja vendarle zagotovili vsem delavcem normalno izplačilo osebnih dohodkov.

V vseh občinah celjskega območja je nelikvidnost organizacij združenega dela in bank sprožila na začetku meseca veliko aktivnost poslovojnih in drugih delavcev v organizacijah združenega dela, družbenopolitičnih delavcev, predstavnikov izvršnih svetov, skupščin, bank in drugih. Tedaj je bilo namreč še nejasno, kako bodo zagotovili normalno izplačilo osebnih dohodkov 7500 delavcem, katerih delovne organizacije same niso imele dovolj sredstev za osebne dohodke. Treba je bilo nape- ti vse sile, da so v občinah

premostili te težave. Najbolj kritično je bilo v Celju, kjer je bilo kar sedem večjih delovnih organizacij pred dilemo, kje zagotoviti denar za izplačilo osebnih dohodkov.

Na zadnji skupni seji Medobčinskega sveta ZKS in Medobčinskega sveta ZZS v Celju so člani razpravljali o vprašanih izplačilih osebnih dohodkov. Ob tem so skupaj ugotovili, da v nobeni od občin ni prišlo do premikov izplačilnih dni in da so v občinah storili vse, da so delavci prejeli plače. Vendar pa so opozarjali, da s tem težave niso odpravljene. Kajti že sedaj so mnoge organizacije združenega dela postavljene pred vprašanje, kako bodo izplačale osebne dohodke v septembru. Dejstvo je namreč, da so rezervni skladi občin in bank domala prazni in da je tudi veliko vprašanje, ali bodo lahko tiste delovne organizacije, ki so prejele kratkoročne bančne kredite za izplačilo osebnih do-

hodkov v avgustu, lahko vrnile sposojen denar do 8. septembra. Janez Zahrastnik, sekretar medobčinskega sveta ZKS je ob tem poudaril, da morajo v občinah nadaljevati z začetno aktivnostjo pri zagotavljanju osebnih dohodkov delavcev. In da morajo povsod že sedaj iskati rešitve, da bi tudi v septembru prav vsi delavci dobili zaslužene plače. Pri tem pa je Janez Zahrastnik tudi opozoril, da bi morali v organizacijah združenega dela temeljito seznaniti vse delavce z nastalo situacijo, poiskati vzroke slabostim in zastaviti temeljite načrte, kako jih v bodoče odpraviti. Slabosti in pomanjkljivosti seveda ne bo mogoče odpraviti kar čez noč, toda pomembno je, da zastavijo v organizacijah združenega dela takšno aktivnost, ki bo peljala v stabilnejše in ob tem tudi v učinkovitejše gospodarjenje.

DAMJANA STAMEJČIČ

HMELJ OBIRAJO!

Takole merijo obrani hmelj v Savinjski dolini. Hmeljišča so namreč znova oživela v ponedeljek. Letos se sicer savinjski hmeljarji kljub ugodni ceni na svetovnem tržišču ne smehljajo tako kot fant na sliki. Zaradi majske suše bo namreč pridelek kar za dobrih 20 odstotkov manjši kot lani.

Foto: EDI MASNEC

EMO PRAZNUJE

Kolektiv največje celjske delovne organizacije EMO bo v soboto, 25. 8. proslavil 85 let svojega obstoja in dela. Pokroviteljstvo nad osrednjo slovesnostjo je prevzel član predsedstva SFRJ in častni občan Celja ter častni predsednik delavskega sveta EMO Franc Leskošek-Luka, slavnostni govornik na proslavi pa bo predsednik predsedstva skupščine Slovenije Viktor Avbelj.

Sporod osrednje slovesnosti obsega kulturni spored, v katerem bodo sodelovali: pevski zbor Svoboda Celje, harmonikarji Svobode, tamburaški orkester Svobode, folklorna skupina France Prešeren iz Celja in mladi recitatorji EMO. Ze uro pred pričetkom proslave, ki bo ob 10. uri na Gričku, pa bo imela promenade koncert godba na pihala EMO.

Delavci EMO pričakujejo, da se bo njihove slovesnosti udeležilo več vidnih družbenih in političnih delavcev iz republike in občine, ter vrsta gospodarstvenikov in delavcev iz institucij in delovnih organizacij, s katerimi EMO plodno sodeluje.

SB

proizvodno podjetje

Farja žalec
n. sol. o. petrovče

TOZD LESNA INDUSTRIJA PETROVČE
TOZD MODNE KONFEKCIJE PETROVČE
TOZD KLJUČAVNIČARSTVO ŽALEC
TOZD PLESKARSTVO ŽALEC
DSSS PETROVČE

proizvodno podjetje

Farja žalec
n. sol. o. petrovče

PRAZNIČNO V KS GORICA PRI SLIVNICI

PRESEČI NERAZVITOST

Poslanica tovarišu Titu za uspešno pot v Havano

S slavnostno sejo vseh treh zborov skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Sentjur pri Slivnici, kjer je v nedeljo stekla osrednja slovesnost ob občinskem prazniku, predali svojem namenu nov kulturno-gasilski dom, ki je velika pridobitev ne samo za to krajevno skupnost, ampak za celo občino.

Prisotne so predstavniki občine na slavnostni seji seznanili z razvojem, uspehi in načrti občine in krajevne skupnosti, ki je bila letošnji gostitelj praznovanja. Nato so podelili nagrade in priznanja 18. avgust, nekaterim učencem osnovnih šol pa so za njihovo vsestransko aktivnost in prizadevnost podelili knjižne nagrade in priznanja. Letošnja priznanja 18. avgust so prejeli: Valerija Iskra, Alojz Jošt, Ciril Žmaher, Stanko Zabukovšek, Viktor Hrastnik, Jože

uspeh, mladinska delovna brigada OK ZSMS Sentjur Miloš Zidanšek in Podjetje za avtomatizacijo prometa Ljubljana. To najvišje občinsko priznanje bodo ob koncu zvezne mladinske akcije Kozjansko 79 dobile tudi vse letošnje brigade. Nagrade 18. avgusta pa so letos dobili: Franc Cerkovnik, Avgust Božič in KS Gorica pri Slivnici.

Vsem nagrajencem tudi naše čestitke! Zbrani na nedeljski slovesnosti so tovarišu Titu poslali tudi pozdravni telegram, v katerem so med drugim zapisali, da mu želijo uspešno pot v Havano na konferenco neuvrščeneh držav in da bi gibanje, kategega pobudnik je tovariš Tito, doživelo ponovno potrditev in razmah.

Drugi del praznovanja je bil posvečen srečanju ukradenih otrok. Njim in vsem prisotnim je govoril Alojz

Gojčič, izvršni sekretar CK ZKS:

»Noben rod sedanjih in bodočih pokoljenj ne sme pozabiti grozodejstev, ki jih je počel okupator in domači izdajalci na naših tleh v letih NOB. Ta njihova kultura 20. stoletja se ni smovala krasti otrok in jih transportirati širom po ozemlju tretjega rajha. Celje, v avgustu 1942, zbirno taborišče pri I. osnovni šoli v Celju. Slovo je bilo kratko. Za opis tako grozljivega dejanja človeški rod ne pozna besed. Odpeljali so vas v taborišča. Tudi vi ste doprinesli svoj delež k osvoboditvi in revoluciji. Vse rane se še niso zacelile. Vse vojne puščajo za seboj nezbrisne posledice. Nas vseh dolžnost je, da človeštvo nikoli ne pozabi strahot druge svetovne vojne in da se nikoli ne ponovijo dejanja enaka tej vojni.«

M. PODJED

TUDI VOJAKI MED BRIGADIRJI

V soboto je bila na glavnem delovišču zvezne mladinske delovne akcije »Kozjansko 79, na cesti Grobelce-Loka pri Zusmu udarniška akcija, ki so se je poleg brigadirjev udeležili tudi vojaki, delavci in krajan. Tako je že zgodaj zjutraj prišlo na delovišče petdeset vojakov iz vojašnice Boris Kidrič iz Ljubljane, petdeset delavcev Podjetja za avtomatizacijo prometa iz Ljubljane, akcije so se udeležili tudi krajan iz Loke pri Zusmu, Slivnice, Dramelj iz Vinskega vrha, prišla pa je tudi mladinska delovna brigada Miloš Zidanšek in Sentjurja. Popoldan pa so se vsi udeleženci udarniške akcije zbrali v Loki pri Zusmu, kjer je bila proslava, namenjena prazniku občine Sentjur.

KOMUNISTI O NALOGAH V SLO

Člani Medobčinskega sveta ZKS v Celju so svojo nedavno sejo namenili razpravi o aktualnih nalogah pri nadaljnjem razvoju in krepitvi SLO in družbene samozasčite v občinah na širšem celjskem območju. Sekretar Janez Zahrastnik je ocenil desedanjše dosežke pri krepitvi obrambne in samozasčitne pripravljenosti in rezultate, dosežene pri podružbljanju obrambe in zaščite.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je obramba in zaščita že postala ena najpomembnejših subjektov in da vse bolj postaja pravica in dolžnost delavcev in občanov. Medobčinski svet ZKS je sprejel tudi vrsto zaključkov, ki opredeljujejo naloge SLO in družbene samozasčite v naslednjem obdobju.

OB LETU OTROKA

ZA SREČEN OTROŠKI NASMEH

Osrednja manifestacija v Celju bo sejem Vse za otroka

V celjski občini je bilo doslej že več prireditev, ki so bile namenjene praznovanju mednarodnega leta otroka. Mnogo večjo pozornost, kot samim prireditvam, pa namenjajo nalogam dolgoročnejšega značaja, ki jim je osnovni cilj, da bi še večjemu številu otrok zagotovili organizirano varstvo, vključitev v celodnevno osnovno šolo in podaljšano bivanje v šoli ter ustrezno zdravstveno varstvo.

Ko so pred dnevi na seji odbora za praznovanje mednarodnega leta otroka pri občinski konferenci SZDL v Celju ocenjevali opravljeno delo so ugotovili, da je bilo v Celju že veliko programskih nalog uresničenih. S tem seveda, da so bile nekatere od nalog postavljene za daljše obdobje in jih bo potrebno tudi v prihodnjih letih budno spodbujati. V prvi vrsti

gre pri tem za vključevanje večjega števila otrok v vzgojno-varstvene zavode, ki so še vse pretesni, da bi sprejeli v svoje okrilje vse otroke, ki potrebujejo varstvo. V Celju je bilo marsikaj storjenega na polju otroškega varstva, saj rastejo novi otroški vrtci v domači vseh večjih krajih v občini. A kljub temu so potrebe po organiziranem varstvu še tako velike, da bo treba tudi v prihodnjih letih tem vprašanjem nameniti vso pozornost. Ob tem se v vzgojno-varstvenih zavodih trudijo, da bi v vrtce pripekljali še tiste otroke, ki sicer

niso vključeni v njihovo redno dejavnost. Ponujajo jim cicanove ure, pa 80-urni program in še kaj. Seveda pa se pri tem zavedajo, da jih tudi pri povezovanju s temi otroci čaka še obilica nalog.

Med pomembnejšimi nalogami, ki so si jih v Celju zastavili v mednarodnem letu otroka je tudi vključevanje večjega števila otrok v celodnevno osnovno šolo. To seveda ni enostavno, saj je naloga povezana s prostorskimi in finančnimi možnostmi interesne skupnosti in šol. A kot kaže, bo Celje prihodnje leto dobilo novo celodnevno osnovno šolo Frana Roša, kar bo bistveno prispevalo k porastu otrok, vključenih v celodnevno osnovno šolo.

Mnogo naporov v Celju vlagajo še v izboljšanje zdravstvenega varstva otrok. S tem v zvezi želijo namestiti v Pediatrski ambulanti dva zdravnika-specialista, ki naj

bi s svojim delom pripomogli k še kakovostnejšemu zdravstvenemu varstvu otrok.

V času praznovanj mednarodnega leta otroka so v šolah spodbudili tudi močno športno in likovno dejavnost otrok. V okviru Zveze prijateljev mladine so za stavili akcijo o poživljanju pionirskih hišnih svetov, na delegacijah za skupščino skupnosti otroškega varstva pa so v krajevnih skupnostih spregovorili o vprašanjih, kako bi otrokom lahko bolje organizirali letne počitnice. Delo, ki so ga v Celju opravili v času praznovanja mednarodnega leta otroka, je bilo torej plodno in vsestransko. Trenutno pa se je steklo v organiziranju največje manifestacije v tem letu, to je v pripravo sejma Vse za otroka, ki bo od 29. avgusta do 5. septembra v hali Golovec. DAMJANA STAMEJČIČ

SREČANJE BORCEV NA SVETINI

To bo že sedmo tradicionalno srečanje članov kolektivov slovenskih železarn - borcev NOV. Tokrat so si izbrali Svetino nad Štorami in soboto, 25. avgusta.

Slavnost se bo pričela ob enajstih dopoldne. Na njem bodo sodelovali tudi pevci, godbeniki in recitatorji. Po uvodnem delu, v katerem bo spregovoril predsednik aktivna Zveze borcev štorske železarne, bo tovariško srečanje in tako dovolj priložnosti za obujanje spominov.

Računajo, da se bo tega srečanja udeležilo okoli 1500 borcev NOV - članov kolektivov slovenskih železarn, njihovih svojcev in gostov.

M. B.

STANE JAGODIČ

Ko je zapustil osnovnošolske klopi v Šmarju pri Jelšah, je v poznejših letih v dijaškem domu Ivana Cankarja na Poljanski cesti v Ljubljani, šestokrat sedel na sivi internatski odeji in razmišljal o svojem Kozjanskem, o zemlji, o oblikah, ki mu jih je odkrival svet oblikovanja, risanja, upodabljanja sploh.

Ceprav je bil rojen v Celju, je bil v tem mestu več

ali manj le popotnik. Z veliko mapo pod roko, kjer je varno hranil dragocene perorisbe, osnutke in zamisli svoje likovne vizije.

Po končani diplomii pri profesorju Miheliču na ljubljanski akademiji, se je vrnil v Celje za toliko časa, da je organiziral prvo razstavo tedaj nove slovenske likovne grupe Junij v Muzeju revolucije. Sledila je še samostojna razstava in še ena »junjska«.

Ves čas pa je Stane Jagodič intenzivno delal. Tako kot dela raziskovalec. Osvajal je površino ploskve lista ali platna smiselno, kdaj pa kdaj tudi erupтивно, toda izhajal je vedno iz ene same misli: upodabljanje človekovega okolja in njega samega mora imeti na voljo številne izrazne možnosti, kajti vsaka zase je tudi svet zase, je torej bogatitev sporočilnega izraza. Zato najdemo v njegovih delih iz zgodnje dobe po letu šestdeset pretanjeno perorisbo, ki posebejla

Kozjansko pokrajino, še bolj njene podrobnosti, kot so hiše, ljudje, obrazi. Marsikaj je še iz časov, ko je začasno poučeval na osnovni šoli v Lesičnem. Pozneje prihaja v njegove mape novo iskanje v prečiščenih ploskovnih razmerjih kajti kult zemlje, organskosti in rasti se mu je v podzavesti vedno bolj razrašal in dosegel kulminacijo nekako v njegovih diplomskih oljih. Ves ta čas pa ga zvesto spremlja karikaturna, ki niti za hip ni hotela izpod njegovega natančnega peresa postati cenena posmehljivka, postajala je vedno bolj znanilka likovne vrednote tudi v tem mediju. Novejša hotenja so še bolj znana: fotografija, kolaži, opredmetene karikature, sprejgrami, jedkanice, suha igla, lesorezi, grafike, sitotisk. In vedno bolj zaigrano delo z grupo Junij, ki je prerasla iz štirice v lansko armado 135 umetnikov iz vsega sveta. Duhovno jo je impulziral Stane Jagodič, ki se je že v svojem otroštvu, teka-

OBRAZI

joč okoli Sv. Tomaža na Brecljevem, oziral preko razčlenjenega gričevja v oddaljeno, a ne nedosegljivo obzorje.

Vedno skromen, tiho ten a zavzet za diskusijo o vsem, kar je v zvezi z likovnostjo. Brez umetniške brađe, brez cigarete ali pipe v ustih, brez absinta na mizi. V mislih pri delu, tuhtanju, igrivemu človeškemu stikanju po neznanem, da bi za svojo izhono sled že najdenega, našel dostojno nadaljevanje.

Te dni teka po Ljubljani, saj je končno z družino dobil zaslužen stanovanje, ki ni vlažno in tesno, glavnino sil pa usmerja v organizacijo razstave grupe Junij v Budimpešti, kjer hoče prikazati sodobna jugoslovanska likovna pota, ki so tudi močno po njegovi zaslugi presegla tudi evropske meje.

DRAGO MEDVED

AKTUALNO

OH, TA ŠOLA!

Knjigarne so pripravljene

Kako ste, dragi učenci in dijaki? Gotovo se že veselite prihodnosti. Spet se bo začelo natakanje, pa ne pri Vrtnici in podobnih ustanovah, ampak natakanje z znanjem. Prej pa je treba imeti knjige. Če pomislim na neskončne vrste v knjigarnah, me kar strese. Zadnje čase pa je tega vse manj. »Pogruptali« so namreč, da je bolje, če otroci dobijo knjige v šolah in da jih vsako leto vrnejo za naslednje generacije. Povsod tega še ni, tam, kjer pa je to že stara stvar, tudi prihaja do zapletov. Včasih otroci ne dobijo kaksne knjige, drugič dobijo stare, čeprav so oddali še čisto lepo ohranjene. Sprehodili smo se po celjskih knjigarnah in hoteli vedeti, kako so založeni z učbeniki. Pri Državni založbi Slovenije jim manjkajo knjige

za matematiko za vse razrede osnovnih šol in nekaj delovnih zvezkov. Gneča ni bila ravno velika, starši so svoje kratkohladičke v glavni nem kupovali zvezke. Po dobno je bilo tudi v ostalih dveh knjigarnah. V Založbi Obzorja jim manjkajo knjige za matematiko, v Mladinski knjigi pa delovni zvezek za matematiko za 3., 6., 7. in 8. razred. Vse te knjige pričakujejo do konca meseca.

Malo drugače je s srednjimi šolskimi učbeniki, za katere pravijo, da imajo vse. Sicer pa dijaki poskrbijo zase, jeseni ne pridejo ravno na beraško palico. Ponavadi kupijo knjige od starejših varšev, težava je le ta, da vsako leto izide cel kup novih knjig. Pa pravijo, da mladi brez skrbi! TATJANA PODGORŠEK

STABILIZACIJA

KAKO Z INOVACIJAMI?

Se jih zavedamo, ko govorimo o gospodarjenju

Kakšno pozornost namenjajo celjski delovni kolektivi inovacijski dejavnosti v stabilizacijskih ukrepih in v prizadevanjih za boljše gospodarjenje?

Na to vprašanje bi morali odgovoriti v kritičnih razpravah ob polletnih rezultatih gospodarjenja v vsaki delovni organizaciji. Po podatkih občinske raziskovalne skupnosti, ki je skupaj s sindikatom analizirala inventivno dejavnost v 24 organizacijah združenega dela, stanje ni najbolj rožnato. Nasprotno. Ne le, da se je zmanjšalo število inovatorjev v letu 1978. Manjše je tudi število inovacij in tudi gospodarski učinek je slabši. Pač pa je še bolj zaskrbljivo, da inventivna dejavnost še ni našla domovinskega mesta v poslovnih in razvojnih načrtih organizacij združenega dela. Takšna ocena je presenetljiva, saj so v zadnjih dveh, treh letih v celjski občini na vseh ravneh opozarjali na izjemno vlogo znanstveno-raziskovalnega dela, na pomen razvojnih oddelkov in na nujnost razvijanja množične inventivne dejavnosti. Tudi družbena podpora inovatorjem je izdatnejša, vsaj z moralnimi priznanji in z nagradami v akcijah za inovatorje leta.

Vendar v delovnih kolektivih še ni primerne vzdušja in strokovne organiziranosti, ki bi omogočala nepretrgano spodbujanje inventivnega dela. Res pa je, da imajo poklicne analitike v štorski železarni, v EMO, v Cinkarni, Aeru, Libeli in še v nekaterih organizacijah. Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav so ustanovili v štorski železarni, Aeru in EMO. Na podobno obliko združevanja inovatorjev se pripravljajo v Libeli in Cinkarni. Že sedaj je v teh družtvih okrog 400 aktivnih inovatorjev. Vendar je ocena inventivne dejavnosti v celjski občini za lani kritična pred-

vsem zato, ker kaže na manjšo množičnost v predlaganju inovacij. Ni primerov, da bi z izvirnimi in domiselnimi akcijami spodbudili široko inventivno dejavnost delavcev in jo tudi primerno nagradili. Značilno je še, da v delovnih organizacijah ni povezanosti med komisijami za inovacije in drugimi raziskovalnimi službami ter delegacijami za občinsko raziskovalno skupnost. Ni torej združene, skupne fronte za spodbujanje inventivne dejavnosti. Zato zasluži podporo pobuda, da bi v vseh večjih organizacijah združenega dela ustanovili svete za raziskovalno-razvojno dejavnost.

TOVARNIŠKI PRAZNIK TTP

Tudi letos bodo člani kolektiva Tekstilne tovarne Prebold počastili svoj praznik, tretji september, v spomin, ko so prevzeli tovarno v upravljanje.

Tako so te dni razna športna tekmovanja, posebej bodo pripravili trimske igre, kjer se bodo pomerili v zaganju drv, metanju pikada, štafeti balonov, streljanju z zračno puško itd.

V torek, 28. avgusta, bo slavnostna seja delavskega sveta s podelitvijo priznanj in nagrad jubilatoma. Zvečer pa bo v kinodvorani zapel Slovenski oktet.

Slavnostna proslava bo 1. septembra. To bo zbor delavcev, na katerem bodo odprli tudi novo skladiščno halo.

Na dan 3. septembra pa bodo kolektiv obiskali njegovi nekdanji člani, upokojenci. Pripravili jim bodo slavnostni sprejem.

DARKO NARAGLAV

Odgovorno samoupravljanje zahteva več znanja in več izobraženosti. V celjski občini pa kljub nekaterim izvirnim pobudam in novostim niso zadovoljni z obsegom, z organiziranostjo in s kakovostjo idejnopolitičnega, samoupravnega in delegatskega izobraževanja. Septembra ne bo odprl le vrat šolskih hramov učenosti, ampak bo tudi oznanil začetek raznovrstnih oblik družbenega usposabljanja samoupravljalcev v Celju.

V peto šolsko leto stopa stalna šola delegatov. Doslej jo je obiskovalo blizu 3750 delegatov, od tega 45% žensk in 32% mlajših od 27 let. Največ članov delegacij so v to enotedensko obliko usposabljanja kadrovali v Kovinotehni-Tehnomercatorju (212), v Merxu (204), v EMO (194), v Železarni Store (168) in v Cinkarni (147). Natanko sliko odgovornega usmerjanja v stalno šolo delegatov bodo morali ugotoviti v sindikalnih organizacijah in v samoupravnih organih vsake delovne organizacije. Glede na število delegatov, ki so jih izvolili v celjski

USPOSABLJANJA JE PREMALO

občini, sedanjí obseg delegatskega usposabljanja ne zadovoljuje. V kolektivih še niso sprejeli konkretnih načrtov idejnopolitičnega usposabljanja članov samoupravnih organov, delegatov, vodstev političnih organizacij in drugih organov. Stalna šola delegatov, v matičnem okolju ali v okviru Delavske univerze, bi morala biti v središču pozornosti organizacij, ki so pristopile k načrtnemu usposabljanju. V okviru tajništva organov samoupravljanja in splošnih oziroma kadrovske službe vse doslej še niso izdelali načrtov organiziranja kadrovanja v stalno šolo. S tem bi se izognili motnjam v delovnem oziroma proizvodnem procesu. Pregled nad delom in usposabljanjem delegatov ne bi le koristil boljšemu delu stalne šole delegatov, temveč bi tudi spodbudil dejavnost delegacij. V marsikateri temeljni organizaciji združenega dela so zatajili. Ne samo pri vključevanju delegatov v stalno šolo. Zatajili so zato, ker podcenjujejo pomen idejnopolitičnega usposabljanja za razvoj samoupravnih odnosov in za večje proizvodne dosežke. Malo vlagajo v družbeno izobraževanje, zanemarjajo kadrovanje v stalno šolo, sami pa se tudi ne odločajo za organizacijo seminarjev, političnih in delegatskih šol. V vsaki krajevni skupnosti in delovni organizaciji bodo v oceni delegatskih odnosov morali zapisati, kolikšen odstotek delegatov so uspeli doslej vključevati v razne oblike usposabljanja. Rezultati ne bodo najboljše. Celjska občina potrebuje vsaj tri ali štiri stalne šole delegatov, v organizaciji Delavske univerze in več podobnih oblik družbenega izobraževanja v delovnih organizacijah. V novem šolskem letu stalne šole delegatov se ne bi smela ponavljati čudna praksa, ko v posameznih kolektivih omalovažujejo obravnavajo delegatsko usposabljanje in ne kažejo prav velikega razumevanja za nepretrgano in usklajeno kadrovanje delegatov v šolo. Takšen odnos najzornije dokazuje (ne)pripravljenost za spreminjanje delegatskega dela. Poleg tega pa načrtno in kakovostno družbeno izobraževanje vpliva na višjo delovno storilnost in učinkovitost.

Ni pa stalna šola delegatov

edina oblika usposabljanja, po kateri lahko v Celju izmenjajo izostrenost družbenopolitičnega odnosa do te problematike. Tudi stalni seminar Človek, delo, kultura je na pragu drugega letnika. Prav v teh dneh bodo v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela sprejeli v obravnavo in sprejem samoupravni sporazum o programu stalnega izobraževanja delavcev na področju kulture v občini in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev. Že septembra naj bi začele z usposabljanjem številčno močnejše skupine organizatorjev kulturnega življenja, zborovodij, režiserjev, mladih in poklicnih kulturnih delavcev, se pravi tistih, ki bodo neposredno spreminjali in oživljali kulturni utrip, v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Stalni seminar Človek, delo, kultura lahko odločilno prispeva k ritmu celjskega kulturnega utripa. Za njegovo uspešnost bodo morale več storiti zlasti sindikalne organizacije, pa tudi krajevne organizacije SZDL v celjski občini.

INDOK center in celjska Delavska univerza pa sta, na podlagi dogovorov in stališč v svetu za informiranje pri OK SZDL, predlagatelj izvedbe programa za dopolnilno usposabljanje delavcev na področju informiranja in komuniciranja. Zakon o združenem delu nalaga samoupravnim skupnostim kup nalog pri oblikovanju informacijskih sistemov in pri zagotavljanju najboljše obveščenosti delavcev. Usposobljenih kadrov za te naloge ni dovolj. Delavci v informativnih in drugih strokovnih službah, uredniki glasil, organizatorji obveščanja, tajniki samoupravnih organov, člani delegacij in drugi delavci bodo dobili s strokovno dobro pripravljenim usposabljanjem preprotna znanja in usmeritve za operativno delo.

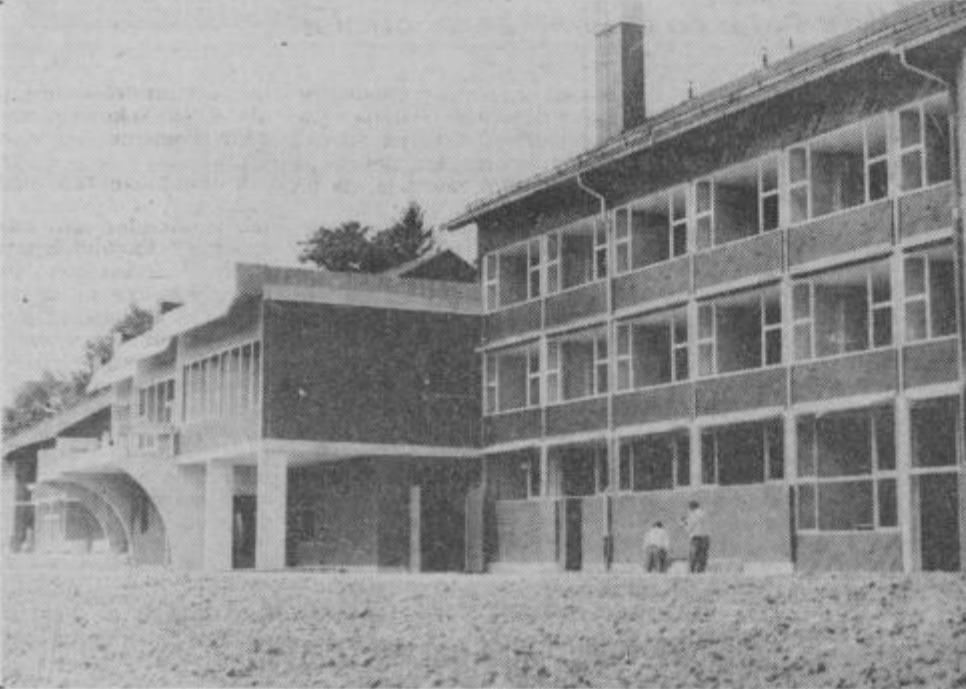
Vse tri navedene oblike stalnega družbenega izobraževanja predstavljajo zahtevno organizacijsko, vsebinsko in kadrovsko opravilo. Brez izredno odgovornega sodelovanja v krajevnih skupnostih in v tozidih bo težko doseči dragocene cilje, ki so razvidni iz programske usmeritve vseh treh stalnih seminarjev.

ND

NOV DOM ZA OSTARELE OBČANE

V Grmovju pri Zalcu, kjer je že do sedaj bil dom za ostarele občane, sedaj gradijo novega. V teh dneh so delavci gradbenega podjetja Gradis opravili zadnja gradbena dela in na vrsti je oprema novega doma. V njem bo 180 postelj ter vsi drugi prostori, ki so potrebni za nego in bivanje ostarelih občanov. Dom bodo otvorili 25. septembra.

T. TAVČAR

PREDSEDNIK TITO V HAVANO

Politične napovedi pravijo, da se bo havanske konference neuvrščeni dežel udeležilo več kot 90 držav, njihove delegacije pa bo vodilo vsaj 60 šefov držav ali vlad. Tiskovne agencije, ki o tem obširno poročajo, spet in spet poudarjajo, da bo najznamenitejša državniška osebnost, ki se bo udeležila vrha v Havani, jugoslovanski predsednik Tito. Pri tem navajajo znana dejstva, da je Tito eden od ustanoviteljev gibanja neuvrščeni in eden od oblikovalcev neuvrščene politike. Pri tem jasno pada v oči in razmišljanje vsebinska stran tega poudarjanja Titove prisotnosti. Gre namreč za prisotnost politike, ki jo posebej naš predsednik kot vođa našega osvobodilnega boja in kot državnik svetovnega formata v razmerah, ko so odpovedovale ali padale velike osebnosti, Tito pa je našel pot tudi v najzapletenejših razmerah. Razmere so še vedno silno zapletene, zato je taka izkušnja in zgodovinsko pronicljiva osebnost nujno potrebna. Mi v Jugoslaviji to dobro vemo, spodbudno pa je, da se tega vse bolj zaveda tudi širši svet.

Predsednik Tito je v nedavnem in-

tervju za »Borbo« zelo jasno označil pglavne naloge in pričakovanja, ki jih gojimo v Jugoslaviji pred sestankom na Kubi. Izrazil je prepričanje, da bo dala šesta konferenca nove spodbude za reševanje najbolj zgočih vprašanj v svetu, pri čemer je jasno razvidno, da ima gibanje močan vpliv na celoten razvoj odnosov v svetu. Opozoril je, da je nujno potrebno izboljšati mednarodno varnost in dokončno odpreti proces razorožitve. Položaj v svetu je zaskrbljujoč, vendar pesimizem ni ustrezen. Naraščajo problemi, pa tudi pozitivne rešitve. Posebej je poudaril vlogo velesil, ki so dejstvo. Toda neuvrščene dežele se ne morejo sprijazniti z nobenim sporazumevanjem veseli na račun neuvrščeni. Odnosi med velikimi vplivajo na ves svet, zato neuvrščeni do njih niso ravnodušni. Neuvrščeni so neblokovski pogled na svet in neblokavska akcija za reševanje mednarodnih zagat in problemov. Vendar Jugoslavija bloke ne obsoja vnaprej, ampak se opredeljuje do njihove konkretne politike na osnovi tega, ali taka politika vodi k miru, varnosti in demokratizaciji v svetu ali

SVET IN MI

PIŠE IVAN SENIČAR

32

IZVIRNA NAČELA NEUVRŠČENOSTI

ne. Predsednik Tito je opozoril na hudo gospodarsko krizo v svetu, na preživelost sistema gospodarskih odnosov in nujnost nove ekonomske ureditve. Glede sporov, ki se razvijajo v svetu in tudi med neuvrščeni deželami, je naš predsednik ugotovil, da neuvrščene države s spori tvegajo svojo neodvisnost in tako odpirajo vrata tujemu vplivu. Pri tem je zatrdil, kar je imelo velik odmev v svetu, da gibanje neuvrščeni in njegova politika nista rezerva nikogar, saj je neuvrščeni samostojen, neodvisen dejavnik v svetu, ki pa mora skrbeti pri taki svoji vlogi tudi za to, da se sam primerno demokratizira.

Titove misli in ocene so naletele na razumevanje v svetu in široko odmevajo. Vse bolj je jasno, da je velik uspeh gibanja in politike od leta 1961 (število držav, preraščanje v svetovno politično silo, odpiranje poti za človeško prihodnost, vpliv na tekoče mednarodne odnose) predvsem v tem, da do neuvrščeni že na beograjski konferenci določili svoja načela in cilje in da vsa ta leta od njih niso odstopali. In prav ta doslednost pri uresničevanju izvirnih načel je te-

melj uspeha neuvrščeni. Izvirna načela niso politične parole, ampak spoznane nujnosti. Zaradi tega gre v razpravah pred havansko konferenco poseben poudarek nujnosti, da se izvirna načela ohranijo, to še tem bolj, ker smo bili v preteklih mesecih priča nekaterim poskusom, da ta načela nekoliko »privedijo« tiste neuvrščene države, ki so tako ali drugače obremenjene z drugimi sestavnimi svojega položaja.

V Jugoslaviji smo se na konferenco temeljito pripravili. Ustanovljena je bila tudi koordinacijska komisija za priprave na konferenco. Komisijo je vodil predsednik Tito. Zdaj je znana že tudi sestava naše delegacije. Poleg njenega vodje, predsednika Tita, so v njej še Vidoje Žarković, Miloš Minić, Josip Vrhovec, dr. Anton Vratuša, Berislav Badurina in Budimir Lončar.

Po predvidevanjih bo v Havani od 26. do 31. avgusta sestanek veleposlanikov neuvrščeni dežel, od 1. do 3. septembra sestanek njihovih zunanjih ministrov in od 4. do 7. septembra šesta konferenca na vrhu.

KONJIŠKO GOSPODARSTVO

DOLARJI NA POHODU

Polletni rezultati gospodarjenja zadovoljujejo

Kot je razbrati iz podatkov periodičnih obračunov organizacij združenega dela, so v občini Slovenske Konjice dosegli v prvih šestih mesecih letos dokaj ugodne gospodarske rezultate. Posebej razveseljujejo podatki o blagovni menjavi s tujino, ki kažejo, da je razmerje med izvozom in uvozom konjiških delovnih organizacij 68,4:31,6 v korist izvoza.

Pa si podrobneje oglejmo nekaj podatkov. Celotni prihodek gospodarstva se je v prvem polletju letos povečal za 28%, doseženi dohodek za 41% ter čisti dohodek za 42%. To je pripomoglo, da se je delež ustvarjenega dohodka v celotnem prihodu povečal od 34% v letu 1978 na 38,1% v letošnjem letu. Delež čistega dohodka v celotnem prihodu se je povečal od 22,3% v lanskem letu na 24,8% v letošnjem letu. Delež sredstev za osebne dohodke pa je ob občutnem povečanju celotnega prihodka ostal na ravni preteklega leta.

V prvem polletju letos je dosegla konjiška industrija mnogo počasnejšo rast proizvodnje od predvidene. Fizični obseg izgotovljene industrijske proizvodnje se je

namreč v primerjavi z istim obdobjem lani povečal le za 0,7%. Vzrokov za takšno stanje je več. V prvi vrsti pa jih gre iskati v manjšem obsegu proizvodnje orodja v Uniorju, v manjši proizvodnji strojev v Kostroju, manjši proizvodnji Usnja v Konusu, manjši proizvodnji strojnih delov v Kostroju ter manjši proizvodnji razdelilnih naprav nizke napetosti v tovarni IMP.

Veliko zadovoljivejšo sliko pa kažejo podatki o blagovni menjavi konjiških organizacij združenega dela s tujino. Ti namreč povedo, da je industrija izvozila v prvem polletju letos za 15 milijonov in 751 tisoč ameriških dolarjev svojih proizvodov, kar pomeni 3,6% več kot v istem razdobju lani. Letni plan izvoza je s tem dosegla v višini 45,9%, razmerje med izvozom in uvozom pa je bilo 68,4 : 31,6 v korist izvoza. Iz podatkov je še razvidno, da se je letos povečal delež izvoza v razvite zahodne dežele in dežele v razvoju. Tako so konjiške organizacije združenega dela izvozile lani v razvite zahodne dežele 70,3% izdelkov, namenjenih tujemu trgu, v socialistične dežele 28% in v dežele v razvoju 1,7%. Letos pa je razmerje

drugačno. V razvite zahodne dežele so izvozile 75,8% proizvodov, v socialistične dežele 18,8% in v dežele v razvoju 5,4%. Čeprav so organizacije združenega dela konjiške občine dosegle manjši obseg izvoza, kot so ga planirale, (po planu pa naj bi se letošnji izvoz povečal glede na lanskega kar za 20%) vendarle zatrjujejo, da bodo planiran obseg izvoza dosegle. To pa znova potrjuje, da se povsod zavedajo pomembnosti večjega prodora na tuja tržišča, posebej še v sedanjih pogojih gospodarjenja, ki jim dajejo pečat ukrepi Zveznega izvršnega sveta.

Kljub temu, da so rezultati gospodarjenja konjiških delovnih kolektivov dokaj ugodni, pa razkrivajo - če jih pogledamo podrobneje - tudi marsikatero slabost. Vzroke zanje bi morali ugotoviti v sleherni organizaciji združenega dela, še posebej pa bi se morali pomuditi pri slabostih za relativno majhen porast obsega proizvodnje, dalje pri ugotavljanju vzrokov porasta zalog gotovih izdelkov in pri ocenjevanju stanja likvidnosti sleherni organizacije združenega dela.

DAMJANA STAMEJČIČ

O CINKARNI TUDI ZK IN SZDL

O poročilu izvršnega sveta o ekološki in ekonomski sanaciji Cinkarne in predlogu novih ukrepov, bo jutri razpravljala tudi komite občinske konference ZK Celje, v ponedeljek pa še predsedstvo občinske konference SZDL. Obe seji sodita v sklop priprav na prvo septembrsko zasedanje zborov občinske skupščine.

EMO

Z MANJ DELAVCI DOSEGLI VEČ

Ugodni gospodarski dosežki so najlepši pozdrav jubileju

Kolektiv največje celjske delovne organizacije EMO je v prvem polletju letos uspešno gospodaril in na vseh področjih ustvaril boljše dosežke kot v enakem lanskem obdobju, čeprav je ob tem nekoliko zaostal za planskimi obveznostmi. Neglede na to pa so z dosežki v vseh de-

setih tozidih potrdili, da se uresničuje načrt razvojne sanacije, ki bo v prihodnje omogočil prepotrebne posodobitve v domala vseh tozidih.

Še posebej pomembno je, da so dobro gospodarili v tistih tozidih, kjer je bilo v preteklih letih največ težav.

Predvsem še v tozdu posoda in tozdu kontejner, ki sta oba ustvarila dober celotni prihodek in čisti dohodek ter znatna sredstva celo izdvojila v sklade.

Količinsko so vsi tozdi v EMO v prvem polletju proizvedli za 500 ton več izdelkov kot v enakem lanskem obdobju in zanje iztržili za 19 odstotkov več. V količinski proizvodnji so za planom zaostali za 11 odstotkov, vrednostno pa za devet odstotkov.

Pomembno je, da so prodali vso proizvodnjo in ob tem še nekoliko zmanjšali zaloge. Tako so realizirali za 23 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju, za svojim načrtom pa so pri prodaji zaostali le za dva odstotka.

Izredno dobri so izvozni dosežki, saj so na tuje izvozili za 4,6 milijonov dolarjev izdelkov in s tem za sedem odsokov presegli plan in lanske dosežke. Najboljše izvozne uspehe so dosegli v tozdu posoda z 2,7 milijoni izvoza in v tozdu kontejner, kjer so na tuje izvozili za 1,8 milijona dolarjev, kar pomeni, da ima EMO uravnoteženo zunanjetrgovinsko bilanco.

Rezultat takšnega dela 3800-članskega kolektiva je, da je EMO v prvem polletju ustvaril domala 965 milijonov din celotnega prihodka, 313 milijonov din dohodka in 217 milijonov din čistega dohodka. Za sklade so izdvojili 43 milijonov. Dohodek na delavca je bil ustvarjen v višini 82 tisoč din.

Čeprav niso izpolnili vseh svojih načrtov in v tozdu TOBI celo ugotovili precejšnjo izgubo, so v EMO z dosežki v polletju razmeroma zelo zadovoljni. Imeli so namreč precej težav. Tako so v domala vseh tozidih ugotavljali, da jim primanjkuje delavcev. Marsikje so bile velike težave zaradi slabe oskrbe z

CELJE

DENAR SANACIJI

Kako z ekološko sanacijo Cinkarne?

Čeprav je celjska občinska skupščina pred letom dni sprejela program ekonomske in ekološke sanacije Cinkarne in tako postavila celotno nalogo na širše družbene temelje, prihaja to vprašanje ponovno na dnevni red zasedanja delegatov vseh zborov skupščine, in to že na prvo jensko sejo ob koncu septembra.

Zakaj? Gre za opredelitev do predloga republiškega Izvršnega sveta glede delitve finančnih obveznosti zaradi pokritja dela stroškov pri ekološki sanaciji. V tem primeru gre za znesek okoli 58 milijonov dinarjev. Republika je pripravljena pokriti tri četrtine te obveznosti, Celje pa naj bi prispevalo četrtino. Sicer pa gre za jamstvo pri najemanju ustreznega posojila in ne za znesek, ki bi ga bilo treba nakazati takoj. Na vsak način pa za jamstvo, ki bi lahko bremenilo občinski proračun, v kolikor bi kolektiv Cinkarne ne mogel sam plačati posojila.

Četudi se Izvršni svet celjske občinske skupščine ni opredelil do tega predloga, je rešitev več ali manj na dlani. In vendar tudi pogojena. Na vsak način bo občinski proračun laže sprejel to obveznost in jamstvo za posojilo tedaj, če bo tudi iz republiških organov prišla dokončna potrditev sprejema obveznosti in če bo tudi vzhodnonemški partner zagotovil svoj ustrezní delež.

Seveda pa se v tej zvezi postavlja drugo, dosti bolj aktualno vprašanje. Ne gre zdaj toliko za denar, ki bi v najslabšem primeru bremenil občinski proračun, marveč veliko bolj za odgovor na vprašanje, kdaj bo lahko na primer tovarna za proizvodnjo titanovega belila sama ustvarila lastna akumulacijska sredstva, da se bo torej postavila na svoje noge.

Sicer pa gre pri celtni zadevi za znano stališče. Kolektiv Cinkarne je vendar eden od nosilcev razvoja Celje in celjske občine. Zato je Celje povezano z usodo Cinkarne in z njeno sanacijo, ekološko in ekonomsko. Sicer pa je ekološka hkrati tudi ekonomska.

In ko bo beseda o jamstvu za posojilo tekla v delegacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih in ne nazadnje na seji zborov občinske skupščine, bo treba jasno in glasno povedati, zakaj je v izvajanju sanacijskega programa nastala zamuda. Prav tako bo treba reči, da so dosedanja sanacijska dela bremenila predvsem kolektiv Cinkarne, ki je za te namene odštél okoli 55 milijonov dinarjev. V tej zvezi bo beseda tudi o novi tovarni žveplove kisline, o tovarni, ki je prav tako sestavni del celotne ekološke sanacije Cinkarne in Celje ter njegovega zaledja.

Skratka, gre za odgovorno nalogo in prav tako za vprašanje, do katerih se bo morala Celje opredeliti. Pa ne na novo, marveč v okviru že sprejetega programa, v okviru stališč, ki so dobila že pred časom najširšo podporo.

M. BOŽIČ

STE ŽE POMISLILI NA OBJAVO V RADIU CELJE

ŽALSKO GOSPODARSTVO

ZDAJ PET IZGUBAŠEV

Lani ni bilo niti enega

Žalsko gospodarstvo je v letošnjem polletju sicer doseglo visoke nominalne rasti posameznih kategorij. Celovitejši kot so načrtovali, vendar so realne številke tako nizke, da ne zadoščajo resolucijsko zastavljenim. Načrtovano 11 odstotno realno rast družbenega proizvoda so dosegli le s štirimi odstotki. Velik je tudi izpad naložb. Naložbe v osnovna sredstva naj bi letos veljale 77 starih milijard, ob polletju pa so znašale komaj osemnajst milijard dinarjev. Če primerjamo nekatere gospodarske kategorije z regijo, potem lahko vidimo, da je žalska občina skoraj povsod na repu. Bolj kot tisti TOZD, ki so ob polletju prigrisnile izgubo so zaskrbljujoče tiste, ki so poslovale na meji donosnosti. Teh je kar sedemnajst. Izgubo so »prigrisnile« v KIL TOZD Ploščice (2.035.705 dinarjev), TOZD Hotel Prebold (1.857.830), KZ Savinjska dolina v Taboru (200.039) in Trnavi (146.891) ter Strojni TOZD Storitve (287.935).

Beseda o letošnjih polletnih gospodarskih rezultatih

je tekla prejšnji teden tudi na skupni seji komiteja OK ZKS, OS ZSS ter Izvršnega sveta. Ker gre v TOZD kmetijske dejavnosti iskati vzroke za izgubo tudi v sezonskem značaju dela, potem kot že zapisano, izgube niso tako kritične, saj jih ob devetih mesecih skoraj že ne bo več. Težak položaj je trenutno v zabukovski Minervi, kjer zaradi zmanjšanja uvoznih pravic (repro material skoraj izključno uvažajo), delajo s polovično zmogljivostjo. Kljub temu, da imajo dogovorjeno prodajo svojih izdelkov tudi v Italiji, Švici in Iraku.

O stanju v gospodarstvu po najnovejših ukrepih zveze in kasneje še republike, bo treba delavce temeljito obvestiti. Vprašati se bo treba, do kam so v določenih delovnih sredinah prišli z uresničevanjem nalog, zapisanih v akcijskih programih. Tam, kjer gospodarijo na meji donosnosti, bodo morali izdelati sanacijske programe, posebno pozornost pa bo treba nameniti reševanju problemov v zvezi z izplačevanjem osebnih dohodkov.

Rešitve bo seveda treba iskati v notranji porazdelitvi sredstev, s premikom izplačilnih dni ter posojanju denarja pri sosednjih delovnih organizacijah, SIS in občinskem skladu skupnih rezerv. Tako so poudarili tudi na skupni seji komiteja OK ZKS, OSZSS ter Izvršnega sveta, ki je bila konec prejšnjega tedna.

Vzroke za slabo gospodarjenje ponekod seveda ne gre iskati le v zunanjih vplivih, čeprav je res, da se je večina delovnih organizacij v začetku letošnjega leta borila s problemi stalnega naraščanja cen repromaterialov in težavami pri njegovi dobavi. Po drugi strani spet pa so bile cene proizvodov neusklajene in je mnogo TOZD doseglo uskladitev cen svojih proizvodov šele aprila in maja. Dejstvo pa je, da so globalni proporci delitve dobri, saj je rast sredstev za osebne dohodke (brutto) nižja od stopnje povečanja storilnosti. Hitreje od mase OD naraščajo tudi sredstva za sklade ter akumulacija.

JANEZ VEDENIK

NOVO V REMONTU

Po sklepu delavskega sveta je bil za direktorja obrtnega gradbenega podjetja Remont v Celju imenovan inž. Drago Čuček. Na to delovno mesto prihaja z bogatimi izkušnjami, saj je bil nekaj let pred tem načelnik oddelka za gradbene in komunalne zadeve občine Celje.

NT-RC in TTG prirejata SLOVO OD POLETJA NA POHORJU

15. septembra na Partizanki (Mala Kopa-Pohorje): rekreacija, piknik, prijetni zvoki in nabiranje gob.

SEJEM »VSE ZA OTROKA«

ZA NJIHN SREČNO OTROŠTVO

Priveditev bo v hali Golovec od 29. avgusta do 5. septembra

»Rad bi posebej poudaril pomen družbene skrbi za otroke in to ne samo zaradi zaposlene ženske in delovne družine, temveč zaradi izenačevanja razmer, v katerih rastejo in se vzgajajo mladi rodovi.« To so besede tovariša Tita z 11. Kongresa ZKJ, ki pomenijo vsem nam napotilo za akcijo v mednarodnem letu otroka in sploh v bodoče.

boljših pogojev za razvoj otrok tako v družini, krajevni skupnosti, šoli in drugje. Ta prireditev je postala že tradicionalna, letos pa so jo - mimogrede povedano - registrirali tudi pri UNESCO kot mednarodno prireditev v okviru mednarodnega leta otroka. Ni odveč zato poudariti, da se je ideja za takšno prireditev lahko rodila in dobila konkretno obliko le v okolju, kjer je spoznanje o posebnih potrebah otroka prodrlo glo-

Tudi letos je organizator sejma »Vse za otroka« Zavod RSC Golovec, ki pa mu je izdatno pomoč nudila Gospodarska zbornica Jugoslavije, Gospodarska zbornica Slovenije, Zveza prijateljev mladine Slovenije in Občinska zveza prijateljev mladine Celje. Osnovno vodilo pri pripravi letošnjega sejma je bilo, da mora celotna manifestacija preseči samo okvire potreb otroka, ampak mora zadostiti tudi otrokovim željam, njegovi ustvarjalnosti ter poudariti vzgojni pomen vseh sredstev, ki so mu namenjena. Zato bo sejem komercialno-grosističen, komercialno-potrošniški, didaktičen, vseboval pa bo tudi prikaz ustvarjalnosti otrok, staršev in vzgojiteljev. Na sejm bo predstavljenih več blagovnih skupin, namenjenih otroku. Tako prehrana, perilo in oblačila, igrače, učila in funkcionalna oprema vzgojnoizobraževalnih institucij. Posebej pa bo na sejm izpostavljena mednarodna razstava igrač.

5. septembra - posvetovanje o uporabi pedagoških tekstov - spremljano z diapozitivi.

Poleg strokovnih srečanj in prireditev za otroke bodo na razstavnem prostoru tudi pokušine izdelkov za otroke. Sicer pa je vse prireditve, ki se bodo odvijale v okviru sejma »Vse za otroka« težko podrobneje opredeliti. Verjetno pa velja med njimi posebej izpostaviti predvsem eno, ki bo povezana z ustanovitvijo pionirske žirije.

OTROCI - NAŠA VSAKDANJA SKRB

Generalna skupščina Združenih narodov je proglasila leto 1979 za mednarodno leto otroka, da bi tako postavila položaj in potrebe otroka v središče zanimanja sleherne dežele in svetovne javnosti. Pogoji in razmere, v katerih odrasča večina otrok po svetu so namreč taki, da jim ne dajajo dovolj razvojnih možnosti, pa čeprav je letos preteklo že dvajset let od sprejema Deklaracije o pravicah otrok. Združeni narodi želijo z mednarodnim letom otroka ustvariti možnosti za zavestno spoznanje posebnih otrokovih potreb pri nosilcih odločanja, za uresničevanje pravic in interesov otrok in za priznavanje praktičnih programov za izboljšanje življenjskih razmer otrok kot bistvenih in sestavnih delov vseh razvojnih, gospodarskih in socialnih planov.

Ne le zato, ker je Generalna skupščina OZN tako opredelila, je v naši družbi še kako pomembno, da bitko za otroke in njegovo otroštvo, za njegove pravice in svobodo vodimo v vseh sredinah. V krajevni skupnosti, kjer otrok živi, v organizacijah združenega dela, kjer se ustvarja dohodek in kjer delavci-starši odločajo o družbeni skrbi za otroke in namenjajo del dohodka za uresničevanje njihovih potreb ter v samoupravnih interesnih skupnostih, kjer teče sporazumevanje o skrbi za otroke. Tako se namreč v naši družbi vzdržuje kontinuiteta skrbi za otroke ter humano sporočilo našega narodnoosvobodilnega boja. Vse to nas zato obvezuje, da moramo vedno znova temeljito analizirati razmere, v katerih naš otrok odrasča ter spoznavati razvojne potrebe otrok.

Priznati moramo, da vseh mogočih možnosti skrbi za otroke nismo izkoristili, še vse preveč jih vezemo le na namenska gmotna sredstva ali posamezne institucije, pri tem pa zanemarjamo enostavnejše, a nič manj pomembne oblike. Prač zato je pomembno poudariti, da je družbena skrb za otroke v vseh oblikah in okoljih potrebna in da mora postati sestavni del celotnega družbenega razvoja. Pomeniti mora celovitost vzgojnoizobraževalnih, zdravstvenih, socialnih in drugih ukrepov ter aktivnosti, ki naj otroku od rojstva do zrelosti, v mestu in na vasi zagotavlja čimbolj izenačene pogoje za življenje.

boko med ljudi. Sejem »Vse za otroka« se je tako že izkobilil iz začetnih nerodnosti, kot prireditev posebnega pomena pa so ga sprejeli vsi tisti, ki jim je skrb za otroke najbližja. A kljub temu mora tudi sejem težiti k še boljšemu, kakovostnejšemu. Zato je mednarodno leto otroka tista prava priložnost za razpravo, kako osnovno idejo dalje razviti in obogatiti in kako s to edinstveno jugoslovansko gospodarskoposlovno, strokovno, vzgojno, kulturno in seveda družbenopolitično prireditvijo prispevati k uresničitvi naših ciljev v družbeni skrbi za otroke.

Sejem »Vse za otroka« se bo pričel 29. avgusta 1979, v imenu pokrovitelja - Gospodarske zbornice Jugoslavije - pa ga bo odprl njen predsednik Ilija Vakić. Sejem bo v prostorih hale Golovec na 2500 m² razstavne površine, odprt pa bo do 5. septembra vsak dan od 9. do 19. ure. V tem času bo tudi vrsta spremljajočih prireditev, ki jih bo pripravila Zveza prijateljev mladine Slovenije skupaj z Občinsko zvezo prijateljev mladine v Celju. Tako bodo v času sejma naslednje spremljajoče prireditve:

30. avgusta - ustanovna skupščina otroške žirije

31. avgusta - seminar za prodajalce otroških igrač

1. septembra - tekmovanje otrok v kolesarjenju pod geslom: Vsi na kolo za zdravo telo

3. septembra - posvetovanje pod nazivom Otroki-potrošnik. Posvetovanje bo organizirala redakcija Potrošačkov informatora iz Beograda.

OTROŠKA ŽIRIJA - IZZIV PROIZVAJALCEM

Z namenom, da bi se v sejemsko dogajanje aktivno vključili tudi otroci in da bi otroci sami tudi neposredno sodelovali v procesu dogovarjanja med proizvodnjo in trgovino ter da bi se pojavili v vlogi, ki bi zagotavljala, da bi proizvajalci upoštevali celovitost njihovih interesov in potreb, bo v Celju ustanovna skupščina otroške žirije Jugoslavije. Stala se bo 30. avgusta ob 11. uri v dvorani Zavoda RSC Golovec, zaenkrat pa se je bodo udeležili le pionirji iz pobratnih mest Celja. Tako pionirji-delegati iz Čuprije, Siska, Doboja in Titovega Veleša, pa seveda pionirji Celja. Na ustanovni skupščini bodo delegati sprejeli predlog pravilnika o delu in podelitvi priznanj otroške žirije, pravilnik pa bo v celoti objavljen tudi v vseh glasilih pionirjev v Jugoslaviji. Tako bodo imeli pionirji široko domovine priložnost, da sami oblikujejo besedilo, ki bo opredeljevalo delo in naloge te edinstvene pionirske žirije v svetu. Pravilnik bo tudi določal, da pionirji izberejo znak, s katerim bodo nagradili proizvajalce za najboljše dosežke. Dobitnike znaka pa bo zavezoval, da bodo morali serijsko izdelati izbrane izdelke ter jih najkasneje šest mesecev po prejemu priznanja uveljaviti na tržišču. To je le nekaj podrobnosti okoli dela pionirske žirije. Sicer pa bo pravilnik o delu in podelitvi priznanj otroške žirije sprejet tedaj, ko ga bodo potrdili vsi Sveti zveze pionirjev republik in pokrajin.

Sejem »Vse za otroka« je brez dvoma pomembna prireditev. Pomembna predvsem zaradi svojih posebnosti, ki jih izkazuje glede na druge tovrstne sejemске prireditve pri nas in v svetu. Kajti v celoti je namenjen otroku. Tako otroku-potrošniku, ki je in mora ostati deležen posebne družbene skrbi. Pa otroku-ustvarjalcu, saj bodo na sejm predstavljeni proizvodi, ki omogočajo zadovoljevanje otrokovih potreb od rojstva do 15. leta starosti. In nenazadnje, sejem vključuje tudi otroka kot aktivnega udeleženca v ocenjevanju in spodbudah za programiranje, projektiranje in proizvodnjo predmetov za vsakdanjo rabo. Zato je celjski sejem »Vse za otroka« poziv in izziv proizvajalcem, da se zavedo svoje odgovornosti in dajo otroku vse, kar potrebuje, da bi postal srečen človek. Istočasno pa je tudi priznanje vsem, ki so s svojo nenehno aktivnostjo zagotavljali vračeno družbeno skrb za otroke v naš vsakdanji družbenoekonomski razvoj.

TUDI LETOS KOPICA PRIREDITEV

Prav gotovo spada celjska sejemška prireditev »Vse za otroka« v okvir družbenih prizadevanj za ustvarjanje čim

FRANJO FRAJLE

Na začetku prejšnjega tedna so na celjskem mestnem pokopališču spremili k zadnjemu počitku Franja Frajleta, uglednega frizerskega mojstra.

Bil je Celjan, čeprav je prišel v mesto ob Savinji šele po prvi svetovni vojni. Prišel je iz Češkoslovaške. Ze kot mlad pomočnik se je takoj vključil v sindikalno gibanje in se kot predsednik frizerske organizacije zlasti zavzemal za boljše delovne pogoje zaposlenih, predvsem za proste nedelje in praznike. Tako je seveda prišel navskriž z delodajalci. Odpustili so ga z dela, to pa je bil tudi povod, da se je odločil za samostojno frizersko delavnico.

Kot frizerski mojster je delal več kot štirideset let. V letih pred in po drugi svetovni vojni je aktivno delal v obrtniških organizacijah. V svoji delavnici je vzgojil veliko mladih delavcev, prav tako v šoli, kjer je poučeval.

Nemški okupator ga je po prihodu v naše kraje izselil na Hrvaško. In ko se je po vojni vrnil v svoje Celje, je znova pričel z delom. Pred nekaj leti se je upokojil. Umril je v sedemdesetem letu starosti.

M. BOŽIČ

NNNP

TUDI KULTURNI MITINGI

Pripravljajo jih v nekaterih krajevnih skupnostih

V celjskih krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela se zelo skrbno pripravljajo na izvedbo akcije Nič nas ne sme presenetiti. Sekretariat akcije se bo sestel po 25. avgustu in bo sklical pogovor z vsemi nosilci nalog v krajevnih skupnostih in v temeljnih organizacijah združenega dela. Večina programov za akcijo Nič nas ne sme presenetiti je usmerjenih na izvedbo različnih vaj 29. in 30. septembra.

Čeprav je res, da naj bi vrh te samozaščitne, samoobrambene aktivnosti predstavljala prav ta dva septembarska dneva, pa najbolj prav ravna v tistih delov-

nih in krajevnih okoljih, kjer so najprej temeljito ocenili samozaščitno in obrambno sposobnost. To pomeni, da bi morali ugotoviti, kako delajo odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, kako je z obrambnimi načrti, varnostno-političnimi ocenami, z delom civilne zaščite in narodne zaščite in kako se vključujejo v akcijo Nič nas ne sme presenetiti vsi delavci in občani. Prav podružbljanje ljudske obrambe in družbene samozaščite pa je glavni smoter akcije Nič nas ne sme presenetiti. V nekaterih krajevnih skupnostih so v akcijo vključili vse hišne svete, v septembru pa bodo organizirali

predavanje o družbeni samozaščiti po stalnih območjih krajevnih skupnosti.

V posameznih krajevnih organizacijah socialistične zveze so se vključili v pripravo in izvedbo akcije tudi območni odbori socialistične zveze. Ti bodo za posamezno območje ugotavljali varnostno politične razmere in predlagali ukrepe za čim boljše obrambno usposobljenost. Zanimive so tiste pobude odborov za akcijo Nič nas ne sme presenetiti, ki kažejo, da bodo v posameznih krajevnih skupnostih 30. septembra pripravili več kulturnih mitingov. Zelo pomembno je, ali se v načrtovanje in izvedbo akcije vključujejo vsi dejavniki v krajevni skupnosti. To pomeni tudi interesne, družbene in društvene organizacije, predvsem pa bi se morali o akciji dogovoriti skupno krajevne skupnosti in delovne organizacije ali enote, ki imajo sedež v posameznih krajevnih okoljih.

KMEČKI PRAZNIK NA PLEŠIVCU

Krajevna skupnost Plešivec in Turistično društvo Velenje prirejata v nedeljo, 26. avgusta, na Plešivcu, na kmetiji Martina Marolta, po domače Navršnika, v vasi Plešivec kmečki praznik. Ob tej priložnosti bodo razna tekmovanja in prikazi nekaterih starih običajev. Napovedujejo tekmo koscev in grabljic, žaganje drv, striženje ovac, tekmovalje v različnih gozdarskih delih, plezanje po hlodu itd.

Program se bo pričel ob desetih dopoldne. Do kmetije se pride po cesti Velenje-Plešivec.

Ob tej priložnosti lahko obiščete še Graško goro, znano Goro jurišev in bojev Štirinajste divizije, kjer so pred kratkim odkrili izredno lep spomenik »Nošenje ranjencev«, ki ga je izdelal akademski kipar Antun Avguštinčič.

V vasi Plešivec je tudi grob Cankarjeve mladostne ljubezni, učiteljice Lovšinove. Na spomeniku je Cankarjev verz: Tukaj počiva tvoja in moja mladost.

STUDIO
RADIA CELJE
TELEFON
22-009

PLANINSKO
SLAVJE V
GORNJEM
GRADU

V nedeljo bodo gornjegrajski planinci sklenili program prireditev, ki so jih pripravili v počastitev 70-letnice ustanovitve pašniške zadruge in nice domačega planinskega društva.

Pred tem so pripravili dve zanimivi razstavi, planinsko in pašniško, imeli nekaj predavanj, v nedeljo, 26. t. m., pa bodo pri koči na Menini planini med drugim razvili tudi svoj prapor. Slavje se bo pričelo ob desetih dopoldne.

Dostop z osebnimi avtomobili je možen po gozdni cesti iz Bočne ali iz Tuhijske doline. Bolj priljepla pa se bo hoja.

O DRUŽBENEM POLOŽAJU INVALIDOV

ANALITIČNO O PROBLEMNIH

Koordinacijski odbor pri OK SZDL vodi Marija Lamut

O družbenem položaju in aktivnosti invalidov so v celjski občini že večkrat razpravljali zlasti v organih socialistične zveze. Največ pobud za razreševanje teh vprašanj so sprejeli na problemski konferenci o aktualnih nalogah na področju socialne politike.

Koordinacijski odbor za družbeni položaj in aktivnost invalidov, ki dela pri občinski konferenci socialistične zveze v Celju, je zato v osnutku delovnega načrta uvrstil nekaj neodložljivih nalog. Predlagal bo interesnim skupnostim socialnega varstva, da pripravijo načrt

stalnega spremljanja izvajanja zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidov. Odbor bo pobudnik za izdelavo analize o številčnem stanju invalidov II. in III. kategorije po celjskih delovnih organizacijah.

Posebno vprašanje je, kaj bodo morali v Celju storiti za preprečevanje invalidnosti. V izvajanju preventivne dejavnosti lahko mnogo storijo aktivni invalidi. Ti bi morali predvsem v delovnih organizacijah vztrajneje in odločneje opozarjati zlasti politične organizacije in samoupravne organe na nelahke družbeni, zdravstveni in ma-

terialni položaj invalidov. V koordinacijskem odboru se bodo še dogovorili za razpravo o družbenoekonomskem položaju invalidov v združenem delu. Take delovne pogovore bodo pripravili v več kolektivih, med drugim tudi v Metki.

Najpomembnejše pa je, da bi v Celju končno dokumentirano, statistično in analitično razgrnili vso problematiko družbenega položaja, dejavnosti in organiziranja invalidov. Koordinacijski odbor za družbeni položaj in aktivnost invalidov vodi pri občinski konferenci socialistične zveze Marija Lamut.

ŽALSKI IS O MLEKARNI

Danes ob 8. uri se je v Žalcu pričela seja IS, na kateri bo beseda tekla o predlogu samoupravnega sporazuma o združenju dela in sredstev za izgradnjo mlekarske industrije celjske regije. Govorili bodo tudi o urejanju medsebojnih razmerij pri razdelitvi skupnega dohodka in prevzemanju rizika ter o predlogu finančnega pokritja za izgradnjo mlekarske industrije celjske regije.

J. V.

PRAZNIK V GRIŽAH

V počastitev 60-letnice SKOJ in napada na nemško postojanko v Zabukovici so se že v soboto pričele v Grižah prireditve ob krajevnem prazniku. Te se vrstijo že ves ta teden. Še zlasti veliko je športnih tekmovanj, v soboto pa bodo v Zabukovici položili tudi temeljni kamen za gradnjo otroškega vrta. Pred tem bo v telovadnici osnovne šole Nade Cilenshek slavnostna seja skupščine krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. J. V.

SPOZNAVAJMO NAŠE KRAJE

DRAMLJE

K Dramljam sodijo še zaseki Bela gora, Gornje Dramlje, Kozenburg in Spodnje Dramlje.

Sedanje šolsko poslopje je iz leta 1903. Po potrebi so v Dramljah načrtovali novo šolo in predvidevajo letošnjo jesen njeno otvoritev. V Dramljah je tudi cerkev sv. Ilije, ki je v vzhodnem delu še srednjeveška. Zahodni del ladje s pevsko emporo je iz leta 1711, zvonik iz 1732, prezbiterij iz 1755, ko so obnovili in obokali vso stavbo. Notranjščino je leta 1907 dekorativno poslikal Franc Gornik. Veliki in oba stranska oltarja sta delo znanega celjskega baročnega kiparja Ferdinanda Galla iz

leta 1760-1770. Prižnica nekoliko spominja na delo mariborskega kiparja Jožeta Holzingerja.

Dramlje je v ljudski govorici predvsem regionalno ime za celotno področje nekdanje drameljske občine, ki je obsegala svet severno od Senthurja med Vojnikom in Ponikvo. Prvi znani lastnik močvirnate drameljske pokrajine, kjer je bilo več ribnikov, je bil Žički samostan, ki je imel tu celo svoj urad. V XIV. stoletju so bili lastniki drameljske pokrajine Celjski grofje. Dramlje prvič omenjajo leta 1451. V začetku XIX. stoletja so tu postavili steklarno, ki je izvažala steklo v Italijo.

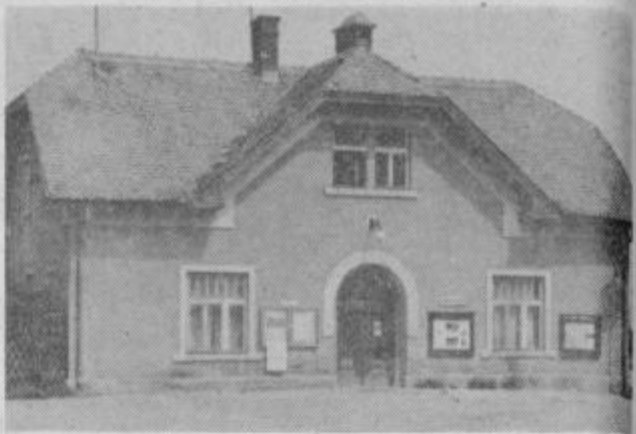
V Dramljah in okolici je bila ves čas okupacija močna osvobodilna de-

javnost. Od 1943. leta dalje so se tu zadrževali aktivisti celjskega okrožja. Tu se je ustavila na svoji poti XIV. divizija. V kraju je tudi spomenik padlim borcem in žrtvam. Iz Dramelj so bili doma Matija Vodusek (1802-1872), urednik, publicist, nabožni pisec, ožji sodelavec Slomškovich književnih del; Franc Župnek (1860-1928), projektant načrtov za železnice in vodovode, pobudnik turizma na Pokljuki. Leta 1894 je tu umrl kot kaplan pesnik Ivan Kolarič.

Dramlje imajo danes sodobno trgovino, kot smo omenili gradijo novo šolo, k razvoju pa je prispeval tudi priključek nove avtoceste. Kraj je lep, zato so ga dobesedno preplavili tudi vikendasi.

V BESEDI IN SLIKI

STAR, A TRENUTNO NEPOGREŠLJIV!

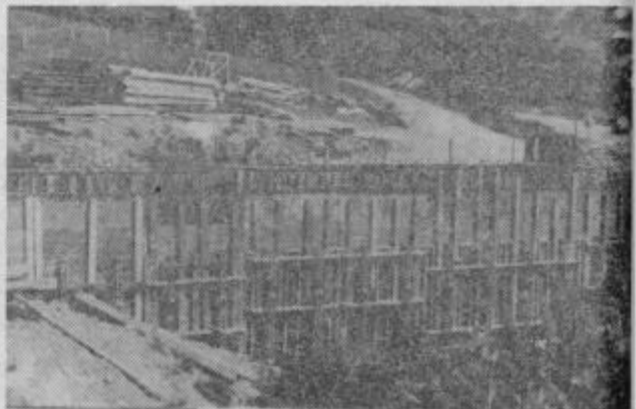

Na tako imenovani terasi, ki nekako predstavlja središče Prebolda, stoji poleg novega hotela in ambulante že precej dotrajan, a vendar še zmerom nepogrešljiv Dom Svobode. Pod njegovo streho namreč domuje kar šest družbenih organizacij oz. društev. Tu so planinci, jamarji, mladinci, pevci, kulturniki in krajevna organizacija rdečega križa. Svoje prostore pa ima tu še knjižnica, ki sodi po številu prebranih knjig med najuspešnejše v občini.

Kljub takšni zasedenosti doma pa je njegova usoda sedaj več ali manj zapečaten. Na mestu kjer danes stoji dom, naj bi v bližnji prihodnosti nastalo parkirišče. Seveda pa naj bi se to zgodilo šele takrat, ko bodo zagotovljeni prostori za delo vsem sedanjim uporabnikom doma. V osnutku predloga za četrti občinski samoprispevek je sicer predvidena adaptacija dvoran v stari preboldski graščini, katere žr vrsto letu uporablja TT Prebold za svoja skladišča, vendar krajanji menijo, da bi bilo bolje izgraditi nov večnamenski dom in tako enkrat za vselej rešiti problem delovanja društev in drugih organizacij. To pa si tudi zaslužijo, saj so takorekoč vsa že zdavnaj opravičila svoj obstoj.

DARKO NARAGLAV

REKONSTRUKCIJA CESTE ARJA VAS-VELENJE

Dela na rekonstrukciji ceste Arja vas-Velenje poteka že nekaj časa. Prvi del od Velenja do Vinske gore naj bi uredili že letos, ostalo pa prihodnje leto. Dela izvaja Slovenija ceste Ljubljana, sredstva pa je prispeval republiški cestni sklad. Na sliki: Gradnja manjšega mostu pri Vinski gori za nov del ceste.

T. TAVČAR

ŽALSKI UPOKOJENCI V AKCIJI NNNP

Tudi Društvo upokojencev iz Žalca se v izvajanju svojega programa aktivno vključuje v akcijo »Nič nas ne sme presenetiti«. Mnogostevilni izleti, ki jih društvo prireja za svoje članstvo vodijo v letošnjem letu po poteh, znanih iz naše NOB, kjer nekateri aktivni udeleženci obujajo spomine na težke dni med preteklo vojno. V sredo 15. avgusta je bila organizirana akcija na bližnje izletišče Lovski dom Rinka nad Gotovljami, ki se ga je udeležilo preko 50 članov vodstva aktivnega Društva upokojencev Žalec. Predsednik društva Pevec Konrad-Zdenko je ob tej priložnosti imel kratek nagovor in obudil spomine na bitko v Bobju nad Hrastnikom enot VDI brigade, katere udeleženec je bil tudi sam. Srečanju je tudi prisostvoval prvoborec-upokojenec iz Žalca Vili Rebersak-Rado. Pred srečanjem so položili venec na spomenik padlim borcem v Gotovljah, nakar je odšla patrolja proti Rinki, kjer jih je pričakala zaseda. Upokojenci so s tem srečanjem potrdili pripravljenost, da bi tudi v morebitni nevarnosti še vedno znali stati na braniku domovine in svojimi izkušnjami pomagati mlajšim. Na sliki: pevski zbor.

Tekst in foto: Ivan Jurha

MED LJUDMI OB MEJI

ČRTA, KI POVEZUJE...

Na obisku pri graničarjih za njihov praznik - 15. avgust

Morda se motim, toda, tistih nekaj ur, ki sem jih prebil v Solčavskih planinah med graničarji in domačini, med ljudmi, ki sestavljajo veliko in složno družino, se mi je zdelo, da ima življenje ob črti, ki smo si jo umislili ljudje, svoje zakonitosti.

Življenje ob meji ubira svojo pot. Na vsak način bolj preudarno. S tisto, ki velja v mestnem vrvežu, je ni mogoče primerjati. Tu je vse bolj umirjeno, tudi sproščeno. Tudi bolj pristno, odkrito. Narava je storila svoje. Ljudi je med seboj močno povezala. Drug brez drugega skoraj ne morejo. Strnila jih je v celoto, v enoto. Zato se med seboj poznajo, si zaupajo in vedo, kaj hočejo.

Bilo je na praznični dan graničarjev. Na dan petnajstega avgusta. Med čuvarji naših meja je bilo sicer praznično razpoloženje, toda zato nič manj delovne govornosti. V trenutku, ko je bila izrečena čestitka, slavnostna beseda, je krenila na pot patrolja. Tu ni koraka nazaj, niti postanka. Dolžnost je velika. Zavedajo se je vsi.

»Da, tu na meji niste sami. Z vami smo mi vsi, zlasti pa so z vami ljudje tega območja, solčavski krajanji in delovni ljudje...« je v pozdravu med drugim dejal pripadnik karavle Savinjski partizan v Solčavi načelnik oddelka za ljudsko obrambo občine Mozirje, Rudi Zager.

Tu je zrasla velika družina, ki sicer od časa do časa, z odhodom in prihodom vojakov, menja svoje člane, toda, v bistvu je le ena, nespremenjena.

»Naše življenje je danes drugačno, kot je bilo tisto v prvih letih po vojni, ki so ga preživljali naši predhodniki,« je v pogovoru dejal komandir karavle oziroma enote graničarjev v Solčavi, Velibor Luković, in nadaljeval:

»Toda, zato ni nič manj naporno, odgovorno. Prišle so druge naloge, prav tako velike.«

Ljudje ob meji živijo složno med seboj. Združila jih je tudi zasnova splošnega ljudskega odpora, družbene samozasčite. Zato danes ni več

naključno, če pridejo solčavski člani narodne zaščite dvakrat na teden h graničarjem in gredo potem skupaj z njimi na pot ob meji, na pot, ki jo morajo poznati tudi oni. Čuvarji meja smo vsi!

Življenje v karavli, pa naj bo oni v Solčavi ali na Strelčevem vrhu, teče po natanko določenem programu. Po rednih obveznostih je tudi dovolj časa za počitek, vzgojo, razvedrilo, šport.

To je razgibano življenje, ki jih prav tako kot izpolnjevanje rednih obveznosti, povezuje z zaledjem, povezuje z ljudmi, domačini, krajevno in občinsko skupnostjo. Zato eni kot drugi v izpolnjevanju svojih nalog niso nikoli brez pomoči.

V zadnjem času so pri solčavski karavli zgradili lep športni poligon. In tudi tam visoko v gorah imajo lepo športno igrišče, nekoliko manjše sicer, pa vendar zadostno za prijetno sprostitev ob igri z žogo.

Oblike povezovanja z domačini, s krajevno skupnostjo, so več kot različne, pestre.

»Medtem, ko smo še pred tremi leti pomagali pri elektrifikaciji tega območja, smo lani, na primer, sodelovali pri napeljavi telefonov na višinske kmetije. Tudi to je bilo težko delo. Pa smo ga zmogli, ker smo bili združeni, ker smo si med seboj pomagali. Samo lani smo skupaj z delavci PTT podjetja delali dva do tri mesece pri postavljanju telefonskih linij. To območje je poslej dosti bližje svetu, tudi zaradi telefonov, in zato zdaj ni več primerov, da bi morali graničarji voziti v dolino težkega bolnika. Tu je telefon in zveza z zdravnikom, zdravstveno postajo ali bolnico je hitro vzpostavljena,« je spet poudaril Velibor Luković.

Pa ni bila samo elektrifikacija, napeljava telefonov tista, ki je ljudi ob meji, graničarje in domačine, povezovala in združila. Tu so bila in so še druga opravila.

In vendar ni samo delo tisto, ki povezuje. Tudi drugačna srečanja, tudi sodelovanje v krajevnem družbenopolitičnem življenju, na kulturnem in športnem področju. Zato ni naključje, če je komandir karavle podpredsednik krajevne konference SZDL v Solčavi, ni naključje, če se srečujejo na zborih krajanov, v pomenbenih akcijah in drugod.

V takšnem povezovanju je minil tudi praznični dan graničarjev in mnogi dnevi okoli petnajstega avgusta, saj vsega v enem dnevu res ni bilo mogoče opraviti.

Zelo razgibano je bilo na športnem področju. Vrstile so se tekme v nogometu, streljanju in šahu. Zanimivo, tokrat so bili v šahu in streljanju boljši graničarji, v nogometu pa Solčavani.

Na meji je mirno. Toda, budno oko je na vsakem koščku naše zemlje.

In tudi tisti dan, ko so praznovali, so v celoti opravili svojo obveznost. Razen tega so se tudi poveselili. Ne samo tedaj, ko jih je obiskala veččlanska občinska delegacija, skupina, v kateri so bili

Zvesta prijateljca

Srečanje v Solčavi: načelnik oddelka za LO občine

predstavniki občinske skupščine, izvršnega sveta in občinskih družbenopolitičnih organizacij, taborniki, marveč tudi popoldne, ko so jih prišli obiskat, pozdravit in čestitat domači kmetje. Tudi to je bilo prisrčno srečanje, polno vedrine, humorja, močnih stiskov rok in srečnih oči. Tudi to je bila ena izmed oblik skupnega dela, povezovanja.

Tokrat je padlo tudi nekaj iskrih besed. Tudi na račun peka iz Luč, ki jim ob določenih dnevih pripelje kruh.

»Kadarkoli je pripeljal, smo vedeli, da bomo morali porivati avto, kajti vžig mu ni delal najbolje,« so se smejali graničarji.

In potem dodali:

»Dolgo časa smo bili navajeni, da nam je kruh vozila pekova žena. Njega, mojstra, nismo poznali. Pa se je zgodilo, da se je nekoč skupaj z njo pripeljal tudi nek možki. Nismo ga poznali, ona pa tu-

di ni povedala, kdo je. Ko je ustavila vozilo, je krenila kot vselej mirno mimo stražarja. Tako je hotel tudi možki. Pa ga je stražar ustavil in zadržal. In šele potem, ko smo položaj razčistili, smo se vsi skupaj nasmejali. Red mora biti...«

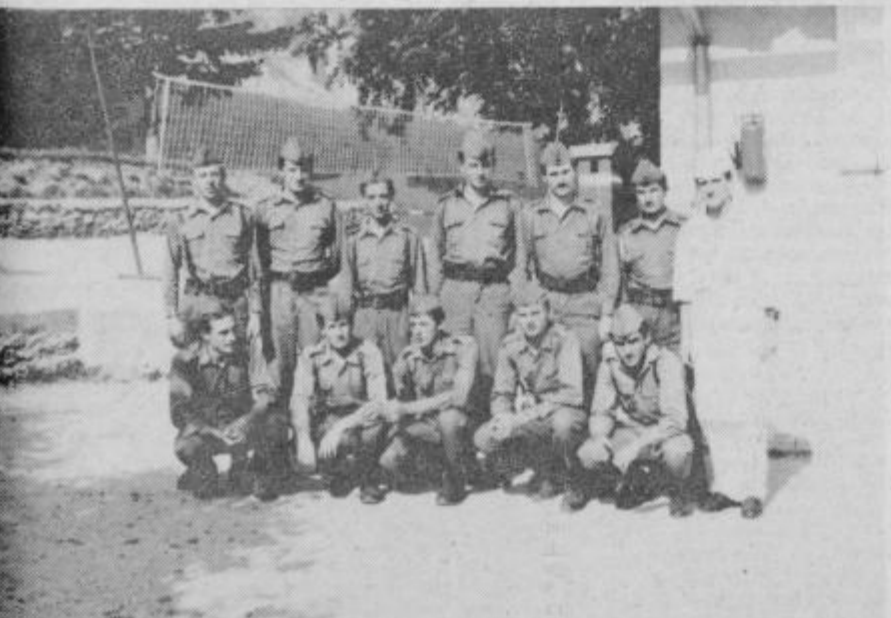
Življenje ob meji je povsem drugačno, kot tisto v mestih. Tudi bolj skromno. Že vsaka nova reč je dobrodošla, prinese nov kamenček v mozaik, ki tu nastaja in se širi. Krepi.

»Vidite, življenje v karavli je kot življenje naših narodov in narodnosti. Tu v tej majhni karavli je pravzaprav vsa Jugoslavija. Fantje iz vseh koncev in krajev naše domovine. Zelo različni, tudi po značaju, jeziku, navadah, znanju... toda, na koncu koncev sestavljajo vsi skupaj celoto, ki je močna. Zelo močna. Tudi meja, tudi življenje ob meji, jih je povežalo in napravilo iz njih velike prijatelje!«

MILAN BOŽIČ

Takole s kuharjem v sredini so se gostom predstavili graničarji iz Solčavske karavle

To pa je spomin z obiska graničarjev v karavli na Strelčevem vrhu

NOV EKSPONAT V POKRAJINSKEM MUZEJU

TLAKOVEC Z GRBOM CELJANOV

Originalen primer tlakovca iz pleterskega samostana

Pred nedavnim je dobil celjski muzej v dar pravokotni tlakovec iz žgane gline v izmeri 19,3 x 19,7 cm, na katerem je zapažen v plitvem reliefu odtisnjen grb celjskih grofov.

Grb je prikazan na značilnem srednjeveškem ščitku. Gre za grb, ki diagonalno združuje žovneški (dve proggi na polju) in vovbrški (tri zvezde na polju) grb. Znano je, da so ta skupni grb začeli Celjani uporabljati, ko so postali državni grofje - to je po letu 1341.

Tlakovec je eden izmed številnih, s katerimi so bila tlakovana tla stare cerkve kartuzijanskega samostana v Pleterjih. Ta samostan je ustanovil grof Herman II. leta 1403, to je v času, ko je ta Celjan opravljal pomembno funkcijo deželnega glavarja na Kranjskem. Samostan je bil dobro utrjen in zgrajen po strogih pravilih meniškega reda. Kot izpričujejo dokumenti, se je življenje v Pleterjih začelo že leta 1411.

V tem samostanu je bil Herman II., ki je umrl v Bratislavi 13. X. 1435. leta, tudi pokopan.

Kartuzija je doživela v preteklih stoletjih več prezidav in demodacij. Sedanji stavbni kompleks je bil izgrajen v letih 1900-05.

Vse kaže, da je prav ob gradnji novega, sedanjega samostana služila notranjšči-

Tlakovec z grbom Celjanov.

Risba A. Zorenč

na nekdanje cerkve za mizarško delavnico. Takrat so tudi zgradili pod podom v vzhodnem delu te stavbe cel sistem jaškov za stroje in so verjetno uporabili v ta namen tudi del prostora nekdanje grobnice v kateri je ležalo truplo Hermana II.

O enoladijski cerkvi so poročali že v preteklosti, da je »ena najdragocenejših gotških stavb v naši deželi«, »da je najkrasnejša in skoro tudi najstarejša cerkvena stavba

na Kranjskem.« Omenjali so njen »poseben značaj, aritmetično pravilnost, njen strog matematični red, ki daje prostoru izredno lepo obliko in idealnost razmerij posrednih delov med seboj in v celoti«. Opozarjali so tudi na »plastični okras, ki je odličen in kaže na mojstra, ki visoko nadkriljuje domačo produkcijo«. Ostanki te dragocene arhitekture so danes žal le deloma ohranjeni!

Na Celjane in na njihov po-

men za Pleterje spominja še danes konzola v tem spomeniškem prostoru. Na ščitku ima grb s tremi zvezdami.

Poleg tlakovca s celjskim grbom so iz nekdanje cerkve znane še opečnate plošče z napisom: Hermann(us) Comes Cillie fundator hui(us) dom(us), ki izpričujejo vlogo celjskih grofov v zvezi z ustanovitvijo samostana.

Omeniti je treba, da so - kot vse kaže - ob zamenjavi tlaka v stari cerkvi v Pleterjih porabili plošče ob barokizaciji sv. Ožbalta v Javorovici na Gorjancih, kajti prav tam je bilo najdenih, pred in po vojni več primerov omenjenih »celjskih tlakovcev«.

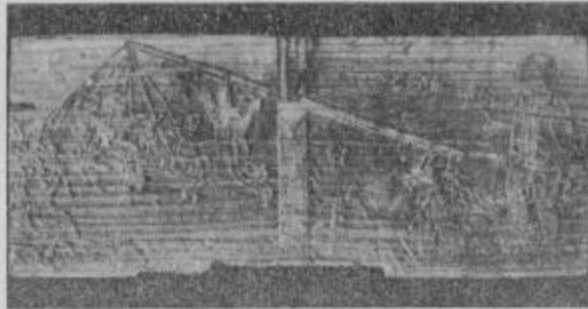
Celjski muzej ima nekatere primere tlakovcev iz pleterskega samostana že razstavljene v sobi Celjanov v Stari grofiji. A vedeti je treba, da gre pri tem za odlitek in za original, ki je last Narodnega muzeja iz Ljubljane. Zato tudi pomeni poklonjeni original za celjski muzej toliko dragocenost!

Pomembno je tudi, da je znan podatek, da je bil prav ta tlakovec izkopan v križnem hodniku samostana, torej v neposredni bližini stare pleterske cerkve.

Vsekakor zasluži darovalec, zlasti pa njegova želja, da obogati skromno zakladnico ostalih celjskih grofov v Celju, posebno javno zahvalo!

MILENA MOŠKON

ZANIMIVOSTI IZ POKRAJINSKEGA MUZEJA V CELJU

KROJAČI IN KOZEL NA TEHTNICI

Slabi in počasni krojači so bili večkrat zelo priljubljena snov slikarjem panjskih končnic. Slikali so jih na različne načine v različnih smešnih prizorih. En način smešenja je tudi tehtanje krojačev in kozla.

Končnica je s tehtnico razdeljena na dva dela. V sredini stoji močan steber z zarezo v sredini. Skozi to zarezo je vstavljen nosilni drog tehtnice z jezičkom. Na vsaki strani droga je obešena po ena velika košara za tehtanje. V desni košari stoji kozel in gleda na levi strani, ki je že v zraku. V tej košari sedi nekaj krojačev, drugi pa se obešajo na rob posode. Dva krojača poizkušata z vrvmi potegniti posodo in z njo celo tehtnico na svojo stran. Tretji krojač je skočil in se bo z rokami prijel za drog da bi pomagal prejšnjima. Na dvignjenem delu droga vise škarje kot simbol krojačev. Na levi strani ob stebru stoji ženska in gleda krojače, ob kozlu pa moški s pipo ki kaže nanje s prstom. Na zgornjem robu je slikar napisal »Žnidarji na vagi in tudi koza«, spodaj pa je letnica 1876. S to zgodbo nam je slikar skušal povedati, da je en kozel več vreden ali pa da več vaga kot vsi krojači skupaj.

VLADIMIR ŠLIBAR

HARMONIKARJI DPD »SVOBODE« V MESTNEM PARKU

V sklopu celjskih poletnih prireditev, bodo 2. septembra v Mestnem parku nastopili harmonikarji DPD Svoboda-Gaberje pod vodstvom Alberta Zaveršnika. Izvajali bodo dela domačih in tujih skladateljev in se s tem ponovno predstavili širši javnosti. Znani so njihovi vsakoletni koncerti v Narodnem domu, kjer iz leta v leto dokazujejo svojo kakovostno rast.

DPD Svoboda bo letos praznovala svojo 60-letnico obstoja in dela, v jesenskih mesecih bodo pripravili obširnejši program, ki bo zajemal prikaz delovanja vseh sekcij Svobode.

OBVESTILO DELEGATOM KULTURNE SKUPNOSTI OBČINE CELJE

Kulturna skupnost občine Celje je sklicala skupščino za 27. 6. 1979. Na dnevnem redu so bila zelo pomembna gradiva, saj bi morala skupščina obravnavati poročilo in problematiko Knjižnice Edvarda Kardelja, nadalje poročilo in problematiko Zveze kulturnih organizacij oz. kulturnih društev in odločiti se o nekaterih pomembnih zadevah, pa žal ni bila sklepčna.

Skupščina Kulturne skupnosti občine Celje je ponovno sklicana za 11. september 1979 ob 16. uri v SLOVENSKEM LJUDSKEM GLEDALIŠČU V CELJU.

Na tej seji bo skupščina obravnavala gradivo, ki je bilo objavljeno v Deleg. poroč. št. 12/79. Da ne bi ponovno prišlo do nesklepčnosti, prosimo vse družbenopolitične organizacije in samoupravne dejavnike v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, da proučijo razloge, zaradi katerih se njihov delegat ni udeležil prvega sklica seje skupščine junija (v primeru, da se ni) in da store potrebno, da se bo delegat njihove delegacije udeležil seje skupščine drugega sklica.

Predsednik skupščine KSOC
Aleksa Gajšek-Krajnc

PULA PO PULI V CELJU

S premiero prvonagrajenega filma letošnjega festivala jugoslovanskega igranega filma v Puli - Trofeja, se bo jutri v Celju iztekla revija Pula po Puli. Pripravilo jo je celjsko Kinopodjetje in to le dobrih štirinajst dni po izteku največjega jugoslovanskega festivala domačega filma. Revija se je po izboru filmov precej razlikovala od podobnih, ki so jih pripravili v istem času v Ljubljani in Mariboru. Iz sporeda so bili namreč izvezti filmi, ki jih bomo videli letos na sporedu tedna domačega filma.

Neglede na to pa je revija v celoti upravičila svoj namen. Ponudila je namreč zelo zanimiv izbor desetih filmov in z njimi zelo hitro in učinkovito informirala javnost o najnovejših prizadevanjih jugoslovanske filmske proizvodnje. Na platnu dvorane kina Union so se zvrstili filmi: Naglo sodišče, Živemu človeku se vse zgodi, Zadnja dirka, Nacionalni razred do 785 ccm, Mož, ki ga je treba ubiti, Okvara, Zadržano gibanje in Tovarišija. Danes bo na sporedu še film Razžarjenje in jutri, kot rečeno, film Trofeja.

Na ta način smo videli večino nagrajenih filmov in nekaj filmov, ki jih je zlasti dobro sprejelo občinstvo, ko jih je ocenjevalo za nagrado Jelen.

Revija je bila predvsem kakovostna informacija občinstvu, a ob tem tudi prijetna osvežitev poletnega, pogosto celo preveč komercialnega sporeda celjskih kinematografov.

ZREŠKA FORMA VIVA

NAČRTI NISO POZABLJENI

Letos le Štuhec, drugo leto tri nova imena

Načrti zreške forme vive niso pozabljeni. Nanje je opozorila seja odbora za vodenje forme vive, ki mu predseduje inž. Marjan Osolc, umetniško vodstvo pa je v rokah akademskega kiparja Vasilija Četkovića. Letos bo ta edina tovrstna kulturna dejavnost na celjskem območju zabeležila samo eno novo plastiko, za naslednje leto pa načrtujejo sodelovanje treh kiparjev.

Osem let je že tega, ko sta v Zrečah pričela z delom najprej kipar Četkovič, za njim pa na njegovo povabilo še kipar Vuković. Na pobudo inž. Marjana Osolca se je potem ob materialnem in finančnem sodelovanju Uniorja, zreške Svobode, občinske ZKO in Kulturne skupnosti rodila forma viva z delovnim naslovom »Delavec in kultura«. Potem so si z deli sledili akademski kiparji ob Vasiliju Četkoviću in Momi Vukoviću še Dušan Tršar, Tone Lapajne, Boštjan Putrih, Ljubomir Denković, Noel Favrelière in zdaj še Štuhec. V Zrečah se je tako zvrstilo lepo število sodobnih plastik, nekatere še čakajo na ustrezno ureditev okolja, vendar to sodi v dolgoročni načrt ureditve samega kraja.

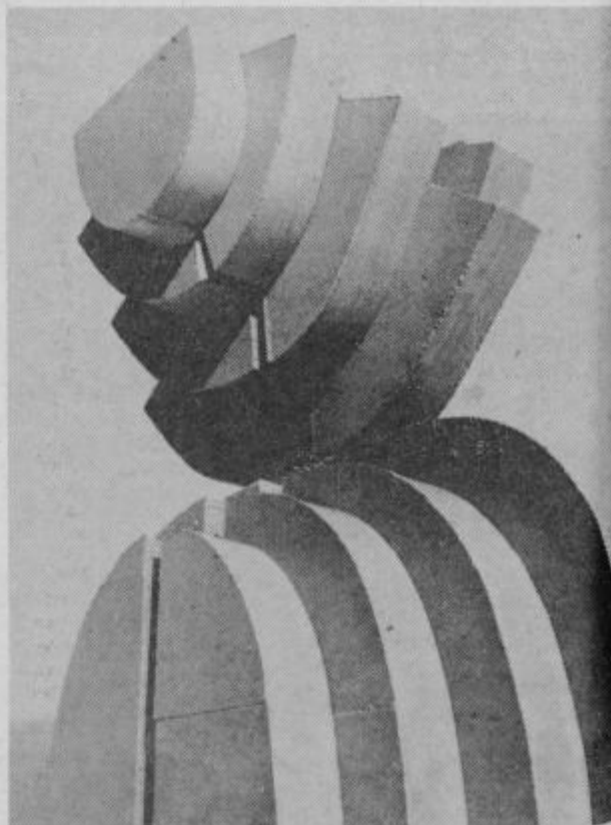
Na seji, ki je bila minuli teden v Zrečah so člani odbora sklenili, da bodo naslednje leto povabili v Zreče tri kiparje, jim nudili v novem hotelu prenočišče in vse bivalne pogoje, vsem povrnili stroške potovanja, vsak kipar pa bi za svoje delo, ki ostane kraju, dobil simbolični honorar 10.000 dinarjev. Sredstva bodo prispevali kot doslej Kulturna skupnost konjske občine, Turistično društvo Zreče, za denar bo do prosili tudi slovensko kulturno skupnost, levji de-

lež stroškov pa seveda nosi zreški Unior, saj daje na voljo material (jeklo, jekleni odkovki), pa vse druge ugodnosti, ki so vezane na delo v tovarni. Prizadevni tajnik odbora Konrad Sodin je na seji tudi opozoril, da bo potrebno na nekaterih plastikah »obnovitvena in vzdrževalna dela«. Za njihovo okolje je sicer zadolžena pionirska organizacija zreške osnovne šole, strokovno delo pa bo opravil Unior. Tako so že letos na novo zaščitili leseno plastiko, delo kiparja Lapajne.

Zreška forma viva gre torej dalje. Program za nasled-

nje leto bo odbor posredoval skupščini konjske kulturne skupnosti in seveda likovnemu odboru slovenske kulturne skupnosti. Zreška organizacija hoče ostati vitalen organizem, ki ga naj ne bi dušili formalizmi, ki največkrat pripeljejo v zagato izvajalce v časovnem, pa tudi finančnem smislu. Njeni dosežki in rezultati pa govorijo prid tudi strokovnemu umetniškemu izročilu in tudi v bodoče bo zgolj kakovost osnovno vodilo pri znanji podobni dragocene kulturne manifestacije z imenom »živa oblika«.

DRAGO MEDVED

AKTUALNO

LOV ZA PREMOM

Ali nas bo pozimi zeblo?

Zadnjič, bilo je okrog 1. avgusta, sem kolovratila okrog Kuriva in to je bil pomemben dan v mojem življenju. Spoznala sem, kako je premog dragocen, potreben in sploh vreden zlata - seveda, če ga je kaj. Ravno to pa je problem, ki sem ga hotela rešiti. Pa ne, da bi hotela napraviti kakšen umeten nadomestek, poskusila sem izvedeti, zakaj ga ni in kaj na to pravijo kupci.

Zopet sem dirjala na Kurivo. Malo me je bilo groza ob spominu na gnečo ob 1. avgustu, vendar je bilo tokrat boljše. Kar se tiče premoga, pa še slabše. Povpraševanje je menda veliko, kupci pa so lahko izbrali med dvema vrstama: velenjskim orehovcem in sušenim lignitom iz Kolubare. In kaj so napravili kupci? Vzeli so, kar so jim ponujali, menda je vsak dan od 20-30 naročil. Ob tem so verjetno sanjali o kakšnem zagorskem in podobnem premogu, ki ga pri Kurivu dobijo vsak mesec manjše količine. Nekateri so tako prepričani v uspešnost naših rudarjev, da sploh ne dvomijo o tem, da premoga ne bi dobili. Nekdo se je spomnil, da bo skušal pri Čeri, kjer prodajajo velenjski premog. Tudi sama sem se podala na to pot, pa je bilo zaman. Tam ga nimajo niti kolograma! Na zadnje so ga dobili 400 t, 1. septembra spet pričakujejo pošiljko. Ponudili so mi gradbeni material, morda bi ga lahko porabila za boljše toplotno izolacijo stanova-

nja, drugače ne vem, kako bi me ta material pozimi grel.

Bilo mi je že vsega dovolj. Obrnila sem se tja, odkoder ta črna dragocenost prihaja - rudnik Velenje. Na vprašanje, zakaj je Era tako siromašno založena so mi rekli, da je tega kriva termoelektrarna Soštanj, ki je največji porabnik velenjskega lignita. Ker ga ostane, ga pošljejo za širšo prodajo. Rudarji pa delajo tudi ob sobotah in nedeljah, da bi zadovoljili povpraševanje. Ob vsem tem mi pride na misel dejstvo, da imamo pri nas 25 milijard ton rezerv premoga, lahko pa se zgodi, da bo nekatero pozimi zeblo.

Kaj ti ob vsem tem še prostone? Najbolje je, če takoj

prodaš vse peči na trdo gorivo in poskusiš z oljem ali plinom, dokler tudi teh dveh ne bo začelo primanjkovati. Zaenkrat pravijo pri Petrolu, da je kurilnega olja dovolj, liter ga pa stane 5,20 din. Pocenjavo ni, če primerjaš s premogom, vsekakor pa bolje, kot da bi te zeblo. To so nekateri že ugotovili, saj je prodaja olja večja kot lani v istem času. Poskusite lahko tudi s plinom, saj je najmanj onesnažuje. Mislimo malo tudi na naš zrak in ne krivimo vedno Cinkarne za ves smrad v Celju.

TATJANA PODGORŠEK

PREBOLD

V SPOMIN NA STAVKO

Gostoval bo Slovenski oktet

V spomin na veliko stavko tekstilnih delavcev Slovenije 1936. leta praznujejo delovni ljudje in krajanje Krajevne skupnosti Prebold 29. avgusta svoj krajevni praznik.

Letošnji program prireditelj v počastitev praznika je več kot bogat. Prve prireditve se bodo pričele že danes, 23. avgusta in bodo trajale vse do 2. septembra, ko bo v prostorih prenovljenega ga-

siškega doma v Gornji vasi tudi slavnostna seja skupščine Krajevne skupnosti. Ob tej priložnosti bodo počastili še 60-letnico gasilskega društva.

Sicer pa bodo najprej prišli do veljave športniki. Tako bodo že danes in jutri trim igre. V nedeljo bo pohod k lovskega domu na Goljavi. V ponedeljek, 27. t. m., bo košarkaški turnir. Naslednji dan bo gostoval v Preboldu

Slovenski oktet, v sredo, 29. avgusta, bo nogometni turnir, v četrtek tekmovalje v streljanju in šahovski turnir. V petek bo rokometni turnir, v soboto pa kolesarjenje.

Razen tega bodo v teh dneh izročili namenu okrog 800 m na novo asfaltirane ceste, ki povezuje Gornjo vas z gornjim delom Prebolda, pa tudi parkirišče pred samopostrežno trgovino.

DARKO NARAGLAV

VODA IN CESTA

V nedeljo je bila na Dobrovljah seja sveta krajevne skupnosti Braslovče, ki so se je udeležili tudi Jože Jan, predsednik IS občine Zalec, Ivo Robič, predsednik SZDL in Janez Kroflič, organizacijski sekretar OK ZK Zalec. Glavna točka dnevnega reda je bila problem pitne vode in razširitev partizanske ceste, ki pelje iz Letuša na Dobrovlje. S pitno vodo imajo na Dobrovljah problem že vrsto let. Tako morajo gasilci s cisternami dovažati vodo. Cesta, ki je bila zgrajena na Dobrovlje pred več kot desetimi leti ne zadošča prometu. Posebno še sedaj, ko so zgradili Dom borcev.

Na seji so izvolili rezijski odbor, za predsednika pa je bil izvoljen Rudi Zohar.

T. TAVČAR

LJUBEČNA: OTVORITEV BO V NEDELJO

V krajevni skupnosti Ljubecna bodo v nedeljo znova bogatejši za nov komunalni objekt. Ob pomoči delovne organizacije Ljubecna, krajevne skupnosti in krajanov bodo namreč asfaltirali več kot 1000 metrov krajevnih cest. Tako so z asfaltiranjem že začeli na odseku v Leskovcu. V prihodnjih dneh pa bodo posodobljenje ceste opravili še na enem od dveh odsekov v Začretu.

Odsek v Leskovcu, v dolžini preko 900 metrov, bodo izročili namenu že v nedeljo 26. avgusta. V popoldanskih urah bodo pri šoli pripravili slavnostno otvoritev. Po otvoritvi prve modernizirane krajevne ceste v krajevni skupnosti, bodo pripravili še vrsto drugih prireditev. Tako obetajo športniki tekmo Debeli:Suhi, ki je letos zaradi vremena že dvakrat odpadla in »vaške TRIM igre.

M. BRECL

V PREBOLDU GRADIJO VRTEC

Vrtec, ki je še pred časom vzbujal precej vroče krvi in glavobola, je zdaj v gradnji. Dela izvaja velenjski Veograd.

Vrtec bo imel okrog tisoč kvadratnih metrov neto površin, deset igralnic in vse druge potrebne prostore.

Po pogodbi bi morali dela končati v sredini letošnjega decembra. Toda, kot je povedal vodja gradbišča Oto Holcinger se bodo gradbinci zavzeli, da bi dela končali prej. Na vsak način lepa napoved!

DARKO NARAGLAV

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

JESEN
ZIMA
POMLAD 79/80

MALI LOŠINJ - PORTOROŽ - ROVINJ - VRŠAR - POREČ - MEDULIN - OPATIJA - RAB - STARI GRAD/HVAR - DUBROVNIK - MLINI - IGALO

PODROBNEJŠE PROGRAME ZAHTEVAJTE V NAŠIH POSLOVALNICAH!

ŽALSKKE NEDELJSKE GOSTILNE

JE TREZNOST ODLOKA NEOPOREČNA?

Med žalskimi gostinci mnogo negotovanj in vroče krvi.

Pa imajo spet v Žalcu kost za glodanje v sicer dolgočasnih poletnih dneh. Pred kratkim je namreč izvršni svet žalske občinske skupščine sprejel odlok, ki predpisuje, da morajo biti vsi zasebni gostinski lokali ob sobotah in nedeljah odprti, prav tako pa tudi v času poletja, torej junija, julija in avgusta. Med nekaterimi gostinci v občini je takšna odločitev botrovala kupu negotovanj in vroče krvi. Zasebne gostince smo povprašali, kaj menijo o tem in dobili smo sila zanimive odgovore, ki vodijo k razmišljanju.

Najprej smo obiskali bife Marjola v Žalcu in se pogovarjali z lastnico Nado Premik. Nada Premik meni, da odlok ne morejo resno jemati, saj so ga po vsej verjetnosti sprejeli preveč na hitro in brez temeljitega razmisleka. Konec koncev hočejo tudi zasebni gostinci poslovati po načelu dobrega gospodarjenja. In ker je temu tako so se pač odločili, da zapro takrat, ko je najmanj prometa. To pa je prav ob nedeljah. Ljudje gredo iz mesta, ni jim za posedanje v gostilnah in bifejih ob nedeljah popoldne. Prav zato so se tudi odločili, da bodo ob nedeljah imeli zaprto. To ni bil edini vzrok. Problem je, kje dobiti dovolj kadra.

Gostinskih delavcev manjka. Letos se jih ni dovolj vpisalo niti v gostinsko šolo. Nadine besede je podkrepila natakarka Milena Barbič, ki je povedala, da gre raje iz gostinstva, kot pa da bi morala delati še ob nedeljah, čeprav ima svoj poklic rada. Zanimiv je tudi predlog Nade Premik. Pravi, da bi bilo čisto prav, ko bi se gostinci v Žalcu med sabo domenili za nedeljska dežurstva. Pri vzhodu v vsako gostilno naj bi bila tudi tabla z opozorilom, katera gostilna je določeno nedeljo dežurna.

V bifeju Senica nam je solastnica povedala skoraj natanko to kot Nada Premik. Ob koncu se je ogorčeno vprašala, če zasebni gostinci niso enakopravni v naši družbi. Kdo jim lahko prepove dopust v času poletnih počitnic?! Se zlasti, ker je bilo doslej koriščenje dopusta usklajeno z ostalimi gostinci v Žalcu in se ni nikoli zgodilo, da bi bilo več gostiln hkrati istočasno zaprtih. Seničeva se prav tako kot tudi ostali, s katerimi smo se pogovarjali, sprašuje, če je primerno to, da za prosti dan izbere dan med tednom, ko je promet največji. Po svoje zanimiva je bila tudi pripoved Majde Zagar, lastnice bifeja v Levcu, nasproti veleblagovnice

Lesnina. Tam so namreč ob nedeljah že imeli odprto. Celu odojka so pekli in to tik ob najbolj prometni cesti v Sloveniji. Rezultat: odojka nikdar niso mogli prodati, promet je bil pa še manjši kot med tednom. In to celo v času glavne turistične sezone. Če je bil med vsemi gosti le odstotek tujcev, ki so se vozili proti Ljubljani in naprej proti morju, potem je bilo to veliko. Izgovori na turistično sezono so tudi po mnenju Majde Zagarjeve bolj kot ne jalovi. Tu nista Bled ali Portorož. Ob najnovejšem odloku bo morala endan med tednom zapreti bife, kamor hodijo na malice delavci Lesnine. Absurd! Podoben bife, ozi-

roma gostilna kot je v Levcu je tudi pri Vranskem. Na levi strani ceste v smeri proti Ljubljani. Mislimo na gostilno Iva Baška. Solastnica Barbara Feuš je imela solze v očeh, ko nam je pripovedovala, kako jo je odlok prizadel. Značilno zanje je, da se tu v glavnem ustavljajo šoferji tovornjakov. Sem namreč prihajajo na malico. Ob sobotah in nedeljah imajo prepoved vožnje. Za koga naj bo torej Baškova gostilna odprta ob nedeljah?! »Ob nedeljah bomo imeli zaprto, pa če je še ne vem kaj!«, nam je ob slovesu zatrdila Barbara. Mi pa smo si mislili svoje. Če ničesar drugega ne, potem vsaj to, da so po na-

vadi gostilne, kjer se ustavljajo šoferji tovornjakov, vedno dobre gostilne, kjer je doma dobra in obilna hrana. En dan bodo »tovornjakarji« morali malicati drugje. Menda ne le zato, ker je bila večina žalskih gostiln ob nedeljah zaprta?

Peter Kosu v Dobrteši vasi pri Šempetru je eden izmed tistih gostincev v žalski občini, ki so lani objavili največ dohodka. Tri nedelje v mesecu dni je odprta njegova gostilna. Natakarka negotujejo in strah ga je, da bi jim povedal, kako bo gostilna odslej odprta vsako nedeljo. Pravi, da »mu bodo vse natakarice ušle«. »Ob kadrovskih problemih kot so in ob odloku kot ga

je sprejel Izvršni svet, mi ne preostane drugega, kot da pričnem izkoriščati pridne delavke«, pravi Peter Kosu. Tudi Kosujeva gostilna stoji tik ob glavni cesti, pa med vsemi gosti ni niti en odstotek tujcev, oziroma turistov.

Zanimivo je, da so v Preboldu vse gostilne, vključno s hotelom ob nedeljah in praznikih odprte. Verjetno tudi tu poznajo načelo dobrega gospodarjenja. Je pa res, da je precej gostov, ki pridejo ob nedeljah v dolino iz hribovskih vasi, precej je tistih, ki Prebold obiščejo ob nedeljah popoldne, že zaradi kopališča in prijetnih izletov v okoliške hribe. Vsega tega in še česa drugega Zalec ne ponuja.

Pa zaključimo tole pisanje. Občutek imamo, da so odlok sprejeli preveč na hitro in brez pravega premisleka. Roko na srce - za to so krivi tudi gostinci sami, ki se niso pred tem znali dogovoriti med sabo za nedeljska dežurstva. Malce neprijetno pa je vendarle bilo, ko se človek ob nedeljskih popoldnevih ni vedel »kam dati«. Predsednik sveta za gostinstvo pri žalskem Obrtnem združenju Ivo Križnik z Vranskega nam je povedal, da so o tej problematiki razpravljali na večerajšnji seji, ter predlagali izvršnemu svetu naj še enkrat prouči, če je sprejeti odlok zares v skladu z vsemi normami. Nam pa se dozdeva, da bodo o tem morali spregovoriti tudi potrošniški sveti v posameznih krajevnih skupnostih.

Besedilo in slike: JANEZ VEDENIK

Elica Senica

Milena Barbič

Majda Zagar

VIII. MIS V SPLITU

KAR V DEVETIH MESTIH

3000 športnikov treh kontinentov

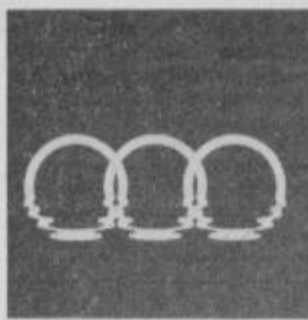
Se mesec dni je do začetka doslej največje športne manifestacije v Jugoslaviji, to je VIII. Mediteranskih iger, ki se bodo začele 15. septembra in končale 29. septembra v devetih dalmatinskih mestih s centrom v Splitu. V tem čudovitem obmorskem mestu, ki bo prav za to priložnost močno spremenilo svojo podobo, se bo zbralo 3000 športnikov s treh kontinentov, katerih države povezujejo mediteranska morja, to je Afrike, Azije in Evrope.

Zadnje, VII. igre so bile v Alžiriji. V ostri konkurenci kandidatov za organizacijo letošnjih iger so uspeli Jugoslovani, konkretno Split. Posebnost letošnjih iger pa bo v tem, da ne bomo samo strogo v enem mestu, ampak kar v devetih. To je seveda pozitivno tudi zato, ker si bo zanimive borbe mnogih odličnih športnikov lahko ogledalo veliko večje število gledalcev, kot sicer. Pokrovitelj doslej največje športne prireditve v Jugoslaviji je predsednik Tito, organizacijski odbor pa vodi član CK ZKJ Stane Dolanc.

Kot smo že zapisali bo na letošnjih igrah nastopilo več kot 3000 športnikov, ki se bodo pomerili za odličja v petnajstih dneh v kar 25 športih. Sodelovalo bo 15 državnih reprezentanc: Alžirija, Egipt, Francija, Grčija, Italija, Libanon, Libija, Malta, Maroko, Monako, Tunizija, Sirija, Španija, Turčija in Jugoslavija. 25 različnih športov je več, kot jih zajema olimpijski program! Organizator pričakuje tudi okoli 1000 športnih funkcionarjev in drugih gostov ter okoli 1000 novinarjev!

Na programu bodo naslednje športne panoge: atletika, kolesarstvo, boks, dviganje uteži, telovadba, hokej na travi, jadrnanje, judo, kajak, konjeniški šport, ragbi, plavanje, košarka, sabljanje, nogomet, odbojka, rokomet, rokoborba, skoki v vodo, namizni tenis, streljanje, lokostrelstvo, tenis, vaterpolo in veslanje.

Ob tej priložnosti bodo v Dalmaciji dobili celo vrsto popolnoma novih športnih objektov ter mnogo obnovljenih. Največji objekt bo v Splitu in sicer nogometni stadion z atletsko stezo v velikosti 105 x 68 m, sprejel pa bo 50 tisoč gledalcev. Na tem objektu bo svečan začetek in zaključek VIII. MIS s tekmovanji v nogometu in atletiki. Ob nogometnem igrišču bo

velik kompleks plavalnih bazenov za plavanje, skoke v vodo in vaterpolo. Mimogrede povedano, v tem plavalnem objektu bo že leta 1981 evropsko prvenstvo v plavanju in vaterpolu. Pripravljajo tudi večjo novo večnamensko dvorano dimenzije 57 x 33 m za 6000 gledalcev.

VIII. MIS bodo v naslednjih devetih mestih: v Šibeniku (od Splita oddaljen 86 km) bodo kompletne tekmovanja v veslanju in kajaku ter kvalifikacije v odbojki in nogometu.

V Trogiru (26 km iz Splita) bodo domačini kvalifikacij v odbojki in rokometu.

V Supetru na Braču (16 km iz Splita) bo kompletne tekmovanje v lokostrelstvu.

Na otoku Hvaru (42 km iz Splita) bodo gostili sabljače in igralce namiznega tenisa.

V Zadru (159 km) bo igrala ena izmed kvalifikacijskih nogometnih skupin.

V Makarski (63 km) bodo kvalifikacije v ragbiju in nogometu.

V Omišu, mestecu ob izlivu reke Cetinje (25 km) bo igrala ena nogometna kvalifikacijska skupina.

V Sinju (35 km) bo kompletne tekmovanje v konjeniškem športu ter kvalifikacije v rokometu. Vse ostalo bo v Splitu.

Na tem pomembnem tekmovanju bomo imeli tudi Celjani svoje zastopnike, zlasti seveda v atletski reprezentanci. Zanimivo pa je, da bo v organizaciji tekmovanja dviganja uteži sodeloval kot vodja priprave orodja Celjan Jože Urankar, pred leti državni reprezentant in olimpijec.

Brez dvoma bodo VIII. MIS ugodne ne samo po športni strani, temveč bodo tudi veliko prispevale k nadaljnji utrditvi odnosov med športniki držav, ki jih povezuje Sredozemsko morje.

TONE VRABL

ŠOŠTANJ

STO LET GASILSTVA

Manifestacija slovenskih in hrvaških gasilcev

Praznovanje 100-letnice Gasilskega društva Šoštanj, najstarejšega v Saleški dolini, se je pričelo že v soboto zvečer. Na slavnostni akademiji v Domu kulture je o jubileju govoril Miloš Volk, ki več kot šestdeset let aktivno deluje v gasilstvu. V drugem delu programa so nastopili delavska godba Zarja, Saleški oktet in folklorna skupina iz Velenja ter učenci osnovne šole »Biba Röck«.

Na Goricah nad Šoštanjem je zagorel mogočen kres, po mestnih ulicah pa je krenila baklada do prireditvenega prostora, kjer je bilo tovariško srečanje z gasilci iz pobratene Čazme in avstrijskega Spittala.

V nedeljo zjutraj je bilo najprej tekmovanje s starimi gasilskimi brizgalnami. Zmagalo je GD Oplotnica z brizgalno iz 1932. leta, 2. GD Tovarne usnja Šoštanj (brizgalna iz 1934. leta) in 3. GD Šentilj pri Velenju (brizgalna iz 1927. leta).

Gasilci so zatem pri Kajuhovem spomeniku počastili spomin velikega pesnika in partizanskega borca. Za tem pa je bila v gasilskem domu slavnostna seja, na kateri je prišlo do pobratenja med gasilskima društvoma Šoštanj in Čazma, predsednik Gasilske zveze Slovenije, Branko Božič, pa je najzaslužnejšim podelil odličja in priznanja.

Medtem je prispelo v Šoštanj več kot tisoč gasilcev

NA STRANICAH SLOVESNO

V soboto, 25. avgusta, bo na Stranicah osrednja proslava v konjiški občini, s katero bodo počastili 60. obletnico KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov. Proslava bo pri osnovni šoli Veljka Vlahovića, pričela pa se bo ob 14. uri. Po slavnostnem govoru bo kulturni program, v katerem bodo sodelovali pionirji in mladinci ter ženski pevski zbor iz Slovenskih Konjic. Sledilo pa bo tovariško srečanje, na katero so povabili vse komuniste iz občine Slovenske Konjice.

D. S.

V ZREČAH GRADIJO

V krajevni skupnosti predvidevajo, da bodo v roku štirinajst dni pričeli z gradnjo stadiona, kjer bo tekaška steza v dolžini 400 m in vse druge naprave za atletska tekmovanja. Na stadionu bo seveda tudi tribuna in garderobe in ostali objekti, ki jih stadion potrebuje. Najbrž ni posebej potrebno poudarjati, da je pri finančnem deležu zreški Unior zapisan z velikimi črkami. Enako bo tudi pri olimpijskem plavalnem bazenu, ki ga načrtujejo za prihodnje leto.

Letos pa se lahko v Zrečah pohvalijo tudi z dograditvijo prizidka osnovni šoli, enako vrtcu in izgradnjo cest v Oplotnico, Stranice in v Vitanje. Močno pa jih še pesti slaba telefonska mreža.

D. M.

V POČITNIŠKEM DOMU TTP

MARLJIVE ROKE

Gostje so zadovoljni

Med tiste delovne organizacije, ki so lepo poskrbele za letni oddih svojih delavcev lahko prštejemo tudi tekstilno tovarno Prebold. Za delavce so v različnih obmorskih krajih skupaj z Izletnikom pripravili posebne aranžmaje, večina delavcev pa se že vrsto let odloča za letovanje v počitniškem domu v Piranu. Tri mesece bde nad gosti štiri prijazne kuharice Amalija Babič, Tilčka Novak, Terezija Vegelj in Olga Zamuda. Ko smo jih obiskali v Piranu so nam o svojem delu takole pripovedovale:

TEREZIJA VEGELJ: »Že nekaj let grem v poletnih mesecih na delo v naš počitniški dom. Velikokrat sem si že rekla, da bom s tem prenehala, ko pa pride poletje, me v Piran tako vleče, da se to ne da povedati. Kar navadila sem se že, čeprav je delo zares naporno.«

AMALIJA BABIČ: »Gostje si zažele kavo, pa jo je treba skuhati. Na voljo so jim različne vrste pijač in tako jim strežemo ves dan. Včasih se zgodi, da smo tudi slabe volje in izmučene, vendar tega gostom ne smemo pokazati. Se pa najdejo tudi redki posamezniki, ki mislijo, da so samo oni na oddihu. Težko je ustreči vsem.«

TILČKA NOVAK: »Kar se dogaja Treziki, se tudi meni. Res je težko pustiti družino, dom za tri mesece, vendar je sin že odrasel in poročen, mož pa mora nekako potrpeti. Delamo vsak dan od zgodnjih jutranjih ur, pa tja do desetih zvečer. Želimo, da bi čim več gostom ustregle in to pomeni, da ne skrbimo le za kuhanje in serviranje treh dnevni obrokov.«

OLGA ZAMUDA: »Letos sem prvič prišla sem. Predvsem zato, da bi prihranila malce denarja. To mi bo res uspelo, vendar moram priznati, da sem si delo predstavljala mnogo lažje. Niti enega dneva nimamo prostega v vseh treh mesecih. Večina delavcev tekstilne tovarne zna ceniti naše delo in to nam vsem skupaj vliva pogum. Mislim, da so zadovoljni tudi s hrano.«

Besedilo in slike: JANEZ VEDENIK

POČITNICE SLEPIH

V ZAHTEVAH SO SKROMNI

Želijo si nov počitniški dom

Slepi so del naše vsakdanjosti, vendar jih včasih kar pozabimo. Premalo smo seznanjeni z njihovim delom in prostim časom. Tega se zavedajo tudi sami. V ta namen prav sedaj snema Kino klub Gorenje Velenje dokumentarni film o delu in življenju slepih v celjski občini. Prikazan naj bi bil v okviru tekmovanja medobčinskih Zvez slepih in v počastitev dneva republike.

Ker je pač čas počitnic, je marsikoga težko najti za snemanje. Veliko jih je odšlo na morje, kjer ima Zveza slepih Slovenije dva doma in sicer

v Izoli in Piranu. Za tiste, ki si želijo gorskega okolja, pa je na razpolago dom na Okroglem pri Kranju. S tem domom so še najbolj zadovoljni, saj stoji na samem, daleč proč od prometa in tako slepi ne potrebujejo posebnega vodiča za sprehode po okolici. Želijo si le, da bi dobili še bazen. Dom je izkoriščen čez vse leto. Poleg dopustnikov so tu zberejo še na kakšen seminar, športno tekmovanje, tečaj v pletanju, kuhanju...

Dom v Izoli, ki lahko sprejme okrog 70 dopustnikov, je še dobro ohranjen, moti jih le umazano morje. Menda so

se letos pojavile celo infekcije, predvsem pri otrocih. Dom v Piranu pa je manjši in na nič kaj lepem prostoru.

Vsi dobijo za dopuste poseben regres, socialno ogroženi več, v predsezoni pa imajo celo brezplačno bivanje v domovih.

Delavnik slepih je težak, verjetno celo težji, kot ga imajo ljudje z normalnim vidom, zato potrebujejo počitek v primernem okolju. Načrtujejo izgradnjo novega doma v Fiesi, vendar so to zaenkrat samo še načrti. Vsekakor želimo, da bi se uredili.

TATJANA PODGORŠEK

GOBARJI NA PLANI!

Celjska gobarska družina pripravlja v soboto, 25. t. m., za svoje člane in vse ljubitelje gob in narave svoj novi izlet, združen z nabiranjem in spoznavanjem gob ter seveda z gobarskim piknikom.

Tokrat bo pot peljala v gozdove blizu Polzele. Zborna mesto bo ob osmih dopoldne pri cerkvi na Polzeli.

Po nabiranju bodo vse gobe razstavili in jih določili ter tako opozorili na njihove glavne značilnosti. Torej, predvsem poučni izlet, da bi ljudje spoznali bogastvo gozdov, da bi ga čuvali, pametno izkoriščali, ne pa uničevali.

Gobarji, torej na plan. Na svidenje v soboto dopoldne na Polzeli.

ZA VEČJO PRODUKTIVNOST

V počastitev praznika kolektiva poteka v Tekstilni tovarni Prebold v tem mesecu več kot koristno tekmovanje pod geslom »Razvijamo sistem delitve po delu.«

Delavski svet kolektiva se je namreč odločil, da v počastitev dneva delovne skupnosti, 3. septembra, s posebnim tekmovanjem prispeva k dvigu produktivnosti in tako tudi k povečanju osebnih dohodkov.

Tako bi se naj v tem času sprostile vse ustvarjalne sile za inovacijsko dejavnost.

V tekmovanju, ki je razdeljeno na štiri skupine, bodo podelili trinadeset posamičnih nagrad in dve kolektivni v skupni vrednosti 200.000 dinarjev.

DARKO NARAGLAV

VAŠA STRAN

PISMA

ZAKAJ TUDI TAKO?

Ne da bi se gledovali po bližnjih in daljnjih sosedih, tudi pri nas ima rubrika Pismem bralcev pomembno mesto. Je prav gotovo zrcalo nekaterih dogajanj. Največkrat tistih, ki zaslužijo kritiko. Toda, tu je dovolj prostora tudi za opis dogodkov ali korakov, ki si zaslužijo pohvalo, priznanje.

V Pismih dostikrat načelnamo določene probleme. Nekdo opozori na vprašanje in želi imeti ustrezno pojasnilo, odgovor. Tu pa se zatika. In prav temu pojavu so namenjene te vrstice. Ugotavljamo namreč, da mnogi, ki jih prosimo ali vabimo za sodelovanje v tej rubriki, preslišijo vabilo. Čeprav je javno. Četudi je napisano, kaj naj si mislimo o tem odnosu, ne v uredništvu, marveč mi vsi skuapj, javnost, ki prav tako zasleduje pisanje in pričakuje odgovor. Kaj naj si mislimo o odgovornem človeku, delovni organizaciji, ustanovi in drugih, ki jih prosimo za pojasnila in tolmačenja, ki takšne odgovore tudi po službeni dolžnosti morajo dati, pa molčijo? Zakaj? Tudi molk namreč nekaj pove!

Na vsak način gre za primere, ki nas motijo. Gre za javnost dela in za odgovornost do posredovanja informacij. V naši družbi smo se odločili za javne razprave o vseh vprašanih, zato tudi

za odgovore na javna vprašanja. In vendar nastajajo na tej relaciji kratki stiki. Čemu, in komu koristijo? UREDNIŠTVO

»POZABLJAMO NA ZGODOVINO?«

Pozdravljam vaš SOS pred pozabo na naša, za narod, kraj in deželo pomembna zgodovinska dejstva, katerih priče - prenekateri stavbni objekti v našem mestu - se danes »umika velikim betonskim zgradbam«. V 31. številki NT z dne 9. t. m. ste z občutkom za varstvo kulturno-zgodovinske dediščine opozorili na vogelno hišo v Cuprijski ulici št. 11.

Ni mi sicer znano, kako bo izgledalo nadomestilo, ki bo zgrajeno na tleh dosežanje častitljive hiše; toda: ali ne bi kazalo s primernim napisom, vzdanim v novo poslopje, zanamcem ohraniti, tuje pa opozoriti na »zgodovino, ki jo je imela hiša«, a se je morala (?) umakniti novi?

Vaš apel me vzpodbuja k predlogu, da bi sploh, še druga zgodovinsko pomembna poslopja obeležili z jedrnatimi »epitafi« o kulturno-politično-zgodovinski pomembnosti objekta. Imamo ugle dne varuhe kulturne dediščine - zgodovinarje, arhitekte in oblikovalce, ki bi jim ti poučni napisi ne pomenili neke posebne delovne obremenitve. Denar? Zgledujemo se pri drugih narodih, ki za varstvo svoje kulturne dediščine namenijo izdatno več sredstev in napora, zakaj - historia vitae magistra - zgodovina je učiteljica življenja!

Smo pred Hortikulturo '80, da ne omenim hitro se približajoče stoletnice celjskega muzeja, ko bo Celje obiskovalo prav gotovo lepo število tujecev in gostov, ki bodo hoteli vedeti o mestu ob Savinji še kaj več, kot zmore to povedati še tako

ambiciozno sestavljeni in izdelani prospekt. Naj torej s predlaganim obeležjem spregovori objekt sam!

Zato zaključujem z mislijo, da bi vaš spodbudni članek sprožil na ustreznem mestu ustrezno uresničitev.

GUSTAV GROBELNIK

UREDNIŠTVO: Hvala za prispevek in pobudo. Prepričani smo, da bo naletela na primeren odmev in seveda na ustrezno ukrepanje.

SPREVEDNIK NI KRIV

Rada bi vam opisala dogodek, ki sem ga slišala na avtobusu.

Znano je, da se je avtobusna vozovnica tudi na progi Celje-Dobrna za malenkost podražila. Podražitev v resnici ni bila velika, najmanj pa takšna, da bi si zaslužila toliko govorjenja in toliko različnih pripomb na sprevodnika, ki pri vsem tem ni prav nič kriv.

Imamo solidne sprevodnike, zato mislim, da si ne zaslužijo tistega, kar morajo poslušati od nekaterih ljudi. Ne zagovarjam Izletnika, ampak bi rada povedala, da je voznja z osebnimi avtomobili iz Dobrne v Celje, in seveda tudi drugod, neprimeren dražja, kot pa stane na isti relaciji avtobusna vozovnica. Prav gotovo voznik osebnega avtomobila porabi za progo iz Dobrne do Celja več kot 10 dinarjev in 50 para.

Res je, da je v avtobusih večkrat gneča, toda soferji in sprevodniki se zavzemajo, da lahko vstopijo v vozilo vsi, ki nanj čakajo in morajo na delo ali domov. Ne vozijo mimo njih in jih ne puščajo na cesti. Tako tudi ne ob torkih in četrkih, ko je avtobusnih potnikov več kot druge dni.

Upam, da Izletnik zaradi tega pisanja ne bo podražil vozovnic.

Sprejmite lepe pozdrave, in še to: Dobrna je še vedno

in podobno. Četudi ne gre za velike materialne koristi, je bolj spodbuden ta lep in hiter odnos organizacije do člana, oziroma članov.

BRAJKA IZ DOBRNE

UREDNIŠTVO: Pismo ni anonimno. Sicer pa hvala za opozorilo. Imate prav - sprevodnik v resnici ni kriv za podražitev avtobusnih vozovnic. Tudi drugače se strinjamo z vašim mnenjem in ugotovitvami. No, zaradi vašega pisanja Izletnik prav gotovo ne bo podražil vozovnic, o tem ste lahko prepričani. Hvala tudi za opozorilo, da je Dobrna še vedno v cvetju. Je to tudi povabilo naj vas obiščemo?

IZREDNA POZORNOST

Ob prijavi v avtokampu v Lanterni sem ugotovil, da sem pomotoma vzel s seboj staro člansko izkaznico Avto-moto zveze Slovenije. Seveda mi na podlagi stare izkaznice niso priznali popusta, do katerega imajo pravico člani AMZ Slovenije v nekaterih avtokampih. Med njimi je tudi Lanterna. Bil sem brez moči, čeprav sem imel s seboj knjižico Avto turing pomoč za letošnje leto.

Odlučil sem se še za edino možnost, ki mi je preostala, da uveljavim pripadajoči popust pri ceni in sporočim svojo težavo Avto-moto društvu Šlander Celje, katerega član sem. Bil pa sem prijetno presenečen, ko sem v nekaj dneh sprejel ekspres pismo Avto-moto društva Šlander iz Celja in v njem dvojnič moje članske izkaznice za leto 1979. V pismu so mi sporočili še želje za prijeto dopust in pozdrave. Bil sem presenečen, saj tolikšne pozornosti nisem pričakoval.

Človek je vesel takega poslovanja in odnosa organizacije do svojih članov. Človek je lahko zadovoljen tudi zato, ker se lahko nanjo, na svojo organizacijo namreč, zanese, da bo lahko z njeno pomočjo reševal morebitne težave, na katere bo naletel

in podobno.

Četudi ne gre za velike materialne koristi, je bolj spodbuden ta lep in hiter odnos organizacije do člana, oziroma članov.

Kako lepo bi bilo, če bi vse organizacije pri nas poslovale tako in imele do svojih članov takšen odnos, kot ga ima Avto-moto društvo Šlander v Celju.

AMD Šlander v Celju se iskreno zahvaljujem in menim, da si zasluži javno priznanje.

FRANJO MAROŠEK, Vitanje 130

UREDNIŠTVO: Z vami se strinjamo, zato tudi objavljamo vaše pismo.

TO JE PA ZA IZLETNIKA!

Pišem v imenu potnikov, ki se vozimo na avtobusu v smeri Pletovarje-Celje, saj imamo za popoldansko izmeno zelo slabe prometne zveze. Zato naprošam kolektiv Izletnika, da zadevo prouči in nam tudi odgovori, kako in kaj.

Vsi, ki se vozimo, oziroma pričemo z delom ob 12. uri, bodisi v Celju, Štorah, Sentjurju, nimamo avtobusa. Tako lahko pešočimo na avtobus na Ponikvo, kjer odpelje ob 11. uri. Vse bi še šlo, ko bi bilo vsaj bližje. Tako pa pomislite, da greš skoraj uro in pol do avtobusne postaje, da se za tem še pol ure voziš na delo, tam delaš... in potem zvečer ponovno isto, spet uro in pol, da prideš domov.

Potrebno bi bilo povezati Ponikvo-Dramlje. Morda bi bil avtobus, ki pripelje na Ponikvo ob pol enajstih za to najbolj primeren. Prav tako zvečer. Naj bi avtobus ob 18.15 uri peljal iz Celja vsaj ob 19. uri. Tako bi imeli spet avtobusno zvezo za Pletovarje rešeno vsi, ki delamo do 19. ure.

Upamo, da bo Izletnik poškvalil temu vprašanju in potnikom iz Dramelj, Pletovarjev in drugim krajanov več pozornosti in jim tako napravil veliko uslugo.

Prosimo za odgovor. MARINA SESERKO, MATEJA ULČAR, SONJA KAJBA in drugi

UREDNIŠTVO: Vprašanje je tu, tudi predlog za rešitev. Tudi mi prosimo ustrezno službo celjskega Izletnika, da prouči vprašanje in ga reši, na vsak način pa odgovori, kaj namerava storiti v tem primeru. Ze v naprej, hvala za odgovor in sodelovanje.

HVALA, TOV. FONDA!

V soboto, 21. julija letos smo se vračali iz Pulja domov, ko nam je v serpentinah za Buzetom, daleč od naselja, odpovedal avto. Počila je plastična cev za dovod goriva.

Ko smo v nemoči, da kaj storimo, stali ob vozilu, se je pripeljal voznik Zastava 101 CE 609-20. Ustavil je za našim avtomobilom in vprašal, kaj se nam je zgodilo. Takoj, ko je slišal za kaj gre, se je lotil popraviljanja. Čeprav je imel v svojem avtomobilu majhnega otroka in ženo se je z našim avtomobilom ukvarjal celo uro in to zelo uspešno.

Sele na koncu se nam je predstavil, ko sem želel njegovo nesebično in tovariško pomoč vsaj delno poplačati. To je seveda odločno odklonil in dejal, da je to zanj povsem razumljivo, da pomaga, če more.

Zelo smo vam, tovariš Roman Fonda, fotograf iz Celja, Trg svobode 10, hvaležni za

vašo nesebično pomoč in se vam tudi tako javno zahvaljujemo v želji, da bi bilo takih nesebičnih in plemenitih ljudi čim več na naših cestah in v našem življenju sploh.

DRUŽINA PODKRIŽNIK Ul. Pohorskega bataljona, Sl. Bistrica

UREDNIŠTVO: Priznanje in zahvala komur gre!

POPRAVEK

V prejšnji številki NOVEGA TEDNIKA smo predstavili jamarški klub v Celju. Jamarški klub v Celju ni bil registriran leta 1978, ampak leta 1974.

POROKE

Celje
JANEZ KOLMANIČ, Cogetinci in MARIJA STANKO, Zalec; JANEZ TROJAR in MARTINA AZMAN, oba iz Celja; VLADIMIR KOSTIČ in GORDANA KRSTIČ, oba iz Celja.

Slovenske Konjice
MARJAN JUG, Loče in ALBINA ZALOŽNIK, Bežina; FRANC JANZOVIK, Nazarje in DARINKA KOTNIK, Vitanje; FILIP PUNGARTNIK, Slovenske Konjice in VERICA JEROT, Slovenske Konjice.

Zalec
PETER POVŠE, Podlog v S. d. in SONJA POTOČNIK, Kaplja v.; JOZEF UPLAZNIK, Gornja v. pri Preboldu in ANA BRISNIK, Sentrupert; DUŠAN KOŠEC, Zalec in LILIJANA LUBEJ, Zalec; IVAN PIKL, Gotovlje in MAJDA JEREB, Gotovlje.

ROJSTVA

Celje
36 dečkov in 24 deklic.
Slovenske Konjice
3 dečki in 4 deklice.
Zalec
Rojstev ni bilo.

SMRTI

Celje
MARIJA GRASIČ, 73, Kamna gora; ANA ČIČIČ, 72, Bosanski Brod; ESTERA KOS, 76, Dobrna; FRANČIŠKA MRAVLJAK, 75, Sentjanž nad Storami; MARIJA HUMSKI, 83, Harina Zlaka; ZVONKA MIKLAVŽIČ, 48, Nova Dobrava; PIRŠ STANISLAVA, 48, Rogaska Slatina; ANTONIJA JURAJA, 79, Pristava; JOŽE VEZOVIK, 78, Celje; IGNAC TERČIČ, 43, Stojno selo; NEŽA SKAZA, 69, Zg. Zreče; JOZE KRALJIC, 71, Vizor; LEOPOLD HRIBERNIK, 83, Podvrh.

Slovenske Konjice
ALFONZ LAMPREHT, 54, Slovenske Konjice; PETER STRNAD, 45, Slovenske Konjice; FRANC KOVAČIČ, 71, Selski vrh; FRANC ŠVAB, 74, Zreče; IVAN MRZIDOŠEK, 31, Slovenske Konjice; STANISLAV PRELOŽNIK, 50, Loče; JULIJANA ZLODEJ, 80, Resnik; MARIJA ZAJELŠNIK, 65, Zg. Grušovje.

ZALEC
IVANKA RIBIČ, 42, Brode; JOŽE PETEK, 58, Kasa; OCVIRK FRANČIŠEK, 73, Breč pri Polzeli; ANTONIJA BADOVINAC, 82, Drešinja vas; MARIJA TRAMPUS, 81, Pernovo; FRANČIŠEK ROJNIK, 81, Spodnje Gorče.

RADIO CELJE

OD 23. DO 29. 8. 1979

Četrtek, 23. 8.: 8.00 Poročila, 8.15 Dopoldan z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 V četrtek za vas, 18.00 Zaključek sporeda.

Petek, 24. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Rezerviran čas - gost urednik, 17.45 Kulturni feljton, 18.00 Zaključek sporeda.

Sobota, 25. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Zabavni globus, 17.30 Filmski sprehodi, 17.45 Lestvica zabavnih melodij, 18.00 Zaključek sporeda.

Nedelja, 26. 8.: 10.00 Poročila, 10.15 Obvestila, 10.30 Med prijatelji, 11.00 Joj, kam bi del, 11.30 Predstavljamo vam, 11.45 Zabavni globus, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Literarna oddaja, 13.15 Zveplometer, 13.30 Poročila, 13.35 Kmetijska oddaja, 14.00 Zaključek sporeda.

Ponedeljek, 27. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Instrumentalna glasba, 17.30 Sportni pregled, 18.00 Zaključek sporeda.

Torek, 28. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica narodno-zabavnih melodij, 17.30 Iz arhiva resne glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

Sreda, 29. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.45 Glasbene novice, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

IZ SPOREDA

Nedelja, 26. 8. 79 ob 13.00 - LITERARNA ODDAJA - Anthony Burgess: PEKLENSKA POMARANČA:

Angleški pisatelj Anthony Burgess opisuje v svoji knjigi Peklenska pomaranča nasilje, ki ni pogojeno v koristolublju, ampak v subjektivističnem občutku moči. Delo je zanimivo po jezikovni plati, saj je pisano s slengu. V jeziku tistega dela mladine torej, ki ga opisuje.

Izbor tega dela za literarno oddajo radia Celje pomeni pogled v različnost snovanja sodobnega evropskega romana in je zato že zaradi kakovostne informacije o tujih dosežkih prav, da dobi svoje mesto tudi v sporedu radia Celje. Zato, da bomo lahko iskali svoje mesto v teh sodobnih tokovih in lažje sodobnega romana znali ceniti tudi doma.

Oddajo je uredil Drago Medved, izvaja pa jo Miro Podjed, dramski igralec SLG Celje.

Torek, 28. 8. 79 ob 16.30 - REPORTAŽA - MED HMELJARJI

V Savinjski dolini prav te dni teče obiranje hmelja. Toda dnevi idilike, ki smo jo še pred leti ob obiranju hmelja videvali in vsakem koraku, so nepreklicno mimo. Hmelj danes obirajo pretežno strojno. Zato pa je vsaj med hmeljarji še vedno močno živ spomin na dni, ko je celotno delo potekalo ročno. Ko so v dolino prihajali obiralci od vsepovsod in so se ob večerih razlegale pesmi po vaseh.

Za torkovo reportažo sta Jenz Vedenik in Tone Tavčar skušala obuditi prav te lepe, a z gospodarnostjo skregane spomine. In zato sta z magnetofonom obiskala nekaj starejših hmeljarjev.

Nedelja, 26. 8. 79 ob 11.00 JOJ? KAM BI DEL - OKROGLE POVESTI

Kot vsako zadnjo nedeljo v mesecu smo tudi za tokrat pripravili novo zgodbo in satirčno-humoriistične serije Joj, kam bi del. Tokrat je izbor zajel izvrstno delo francoskega pisca Honoreja de Balzaca - Okrogle povesti. Anica Kumer je slovito Balzakovo povest dramtizirala in priredila za radijsko izvajanje.

Nastopila bosta dramska igralca SLG Celje Anica Kumrova in Bogomir Veras.

SRČNO RADI NO ZAŽIVELI PNOSTI

morala biti krajevna skupnost. Dobro namreč vedo, da bodo tako lažje odločali o nekaterih stvareh, ki jih tarejo, pa prej v Žalcu ni bilo pravega poslušanja. Že zato, ker je Zalec že sam po sebi srednje velik in ima kup svojih problemov. Vrbenske zahteve so se med njimi skoraj popolnoma izgubile. Tu pa so bili seveda še problemi krajanov z Ložnice, ki prav tako sodi k žalski krajevni skupnosti. O ustanovitvi krajevne skupnosti bodo ljudje glasovali na referendumu, hkrati z glasovanjem za občinski samoprispevek. To naj bi se zgodilo 14. oktobra, po vsej verjetnosti pa šele novembra. Znano je namreč, da so občinski referendum samoprispevek predstavili že ta mesec. In še nekaj so vtegnila razmišljanja Vrbencev za sabo. Program uresničevanja nalog samoprispevka. Tudi v Vrbju bodo postavili svoje zahteve in ta naj bo ena krajevna skupnost več, ki bo prejemala denar iz tega naslova. Konec koncev je tako tudi prav. Doklej so bili ljudje za marsikaj prikrajšani. Podoba te idilične vasice bi bila že danes prav gotovo drugačna. Bolj bi se poznal njen napredek.

ČAKAJ NI AVTOBUSNIH ZVEZ?

Tudi v Vrbju imajo kup težav. Nekatere izmed njih »re-

šujejo» že nekaj let. Že oktobra 1973. leta so poslali na svet za vzgojo in preventivo v cestnem prometu pri Izvršnem svetu žalske občinske skupščine prošnjo, da bi v vasi omejili hitrost vožnje z motornimi vozili. Še do danes to ni rešeno. Avtomobili s polno paro drviyo skozi naselje, cesta je ozka in še zlasti so v nevarnosti starejši ljudje in otroci. Tudi z avtobusnimi zvezami se ni ničesar urejenega. Avtobus vozi na progi Celje-Zalec-Zabukovica. Bi bil kakšen problem, če bi vozil skozi Vrbje. Morda dva kilometra daljša pot do Zabukovice, to pa je tudi vse. Bilo pa bi prav gotovo precej potnikov, ki bi vstopali in izstopali v Vrbju. Nekateri pravijo sicer, da cesta ni primerna za vožnjo avtobusov. To bržčas ne bo držalo, saj skozi vas vsak dan drviyo tovornjaki, ki vozijo iz betonarne. Najtežje pa je to, ker v kraju, ki šteje 650 ljudi, ni niti ene trgovine. Najbolj jo pogrešajo starejši ljudje, ki morajo po vsako malenkost v Zalec. Savinjski magazin, ki tako rad poudarja svojo vlogo in še zlasti prizadevanja za razvoj trgovine v manjših, obrobni in višinskih krajih, bi v Vrbju prav gotovo lahko postavil kakšen kiosk z osnovnimi prehrabeniimi in drugimi izdelki. Naložba bi bila majhna, Vrbenci pa bi bili rešeni mnogih vsakdanjih poti v Zalec.

ŽELJE IN POTREBE TER NOVA PODOBA

Bo Vrbje v naslednjih letih spremenilo svojo podobo? Vrbenci so o tem prepričani. Marsikaj je seveda odvisno od pozitivnega izida glasovanja na referendumu, ko se bodo odločali za ustanovitev krajevne skupnosti. Po navadi se v krajevnih skupnostih srečujemo s tako nerealnimi načrti bodočega razvoja, da je že v naprej jasno, kako je vse skupaj bolj spisek želja na papirju kot pa je morda uresničljivo. Ko smo poslušali ljudi v Vrbju, smo imeli občutek, da trezno razmišljajo. Razmišljali so le o stvareh, ki so jih sposobni uresničiti.

Predvsem velja omeniti gradnjo rekreacijskega centra. Tudi po zaslugi prostovoljnega dela, bo nasproti deponije odpadkov, ki je dolga leta burila duhove Vrbencev, že naslednje leto zraslo nekaj novih športnih igrišč. Če k temu dodamo še pripravljenost, da na pomoč oriskoči žalska Telesnokulturna skupnost, potem za zgraditev teh objektov ne bo nobenih problemov. Na južnem delu vasi, tik ob Savinji, že grade ribnik, ki bo meril kakšnih trinajst hektarjev. Ribnik bo namenjen predvsem športnemu ribolovu in ne toliko gojenju rib.

Na osnutek referendumskega programa je prišla tudi pripomba iz Vrbja. V združnem domu bi namreč radi uredili tudi dom krajanov. Za preureditvena dela, bi potrebovali sedem milijonov dinarjev. Zanje verjetno ne bo problem. Tako kot tudi ne za milijon dinarjev, kolikor naj bi jih iz programa samoprispevka namenili za ureditev športnega parka. Sicer pa nameravajo v Vrbju ustanoviti še Svobodo in TVD Partizan. Ob kadru, kakršen je, še zlasti med mladimi, za to seveda ne bo težav. Pripravljenost za delo pa je čutiti tudi med starejšimi.

Ze danes lahko mirno trdimo, da bo v naslednjih letih Vrbje spremenilo svojo podobo. Bolj bo čutiti delovni utrip v kraju. Ljudje bodo namreč nekako še bolj prepričani v uresničitev svojih želja in potreb, saj bodo bolj kot doslej v rokah njihovih samih. In prav je tako!

Besedilo:
JANEZ VEDENIK
Slike:
TONE TAVCAR

PAVLINA GLUŠIČ, tajnica vaškega odbora SZDL: »Ko bomo v Vrbju ustanovili krajevno skupnost, bo med ljudmi prav gotovo več volje za delo. V Žalcu smo z našimi zahtevami le redkokdaj uspeli in ljudje tako niso imeli nobenega občutka za skupno reševanje problemov. Nekako otlopeli smo. Sedaj bo drugače.«

JELKA BOBOVNIK: »Z ustanovitvijo krajevne skupnosti se bo naše pravo delo na vseh področjih šele pričelo. Šele potem bomo namreč pri nas lahko govorili o krajevni samoupravi. Dokler sodimo k žalski krajevni skupnosti je vse še preveč »odborniško«. Kolikor sem se pogovarjala z ljudmi, v Vrbju ni dilem glede izida referenduma.«

JOŽE MEH, predsednik OO ZSMS: »Med pobudniki za ustanovitev krajevne skupnosti smo bili tudi mi mladinci. Kmalu bomo v Vrbju stanovili tudi Svobodo in TVD Partizan. Za delo ne bo nobenih problemov, saj smo si mladi z dosedanjimi prizadevanji pridobili precej izkušenj, pa tudi iz vrst starejših jih bo mnogo sodelovalo.«

JANEZ UPLAZNIK: »Mislil, da bomo v kraju razrešili mnogo težav, s katerimi smo se ukvarjali dolga leta, pa ni bilo nič iz vsega skupaj. Že v samem Žalcu so imeli toliko problemov, da smo bili Vrbenci s svojimi zahtevami vedno preglasovani. O kakšni krajevni samoupravi ni bilo govora. Razen na papirju.«

MILAN VOGRINC: »Predvsem bo treba urediti promet skozi Vrbje, poskrbeti za avtobusne zveze ter zgraditi trgovino. Čudno se namreč sliši, da v kraju, kjer živi toliko ljudi in število prebivalcev hitro narašča, nimamo niti navadnega kioska, kjer bi lahko ljudje kupili najbolj potrebne stvari.«

TINKO VAŠ, poveljnik GD: »Če smo še pred leti gasilci tožili nad slabo opremljenost, potem danes prav gotovo ne moremo več. Seveda pa to ne pomeni, da opreme ni treba izpopolniti. Precej pozornosti namenjamo tudi izobraževanju članov.«

Poleg notranje trgovine TOZD Veleprodaja-centralno skladišče, je v Vrbju tudi Hmezdova tozd Transport ter Ingradova betonarna.

Tu bo kmalu nastal ribnik za športni ribolov. Obetajo se torej tudi možnosti razvoja turizma.

Skozi vas bo treba urediti tudi promet.

OTLE - OD RINKE DO SOTLE - OD RINKE DO SOTLE - OD RINKE DO SOTLE - OD RINKE DO SOTLE - OD RI

ČRNI VRH PRI TABORU

BREZNIKOVİ PUJSKI

Lani so zgradili sodobni hlev za pujske do 25 kg.

«Če bi gledala le na zaslužek, bi ne bilo lahko!», je dejala Angela Breznik iz Črne vrha pri Taboru v Savinjski dolini. Popolnoma smo ji verjeli, v to pa sta nas prepričala tudi ing. Božidara Žolnir iz Hmezada ter Konrad Toman, upravnik zadrugne enote v Taboru. Z nami sta namreč bila, ko smo obiskali kmetijo Ivana in Angele Breznik v Črnem vrhu. Da je stanje še slabše ima »zasluge« za to podražitev koruze. Res pa je, da Breznikova kakšnega zaslužka vsaj prva leta niti ne pričakujeta. Lani so namreč tu zgradili hlev za sodobno baterijsko vzrejo pujskov. In veselje je pogledati vanj, saj je res sodobno urejen. Opremo zanj so dobavili v IMP Ljubljana. V hlevu je trideset svinj ter merjasec. Pri Breznikovih namreč vzgoje pujske le do teže 25 kilogramov, nato pa jih prodajo ali odpeljejo v druga pitališča. To je trenutno edina kmetija v Savinjski dolini, ki se je odločila za takšno pot. Prav delo s pujski do teže 25 kilogramov zahteva ogromno dela, skrbi in natančnosti. Gelčka, kot ji pravijo domačini, zmore vse to, kljub obilici drugega dela. Naučila se je tudi mnogo drugih stvari, ki so sicer v domeni veterinarjev, pa ni da bi človek za vsako stvar klical te ljudi, ki so že tako ali tako preobremenjeni z drugim delom. Zraven je treba biti, ko imajo svinje mlade. Potem šele se začne sto drobnih opravil in skrbi. Pujskom je treba izruvati zobe in pošcipati repke. Za svinje je namreč značilen kanibalizem. Če bi se ranil v rep in bi zavonjali kri, ga prično gristi drugi. Zobe jim izruvajo zaradi sesanja. Mnogo dela je z vitaminizacijo in dodajanjem železa. Zato, da ne bi postali anemični. Enaindvajseti dan jih prestavijo v tako imenovane baterije, kjer je po dvanajst pujskov enake storosti. Najbolje je, če so med sabo čim manj mešani,

ker se tako bolj »razumejo« in tudi ne obstoja nevarnost, da bodo šibkejši prikrajšani že pri sami hrani. Pujski jedo izključno kupljeno krmo. Ta je sedaj že po 10,80 dinarjev kilogram. Zaenkrat so stroški veliki, saj so vse plemenske svinje naenkrat vselili in porabili mnogo krme, medtem ko »se še nikjer nič ni poznalo«. Plemenske svinje, ki so breje, krmijo izključno z domačo krmo-belo deteljo. Za tiste, ki prasijo pa je obvezno treba kupovati ustrezno krmo. Svinje pojedjo na dan okrog tri kilograme krme, tiste, ki so povrgle za kar od sedem do osem kilogramov. Deseti dan zahtevajo pujski že pol kilograma krme na dan, ko pa so težki že čez kilogram, potrebujejo 1,1 do 1,2 kilograma krmil. Za en kilogram prirastka porabijo nekaj manj kot dva kilograma krmil. Predstavlja mo si lahko torej, kakšni izdatki za krmila so potrebni. Tu je seveda še odplačevanje anuitet. Samo za opremo svinjaka sta Breznikova morala odšteti dvajset starih milijonov. Seveda brez kreditov ne bi šlo. Na pomoč jima je prišlo hrana in posojilnica Hmezad. Ta kreditira tudi nakup krmil. K vsem tem izdatkom je seveda treba pristeti še elektriko, vodo in zdravila ter traktorske ure, zavarovalnino...

Nekoliko lažje bo vse skupaj, pravi Gelčka, če nam bo uspelo meliorirati zemljišče, tako da bi lahko pridelovali koruzo. Gelčka vodi tudi pravo »administracijo«. Točno mora namreč imeti zapisano, kdaj je postala katerega svinja breja, k temu pristeti 115 dni, dokler se ne skotijo pujski, ki ostanejo pri njej tri tedne. Po enem tednu spet pristupijo merjasca... V dnevnik je treba zapisati, kateri dan dodo pujski dobili vitamine in železo, pa Parazin proti glistam... Malce težje je sedaj poletje, ko ljudje ne kupujejo toliko pujskov, se pa podjetna Gelčka kar

znajde. Prodaja namreč do 30 kilogramov težke oddojke, ki so kot nalašč za večje družbe, ko odhajajo na poletne piknike.

»Vse bo bolje, ko se bomo izkopal iz dolgov. Najbolj ponosna pa sem, da smo uspeli napraviti sodobno kmetijo. Na star način nima smisla vztrajati, ker kmet tako ne pride daleč. Treba je iti s časom v korak. Le to pogojuje uspeh in obstanek«, je zaključila svojo pripoved Gelčka Breznik.

Besedilo in slika: JANEZ VEDENIK

MOZIRJE

ŠKARJE SE ZOŽUJEJO

Problem cen v kmetijstvu je še vedno odprt

»Pogoji za pridobivanje dohodka v kmetijstvu se iz leta v leto slabšajo in zrcalo tega je tudi bilanca uspeha kmetijskih organizacij, med njimi tudi naše zadruge.

Dejstvo je, da na izredno šibak finančni položaj in šibko reprodukcijsko sposobnost vpliva pretežno živinorejska usmeritev, kjer se odkupne cene določene, prodajne prav tako, zaslužek pa je tako minimalen, da ne zadostuje za normalno poslovanje in za boljše razvojne perspektive. Zato so kmetijske organizacije, tako tudi naša, prisiljene razmišljati o tem, kako razvijati tudi nekmetijske dejavnosti, da bi si izboljšale finančni položaj.

Letošnje polletje smo sicer zaključili z minimalnim ostankom čistega dohodka, vendar je to v primerjavi s potrebami, obveznimi skladi in glede na investicijske potrebe, praktično nič. Upamo, da bomo kljub težavam, ki so v kmetijstvu, in ob maksim

alnem izkoriščanju vseh notranjih rezerv, poslovno leto vendarle zaključili pozitivno, čeprav, kot sem dejal, ni spodbudnih obetov, da bi se stanje v kmetijstvu kmalu izboljšalo.

Problem cen ostaja odprt. To je že stara zadeva, ker se škarje med cenami reprodukcijskega materiala in prodajnimi cenami kmetijskih pridelkov vse bolj zožujejo, celo križajo. Bistveno pri nas pa je še to, da vpliva na finančni rezultat še peruninska proizvodnja, kjer smo v preteklosti dosegali pretežno del zadrugne akumulacije, z nenormalno podražitvijo koruze in močnih krmil pa se je tudi ta dohodek zmanjšal na minimum.

Ocenjujemo, da bo treba napraviti vse korake v smislu čvrstejših dohodkovnih povezav s proizvajalci in še tesnejših odnosov s poslovnimi partnerji, s katerimi smo združeni v reprodukcijski celoti, da bomo rizičnost

poslovanja medsebojno delili. Bilo bi več kot neprijetno, da bi bila primarna proiz

Direktor Zgornjesavinjske zadruge dipl. inž. Alojz Plaznik

vodnja v sanaciji, medtem pa imeli ostali člani reprodukcijske celote ob boljših ekonomskih pogojih večjo socialno varnost in boljše ekonomsko osnovo za nadaljnji razvoj. Zavedamo se, da bo ta borba še dolga in težavna, vendar dolžni smo na tem področju doseči več, je med drugim dejal direktor Zgornjesavinjske kmetijske zadruge, dipl. inž. agronomije Alojz Plaznik, ko je ocenjeval trenutno gospodarsko stanje v kmetijstvu in v zadrugi v Gornji Savinjski dolini.

Kot rečeno je bila med dopolnilnimi dejavnostmi doslej z dohodkovnega vidika najbolj zanimiva peruninarska kooperacija, kot druga, ki pa žal z dohodkovne plati za zadrugo neposredno nima vpliva, je pa izredno zanimiva z perspektivnega vidika razvoja turizma v mozirski občini, je kmečki turizem. To je dejavnost, ki jo zadruga pospešuje že nekaj let in ki je doslej zajela že enaindvajset gospodarstev, kjer je na voljo dvesto trideset ležišč. Vsa ta ležišča so bila letos, v razmeroma tudi sicer kratki sezoni, skoraj povsem zasedena. Zato tudi vidiki, da bodo v naslednjem obdobju te kapacitete podvojili.

M. BOŽIČ

PROBLEMI IZOBRAŽEVANJA KMEČKE MLADINE

ENAKOPRAVNO Z DELAVCI

Vsi šolani kmetje ne ostajajo doma

Odbor za izobraževanje in odbor za kmečko mladino pri Zvezni konferenci ZSMJ sta organizirala sejo, kjer je tekle beseda o izobraževanju kmečke mladine.

Povsod po Jugoslaviji je poklic kmeta na slabšem od drugih. Ne samo po denarni plati. Je tudi slabše izobražen kakor delavec in nima takega družbenega ugleda. Zanimivo je dejstvo, ki ga porajajo podatki, da so pridelki pšenice višji tam, kjer so kmetje izobraženi. Tako pridelava Slovenija na 1 ha več kakor pridelajo na nekaterih bolj ugodnih legah v drugih republikah. Če pa gre za stalnost pridelka, je znano dejstvo, da ga družba lahko pričakuje le, če so kmetje povezani v proizvodne skupnosti, z zadrugami ali kmetijskimi organizacijami, ki redno odkupujejo pridelke.

Ker ima izobrazba tako pomembno vlogo, ji je treba posvetiti vso pozornost. Iz posameznih republik so poročali, da organizacija izobraževanja kmetov ni najboljše. Povsod je enako ali celo slabše kakor v Sloveniji. Kmet ima slabo možnost

trajne oblike izobraževanja. Ne more zasledovati napredka znanosti. Zato bi bilo treba najti način trajnega izobraževanjakmeto tako, da bi imel možnost, da bi ob delu na kmetiji lahko obiskoval tudi šolo.

Pozimi, ko imajo kmetje več časa, bi lahko pripravili izobraževalne tečaje. Ko bi kmet opravil določeno število ur, bi lahko dobil naziv, da ima poklicno kmetijsko šolo. Na Hrvaškem so pripravili predlog, da bi opravili na primer za najbolj enostavna dela 400, za bolj zahtevna 600, za naziv kmetovalca pa 900 ur ur pouka. Stroški šolanja bi bili v tem primeru višji kot za navadno poklicno šolo, zato bi si naj stroške delila izobraževalna skupnost in združeno delo. Seveda bi bili najprej potrebni podatki, kakšno izobrazbo imajo kmetje, ki že gospodarijo na kmetijah. Ti podatki naj bi bili v registru članov-kooperantov, na osnovi obstoječega stanja pa bi lahko organizirali ustrezno izobraževalno obliko.

Predlog je vsekakor zanimiv in bi ga bilo treba preu

čiti. Na Hrvaškem imajo tudi izkušnje druge vrste. V krajih, kjer je bilo dovolj zanimanja za šolanje, so že ustanovili šole. Žal niso vsi kmetje, ki so se šolali, ostali tudi doma. Doma jih je ostalo okoli 40%, vsi ostali so se zaposlili drugje. Ti, ki so ostali doma, želijo sedaj kmetovati po novem. Zato postavljajo najrazličnejše zahteve, med katerimi so največkrat ceneni krediti, gnojila, krmila in drugo.

Na omenjeni seji je beseda tekla tudi o poklicu agronoma. V Jugoslaviji se jih izšola mnogo, toda po večini ostajajo v pisarnah, le malo jih je na terenu.

Nekatere šole imajo vzorno urejene kmečke zadruge. Zadruge delujejo dobro le tam, kjer so prevzele pokroviteljstvo nad njimi delovne organizacije. Z omenjene seje smo Slovenci odhajali zadovoljni, ker smo ugotovili, da je naš kmet na boljšem, kakor kmetje v ostalih republikah. Menimo, da se moramo še naprej boriti za to, da kmeta izenačimo z delavcem. Ne manjka nam dosti, da bomo dosegli cilj.

IDA TEPEJ

JOŽA VRŠNIK

PREPROSTE ZGODBE S SOLČAVSKIH PLANIN

Tole so mi pripovedovali naša mati:

»V mojih mladih letih so bila vremena zelo huda. Ko so me nesli h krstu, je bila taka povodenj, da niso mogli po Sockah proti Solčavi, ampak so me morali nesti raz Klemenče k Sv. Duhu, naprej na Macesnaka in šele od tam v Solčavo. Tudi tvojega očeta Martina, ki je bil rojen isti dan, so morali nesti raz Robane na Kneže, potem pa po planinski stezi v Solčavo, ker je tu spodaj povodenj vse brvi odnesla. Mostov in ceste takrat še ni bilo.

Zime so bile takrat zelo hude. Snega je dostikrat padlo toliko, da ljudje brez krpljev niso mogli nikamor. Nekoč je šel Lojz iz Solčave domov. Po Riflu gor je še nekako gazil, ko je prišel do njiv, pa ni mogel več naprej. Tedaj se je domislil, zlezal na plot in po vrhu plota srečno prišel do doma.

Poslopja so bila zgrajena zelo močno, a kadar je zapadlo snega več metrov na debelo, so bili ljudje le v skrbeh, da bo kak gruš polomilo. Raz lesene strehe, s škodlami krite, sneg

ne zdrsne rad. Če ga je bilo na strehi zelo na debelo, so ga raz streho žagali. To so storili tako, da so na vsako stran strehe postavili dolgo lestev, po njih pa sta zlezla dva možaka na vrh strehe in z dolgo vrvo žagala sneg tesno pri škodlah ob slemenu navzdol. Ko sta ga tako odžagala do kraja strehe, je zdrsnil na tla in poslopje je bilo razbremenjeno.

Nekoč je spet dolgo snežilo. Ko se je razvedrilo, se je pokazalo na gornji njivi nekaj rdečega na snegu. Radovedni, kaj je, so Klemenča mati naprosili Urbana (bil je najstarejši brat naše, Robanove matere), da si je navezal krplje in šel gledat. Našel je prostor, velik kakor naglavna ruta, kjer je bil sneg krvavo rdeč, ni pa bilo nobene sledi ali znamenja, da bi bila tu umorjena kaka žival. Zajel je v posodo nekaj tega snega in ga prinesel domov. Vsi so ga ogledovali in nazadnje presodili, da je to vetrova kri. Ta sneg so nato stopili, krvavordečo vodo pa zlili v steklenico in kot

dragocenost shranili v omari.

Ker je Klemenča domačija na hribu, je vsem vetrovom zelo izpostavljena. Dostikrat so tu strašni viharji in snežni meteži. Še na sosednji kmetiji, v Jamah, kjer je bolj za vetrovom, je nekoč vihar dvignil pol strehe raz hlev, jo odnesel čez njive in jo pred gozdom odložil na tla.

Kadar je veter zelo hudo divjal, so ljudje rekli: »Se je pa že spet nekdo obesil ali kakorkoli napravil samomor. Takrat vselej veter divja.«

Kadar je veter posebno pobesnel, so Klemenča mati dali na krožnik blagoslovljenega pepela, od lesa iz butare na cvetno nedeljo, pa malo krušnih drobtin, nekaj kapljic šentjanžvega vina in nekaj kapljic vetrove krvi. To je bilo treba nesti na hrib in nastaviti vetru, da je vse odpihnil raz krožnik. Stari so bili prepričani, da je bil veter z darom potolažen in da se je kmalu unesel. »Nesti pa sem mu morala vselej jaz,« so rekli naša mati.

Vetrova kri se nikoli ni pokvarila. Zmeraj je bila tekoča, gosta in take barve, kakor takrat, ko so jo vili v steklenico. Na Klemenčem so jo imeli do takrat, ko so jim Nemci hišo in vsa poslopja požgali, torej nad šestdeset let.

ČRNI PONEDELJEK NA CESTAH UJV CELJE

TRAGEDIJA V ŠMARJETI

pet mrtvih v avtobusu med hišama št. 189 in 222

Ponedeljek, 20. avgust. Dan, ko bo verjetno še dolgo ostal v žalostnem spominu nam vsem še posebno pa tistim, ki stanujejo v Šmarjeti pri Celju in tistim, ki so pomagali ponesrečencem v nesreči. Hudi prometni nesreči, ki se je zgodila v ponedeljek zvečer ob 20.45 na magistralni cesti Celje-Maribor med tovornjakom in avtobusom. Bilanca trčenja je grozljiva: pet mrtvih, trije hudo poškodovani, dva umrli in samo dva brez poškodb. Materialna škoda po prvih ocenah je 400 tisoč din!

Pred tedni smo z veseljem mislali, da se je prometno stanje na naših cestah izredno izboljšalo, saj tudi po več dni skupaj na cestah območja UJV Celje niso zabeležili nobene težje prometne nesreče s smrtnimi žrtvami. Veselje pa ti skazi in pokvari ena sama nesreča, ki zahteva kar pet smrtnih žrtev.

Iz celiške avtobusne postaje je odpeljal Certusov avto-

bus, ki sicer vozi na redni liniji Ljubljana-Celje-Maribor. V avtobusu je bilo devet potnikov, šofer in sprevoznik, skupaj torej enajst oseb. Težko je opisati vzdušje, kakšno je bilo vse do Šmarjete, torej tri do štiri kilometre izven Celja. Avtobus je zapeljal čez nadvoz hitre ceste, se znašel v dveh precej zapletenih ovinkih, kjer je umrlo že veliko voznikov in pešcev, nato pa je počilo. Kot da bi se zemlja prelomila, so pripovedovali očitvidci. Z nasprotni smeri je pripeljal tovornjak, prišlo je do trčenja, katerega posledice so več kot samo hude. Tovornjaku je odtrgalo sprednji kolesi, s kesonom pa je dobesedno razparal celotno levo stran avtobusa, ki je po nesreči pristal nekaj metrov višje na desni strani ceste (gledano v smer proti Mariboru) v koruzi.

Ivanka Kotnik stanuje na Mariborski št. 193: »Bili smo pri večerji, ko je strašno počilo. Pogledali smo na ce-

sto in videli malce nižje tovornjak, avtobusa pa nikjer, saj je bil v koruzi. Pritekel je sprevoznik in zahteval baterijo, češ, da je medna šofer mrtev. Grozno je bilo in takšne noči si ne želim več!»

Marija Sorec, Mariborska št. 222: »Voznika tovornjaka so prenesli v našo hišo, kjer je počakal do prihoda zdravnikov in drugih. Nič ni govoril! Dala sem mu kislo vodo in kamilice. Rekel je samo, da ga boli v prsih. Veste, kljub temu da je to moja hiša bi jo dala podreti, toliko krvi je že steklo okoli nje. Tudi moža mi je tu povozilo. Z zdajšnjim tovarišem, ki je avtoprevoznik, že dve leti prosiva za varnostno ogledalo, ki bi ga sama plačala, pa ni nič. Prej ne bo mir, da bo spet nesreča.»

Albin in Marija Čater, Mariborska št. 195: »Spala sva že, ko je počilo, kot da bi se zemlja prepolovila. Oblekla sva se in odšla pogledati, kaj je. Avtobusa sploh videl nisem pa čeprav je bil v ko-

ruzni takorekoč nasproti moje hiše. Na pomoč ni nihče klical! Samo sprevoznik je prispil za baterijo. Kmalu so prispeli reševalci pa domačini, ki so pomagali pri reševanju te hude prometne nesreče.»

In kdo so udeleženci te hude prometne nesreče?

Tovornjak je vozil avtoprevoznik zasebnik Mihael Rojnik, roj. 1923, iz Babnega pri Celju. Pri njemu gre verjetno samo za notranje po-

škodbe.

V avtobusu je bilo enajst oseb. Mrtvi:

voznik avtobusa Franc Carni, roj. 1944, iz Starš 66 pri Mariboru, Vera Pinter, roj. 1947 iz Verpet 2 pri Frankolovem (mami petih otrok, op. p.), Stojan Princič, roj. 1957 iz Kozane v Goriških Brdih pri Novi Gorici ter še dve osebi, fanta med 20 in 30 let, ki zaenkrat še nista identificirana. Trije potniki

so bili težje poškodovani, dva lažje, dva (sprevoznik in en potnik, ki je sedel na sprednjem sedežu desno) pa sta ostala brez poškodb. Letos je na cestah UJV Celje izgubilo življenje že 67 oseb. Tragična bilanca z vrhunecem v Šmarjeti!

TEKST: TONE VRABL
FOTO: DRAGO TROBENTAR

ORGANIZIRANO PLANINSTVO V GORNJEM GRADU

NARODNA ZAVEST V GORSKEM SVETU

Razmah planinstva po drugi svetovni vojni - Boljši pogoji dela

Pravo zanimanje in odkrivanje naravnih lepote Slovenskih planin se je pričelo v drugi polovici 19. stoletja. Slovenija je alpska dežela. Zaradi lepega gorskega sveta, z gozdovi poraščene planine in gričevje, je razumljivo, da so tuji osvajačji začeli organizirano osvajati lepi gorski svet in mu dajali tuja imena, da bi ga lažje izkoristili v gospodarske, turistične, politične in vojaške namene.

Proti koncu 19. stoletja, pa se je tudi med Slovenci začela prebujati narodna zavest. Mnogi slovenski planinci pa so delali nato, da bi slovenski planinci imeli svojo organizirano planinstvo. Slovenski planinci so leta 1893 v Ljubljani ustanovili »Slovensko planinsko društvo«. V istem letu je bila ustanovljena podružnica društva v Kamniku in takoj zatem 28. 8. 1893 pa še podružnica društva za Savinjsko področje, katere ustanovni občni zbor je bil v Mozirju. Takratna Savinjska podružnica je delovala v zgornji in spodnji Savinjski dolini. Ustanovljeni so bili odseki po večjih krajih Savinjske doline. Odbor podružnice je imel 4 člena. V odboru pa so bili še predstavniki odsekov, ki so organizirano delovali na svojih krajevnih področjih.

Med glavnimi pobudniki za ustanovitev Savinjske podružnice je bil FRANC KOCBEK, takratni nadučitelj v Gornjem gradu. Bil je tudi prvi predsednik in blagajnik podružnice. Predsedniško delo je opravljal od ustanovitve 1893 pa vse do leta 1927. Še istega leta se je sedež podružnice preselil iz Gornjega grada v Celje. Prvi tajnik je bil Ignac Zganec in pozneje Zdošek, oba učitelja iz Gornjega grada.

Da je sedež podružnice od ustanovitve pa do preselitve v Celje dejansko bil v Gornjem gradu, je razvidno iz arhiva, shranjenega pri tov. Jakobu Fi-

laču, gostilničarju p. d. TROBEJ.

Ko smo bili Slovenci še pod avstro-ogrsko monarhijo, se je naše mlado organizirano planinstvo moralo krepko boriti za svoj narodni obstoj z močnejšo nemško planinsko organizacijo, imenovano »ALPENFEREIN«. Toda slovenska narodna zavest je bila močnejša in je postopoma zajela ves slovenski gorski svet. Z graditvijo planinskih koč so postojanke in vrhovi dobivali slovenska imena. Savinjska podružnica je začela graditi planinska zavetišča, kot so: Kocbekova, Mozirska in Gornjegrajska kočica. Slednja je bila dograjena leta 1898 na Menini planini in je služila svojem namenu do leta 1918, ko je na žalost pogorela. Koča je v prvem letu obiskalo 212 planincev, vpisanih v planinsko knjigo. Za takratne razmere zelo veliko. Drugo že delno obnovljeno kočico je kmalu doletela katastrofa. Pogorela je leta 1922. Tako na gornjegrajskem področju, vse od leta 1922 pa do leta 1950 niso imeli planinci svojega zavetišča. Zavetišča so iskali v pastirskih kočah v katerih so jim pastirji nudili tudi ajdove žgance in mleko.

Poleg gradnje koč in zavetišč je Savinjska podružnica vedno bolj načrtno skrbela za razvoj planinstva, najbolj se je to začelo odražati po prvi svetovni vojni. Med drugimi je bilo potrebno urediti nove planinske poti in jih markirati. Pri tem so Gornjegrajski planinci že v takratnem obdobju uredili in markirali mnoge poti na Menino, Rogatec z Lepepatko, Črnivec in Kaštni vrh. Te pomembne naloge v planinstvu je takrat zelo uspešno uredil in hkrati izvajal pokojni Matija Trobej-Tiček.

Med obema vojnama na Gornjegrajskem področju ni bilo nobene industrije, oziroma ni bilo delavcev, ki bi brez dvoma povečali število članstva. Zato je

isto bilo predvsem iz vrst inteligence, katera je imela smisel za planinstvo. Toda zadnjih nekaj let pred drugo svetovno vojno se je mladina intenzivno vključevala v planinstvo, sprva z zimsko športnim smučanjem na Menini in drugot, pozneje pa so se začeli skupni izleti v planine. Organizator teh je bil takrat še študent Tone Bukovec. Na pohodu je bila nova mlada generacija, toda druga svetovna vojna je zaustavila vse delo in je začasno prenehalo slovensko planinstvo.

Na Menini in sosednjih vrhovih pa so vključ obkupaciji ostali gospodarji Slovenci, saj teh okupator nikoli ni zavzel. Planinci so postali partizani - borci za svobodo.

Po drugi svetovni vojni se je planinstvo povsem spremenilo. Z načrtnim razvojem, ki ga je nova ljudska oblast sprejela, so bile dane večje možnosti delovnim ljudem, da uživajo lepote naših planin. Tudi gornjegrajski planinci smo se kmalu zavedli svojih hotenj in na pobudo Toneta Bukovca in Martina Vošičiča, leta 1948 ustanovili odsek planinskega društva in se organizirano vezali na Planinsko društvo Domžale. Takratne ekonomske razmere so narekovala za najtesnejše sodelovanje odseka s pašniško zadrugo za skupno graditev pastirsko-planinske kočice na Menini planini. Planinci so imeli v zgrajeni pastirski koči eno sobo in podstrešje, s pravico uporabe, dokler si ne zgradijo svoj planinski dom.

Sam razvoj planinstva je na gornjegrajskem področju terjel širšo obliko organiziranosti. Na željo planincev in predvsem na pobudo Martina Vošičiča, so planinci v letu 1949 ustanovili samostojno planinsko društvo v Gornjem gradu. Novo organizirano društvo je kmalu za tem intenzivno pripravljalo

gradnjo novega planinskega doma na Menini planini. Z zbiranjem finančnih sredstev ni bilo lahko. Ni pa manjkalo planincem volje in so uspeli, da so z premagovanjem vseh ovir in z obilnim udarniškim delom dom dogradili. Dokončno je bil planinski dom dograjen leta 1957. Vanj je bilo vloženo mnogo truda vseh članov. Smelo in uspešno je takrat vodil društvo že pokojni Martin Vošičič-Tinko, kot gospodar društva in tajnik. Te funkcije je vodil vse do svoje smrti. Pri sami gradnji doma je nesebično vlagal svoj trud tudi sedaj že pokojni Jože Urank. Sedanji planinski dom je polnih 18 let kljuboval lepemu in slabemu vremenu, ter sprejemal številne planince, ljubitelje naših gora. Polagoma pa je razumljivo začel tudi močno razpadati.

V letu 1975 je bil v tako slabem stanju, da ga je društvo moralo začasno zapreti in ga obnoviti. Sanacija doma je terjala ogromno truda in denarja. Sanacija je trajala vse do danes.

Dom pa je bil ponovno odprt že 15. avgusta 1977, ker je že bil delno usposobljen, da služi svojem namenu. Pri sedanji obnovi je bila zopet prisotna velika požrtvovalnost planincev, ki so pomagali s prostovoljnimi delom, za kar jim gre vsa zahvala. Razumevanje so pokazale tudi tukajšnje delovne organizacije in društva. Zahvala gre vsem delovnim organizacijam in društvom, ki so prispevale k obnovi doma, telesnokulturni skupnosti SO Mozirje in Planinski zvezi Slovenije Ljubljana, ki so imeli razumevanje in prispevale svoj delež k obnovi. Tudi število članstva se je v zadnjem času zelo povečalo, predvsem med mladino, tako da lahko s ponosom gledamo na boljšo bodočnost in napredek društva.

FERDO RIFELJ

Delavci v privatnem sektorju!

Sindikata delavcev v privatnem sektorju prireja na vašo željo brezplačno strokovno ekskurzijo s TTG v Kragujevac in na Djerdap. Stroške 3-dnevnega izleta bo kril sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v privatnem sektorju.

Odhod je 7. septembra ob 21. uri s TTG, rok prijave pa je 28. avgust. Vse podrobnejše informacije dobite po tel. 24-420. Vabljeni v čim večjem številu! V tovarni boste videli opravljanje del najrazličnejših poklicev.

MOZIRSKO JUTRO MED KOSCI IN GRABLJICAMI

SO PA FANTJE ZGODAJ VSTALI...

Nekoč običajna kmečka opravila le še na turistični prireditvi

Takšno jutro je treba doživeti, z njim živi, ga sprejeti in dojemati vse, kar daje narava. V tem ni romantike. V tem je lepota, ki jo največkrat prezremo, ker hitimo na sestanke in druga opravila in ker nimamo časa, da bi se spojili z naravo, sprejeli lepoto zemlje.

Jutro se je komaj pričelo prebujati. Na nebu je bilo še precej oblakov, ki pa k sreči niso nosili dežja. Umikali so se prvimi sončnim žarkom, ki so začeli prodirati izza gora. Obetal se je torej lep dan. Težko pričakovano. Kako bi sicer s košnjo brez lepega vremena?

Tudi zdaj je šlo zares, čeprav je bila predstava le turistična, četudi je šlo le za Tretje jutro koscev in grabljic, za tretje turistično prireditev v organizaciji mozirskega turističnega društva.

Mozirje, Sobota, 8. avgusta.

Pri hiši ob vstopu v mesto so se zbirali kosci. Dobro razpoloženi, čeprav so bili morda prikrajšani za daljši počitek. Za slamniki in navadnimi klobuki so nosili rože. Torej, le praznik. Da, košnja je bila in je vselej praznik, čeprav trdo in naporno delo.

Zdaj je šlo za to, da bi opozorili na delo, ki se ga le malokje še lotevajo. Na delo s kosami.

Ura je bila pet zjutraj.

Zdaj je prišel še njihov vodja. Visok in postaven možak. Odločen in zgovoren. Za klobukom prav tako rože. V eni roki cekar, v drugi pa palico. Torej, oblast.

«No, pobi, preglejmo, če smo vsi. Za korajžo najprej požirek domačega, potem pesem in za tem na delo...»

To so bile besede Franca Pečnika.

In že se je oglasila domača pesem. Ubrano so zapeli.

Oglasila sta se tudi muzikanta.

S pesmijo torej na delo, ki postaja že narodopisna posebnost. In tokrat ni šlo samo za košnjo, tudi za delo grabljic, tudi za kleščenje drevja, tudi za postavljanje pašnih ograj, vmes pa za vse ostalo, kar sodi zraven. Tudi za primeren zajtrk.

Fantovski vrisk je pretrgal jutranjo tišino.

Tu in tam se je premaknila zavesa in na skrivaj, skoraj malce v zadregi, je pokukala na dan skušana in zaspana glava. Pa se je hitro umaknila. Kajti tu na cesti, ki pelje skozi Mozirje, se je porajalo novo in veselo življenje. Polno življenje. Na delo so šli kosci. Dvajset jih je bilo. In na čelu je korakal Franc Pečnik.

Pot do Brinjavčevega travnika ni bila dolga.

Na travi je ležala rosa. Zelenica se je počasi izpenjala v hrib. Vmes je bilo nekaj dreves in krompirjeva njiva. Torej, same zapreke.

Hitro so se postavili v vrsto. Začel je prvi in za njim počasi, kot je to v navadi, vsi drugi.

Zapele so kose. Ostra rezila so sekala visoko in gosto travo. Prva vnema je bila velika. Toda, roke, ne več vajene takšnega dela, čeprav spretno, so kmalu potrebovale počitek.

«No, ste malo zastali. Pa vam prinesem bencina. Bo lažje šlo...»

In spet požirek domačega žganja. Zdaj se je že močno prilagel.

Kratek odmor je izpolnila tudi pesem. Preplavila je dolino, nad katero so še ležale meglice.

Znova so šli na delo, spet vsak na svoje mesto.

«Zdaj pa zares, da bodo prišle na koncu tudi cigare. Cigare samo za dobro delo, sicer pa prežganka in nič žgancev ter ocvirkov...»

Da, nekoč, je gospodar, ki je najel kosce, obljubil najboljšim cigare. Samo najboljšim. Ostali so se morali zadovoljiti tudi s slabšim zajtrkom.

Za moč in dobro voljo požirek domačega žganja. Ponuja ga vodja koscev Franc Pečnik (na levi).

Ostre kose so zarezale v travo...

Tudi grabljice so hitro opravile svojo nalogo.

Brez jela ni dela... Zajtrk je tu.

Po dveh urah dobre košnje, v kateri ni bilo slabih, marveč so bili samo odlični kosci, se je delo bližalo h koncu.

Zdaj se je tudi na travniku zbralo več ljudi. Sicer pa bi jih bilo lahko več. To bi si zaslužila prireditev in zlasti kosci.

Zdaj se je travniku približala kolona grabljic.

«Le oglejte si jih...!»

Niso še kosci končali z delom, že so stopile v vrsto grabljice. Spretno so razmetavale mokro travo, na katero so že legali topli sončni žarki.

«Ne tako hitro, saj ne boste plačane!»

Pa se niso ugnale. Morda so se pognale za pokošeno travo še bolj. Lica so se razžarela, roke ogrele...

In spet nakaj novega.

Na travnik je pripeljal lepo okrašen voz. Tudi konja sta bila lepo opravljena. Na vozu pa furman Jože Marolt-Brecelj in gospodinja Vida Brinjavčeva. Pripeljala sta zajtrk.

Se malo sta počakala. Zdaj je oglasil glas iz roke. Klical je k zajtrku.

Gospodinja je hitro pogrnila po pokošeni travi prte in nanje položila velike sklede, polne ajdovih žgancev. Pokrivali so jih ocvirki. In zraven še zvrhane posode mleka in kave. Zadišali so veliki hlebi domačega kruha.

Glavno delo je bilo končano.

In tudi zajtrk je bil tak, kot nekoč. Kosci so posedli in polegali okoli prtov in prijeli vsak za svojo žlico. Jed je teknila. Tembolj, ker ni bilo prežganke. Torej, za vse tudi cigare.

Grabljice, ki to jutro niso vstale tako zgodaj, so dobile za zajtrk le potico.

Gospodinja je bila ponosna. Kosci zadovoljni. Veselje na obrazih vseh. Tudi šale.

«Ivan je moral na izpit. Pa ga je učitelj vprašal, koliko je ena in ena. Pa se je Ivan odrezal: ja, veliko že ne more biti...»

Eno opravilo je bilo končano, sledilo je naslednje.

Štirje pogumni so splezali v visoke smreke. S pomočjo krampižerjev. To je železna palica, ki ima na koncu dva navzdol zavijena kavlja. Krampižerja so privezali na nogi tako, da so bili kavlji na notranji strani. Z neverjetno naglico so splezali v vrh in se s sekuro lotili vej.

Klešarenje. To je delo, ki so ga nekoč opravljali zlasti v jesenskem času. Pripravljali so steljo živini. Danes seveda vsega tega ni treba. V hlevih vlada drugačen red.

Mojstrsko so opravili svoje delo in pri tem prijetno potrkavali s sekirami po mestih, kjer so odsekali veje. Odmevalo je po gozdu in v dolino.

In za konec še eno delo, ki je že tudi narodopisna značilnost. Postavljanje pašnih ograj. Spretno roke so hitro opravile svoje. Danes jim tega ni več treba. Električni pastir je izrinil lepe lesene ograje ne samo iz gozdov, tudi s pašnikov.

Tretje jutro koscev in grabljic se je prevesilo s toplo dopoldne.

Prireditev, ki je terjala veliko naporov, dobre volje in pripravljenosti, se je bližala koncu.

Delo na travniku in v gozdu je bilo sklenjeno. Spet zbor in za tem so vsi skupaj, spet s pesmijo, odšli skozi Mozirje proti Savinjskemu gaju, kjer jih je čakala še pogostitev.

Delo koscev in grabljic, klešarenje in postavljanje pašnih ograj izginja iz vsakodnevne opravil. Prehaja v narodopisno blago, ohranja in oživlja pa se na tej tradicionalni prireditvi, ki jo je tokrat že tretjič po vrsti pripravilo mozirsko Turistično društvo

MILAN BOŽIČ

PLANINSKI RAJ

UREJA JANEZ VEDEHNIK

ŠOŠTANJČANI NA GORJANCE

Planinsko društvo Šoštanj pripravlja za nedeljo 26. avgusta izlet po Dolenjski. Udeleženci bodo obiskali Trdinov vrh in planinsko postojanko na Gosposidični na Gorjancih. Hkrati si bodo na Dolenjskem ogledali še Formo vivo v Kostanjevici in tamkajšnje galerijske zbirke. Obiskali pa bodo še Smarješke toplice in grad Otočec. Odhod avtobusa bo ob 5.30 uri izpred avtobusne postaje. Prijave sprejema Viktor Kojc, ki bo izlet tudi vodil.

Zbirajo pa tudi prijave za udeležbo na letošnji proslavi slovenskih planincev, ki bo v nedeljo 9. septembra na Boču pri poljčanah.

VIKTOR KOJC

ZABUKOVICA: PLANINCI NA JALOVCU

Preteklo soboto je 45 članov PD Zabukovica odšlo na izlet na Jalovec. Prva postaja je bila na Vršiču, od koder se je večina potem napotila na vrh Jalovca. Za tiste, ki so bili prvič na vrhu, so seveda pripravili planinski krst. Planinci so prespali na Vršiču in se v nedeljo nameravali podati na Križke pode. Slabo vreme jim

VESELO V LOGARSKI DOLINI

Pohodi slovenskih železarjev-planincev so postali že resnično tradicija, saj skorajda ne mine mesec, da se ne bi srečali na tem ali onem pohodu.

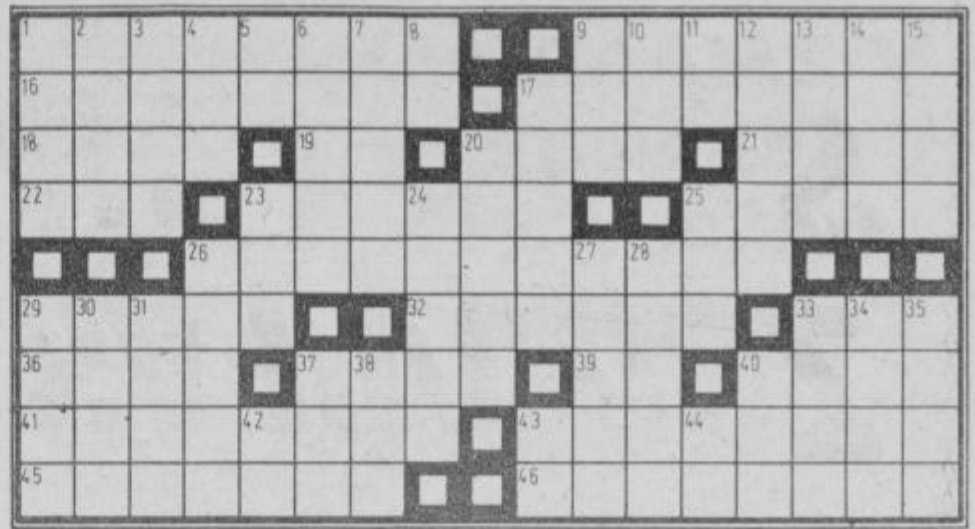
Da je temu res tako, potrjuje tudi sobotni pohod od Kamniške Bistrice preko Kamniškega sedla v Logarsko dolino. Udeležili so se ga planinci, zaposleni v združenem podjetju slovenskih železarj. Nekaj preko 800 jih je bilo.

Kot preteklo leto so ga tudi letos organizirali planinci iz štorske železarnice, ki so med drugim poskrbeli tudi za nadvse uspešen zaključek. Na prireditvenem prostoru pri Planinskem domu v Logarski dolini je planince pričakala -okusno založena- kuhinja s srbskim pasuljem. Domači ansambel, ki je neustrahovano igral domače viže, pa je poskrbel, da je enolončnica še bolj teknila. Tisti, manj utrujeni, pa so se tudi zavrteli v taktu polke in valčka.

Ze v začetku septembra se bodo železarji planinci podali na Triglav. Pohod tokrat organizirajo jeseniški železarji.

JANEZ TERČEK

ZA VAŠ KRATEK ČAS

Vodoravno: 1. lesni delci, ostanek pri žaganju, 9. raven svet med gorami, običajno dober pašnik, 16. prebivalec bližnje okolice, 17. angleški izraz za mladostnika med 13. in 19. letom, 18. glavno mesto in pokrajina ob reki Weisser Elster - NDR, znano po železovi in uranovi rudi, 19. površinska mera, 20. Noetova barka, 21. na domstrtno ječo obsojen Hitlerjev namestnik (Rudolf), 22. naplačilo, nadav, 23. stari vek, 25. glavna žila odvodnica, 26. število, ki ga logarit-

miramo, numerus, 29. predstojnik visoke šole, 32. brezbožnik, zanikovalec boga, 33. znano belgijsko letovišče, 36. riževo žganje, 37. znamka avtomobila, 39. oznaka Sarajeva, 40. egipčanski sveti bik, 41. breskvi podoben sadež, 43. brezčenje, 45. italijanski pesnik (Pietro), 46. žival, ki se premika s plazanjem.

Navpično: 1. športni rekvizit, 2. angleška ploščinska mera, 3. višja vzpetina na zemeljskem površju, 4. skandinavsko moško ime, 5. Vašte Ilka, 6. kitajsko mesto ob reki Čang Čiang, 7. kozmetična kolekcija Ilirije, 8. Alfi Nipič, 9. delavec v prehranbeni industriji, 10. tuje žensko ime, 11. Alfred Nobel, 12. vnetje nosne sluznice, 13. pripadnik Ogrov, 14. preiskus znanja, 15. srbsko moško ime, 17. travnate livade, 20. japonsko pristanišče na otoku Honšu, 23. prebivalec stare Beocije, 24. sultanov uradni razglas, 25. star Slovan, 26. del roke, 27. del mišljenskega procesa, vsebina mišljenja, 28. telesni položaj v jogi,

primeren za meditacijo, 29. šahovska figura, kraljica, 30. državna blagajna, 31. svinjska zarebrnica, 33. moška ali ženska oblika živih bitij, 34. glas piščalke, 35. ime igralke Nielsen, 37. pokojni kitajski general (Piao), 38. ime pesnika Šopova, 40. ljubkovalno žensko ime, 42. kemijski simbol za litij, 43. Charles Pierce, 44. Emile Zola.

REŠITEV KRIŽANKE, OBJAVLJENE V 32. ŠT. NOVEGA TEDNIKA

Vodoravno: LADJA, ZOLCA, LETAK, JELEN, ATAIR, ARENA, URAD, PROSTAK, AMUR, BON, BO, TARRANTELA, LM, GALAN, TADIO, AM, JELENOVEC, EŠ, ACE, ATIK, MINOMET, EMIL, NESOS, ZALIV, TROJA, ARANY, ODESA, RANAR.

»Zdravstveni center Celje

nujno potrebuje za svoje delavce

družinska stanovanja, garsonjere, sobe.

Kdor nam lahko pomaga, naj to sporoči pisмено ali po telefonu (222-22 ali 215-21 int. 218) referentu za stanovanjske zadeve Zdravstvenega centra Celje, Kersnikova 1/a

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Zaupajte nam svoje posebne želje in načrte, saj smo za svoje prijatelje pripravili narediti še marsikaj - tudi v primerih, ko ne gre neposredno za denar.

JANKO KAČ

GRUNT

25

«Lej ga fanta, pa si jih res!» se je oveselila Polona, prijela Anzeka za čelo, potisnila njegovo glavo od sebe, svojo pa nagnila nazaj, da je bolje videla želo, ki je tičalo v rdeči koži prav v sredi med obrvmi. Z nohti je prijela in ga s sunkom potegnila iz kože, pomazaje ranico s slino.

«Po kuhinjski nož skoči!» je rekla Tončku, ki je bil v nekaj skokih že nazaj. S strahom se je odmaknil Anzek pred nožem, Polona pa ga je potegnila k sebi:

«Saj te ne bom urezala. Na čelo ti ga bom položila, da umiri mrzlo železno bolečino.»

Tonček je vložil svoj roj poleg drugih panjev in rekel stari materi: «Kadar bom jaz doma, ne bo ušel noben roj več. Vse bom - Ker mu je kar sredi besede vzelo sapo, je pogledala Polona, kaj mu je, in videla, da se je opiral z obema rokama od čebeljakov ogel in silno bruhal. Poleg nog se mu je kadila dedova pipa.

«Ne bil bi smel kaditi! Ni zate taka reč,» ga je pokarala Polona. Tonček pa je v bolečinah že sam pri sebi sklenil, da ne bo več tako moževal.

Vse bi se bilo še dobro izteklo, da ni Polona s strahom opazala, da je Anzek vedno bolj zabuhel v oči. Tonček je moral po vodo in hodno otiračo. Toda tudi ti obkladki niso nič pomagali. Otekline je rasla, da je kmalu gledal Anzek le še skozi ozko šprajno kakor mladi psički, ko izpregledajo vajo. Preden je minila ura, ni mogel Anzek več odpreti oči in je silno vekal...

Takrat je prišla domov Micika, ki je nesla malo južino na polje.

«Jezus, Marija, ti meni pomagal! Kaj pa si si napravil Anzek?» je planila v otroka mati in ga vzela v naročje. «Čebbbb-ela me je,» je s težavo povedal Anzek med mikanjem joka in dvignil proti nji svoje zabuhle oči.

«Kaj si jih dražil?» je vrtala mati. «Tonček jih je ogrebal, pa me je usekala,» je zatožil po otroški navadi mlajši bratec starejšega.

«Ti seme pankrtsko,» je hlastnila Micika za ušesom od prvega kajenja še vsega zelenega Tončka, da je bridko zajokal. «Zato smo se te usmilili, da si mojega otroka poškodoval.»

«Ne govori tako,» se je vmešala Polona in se potegnila za Tončka. «Saj ga ni nalašč. Sam je bil kriv Anzek, zakaj je pa šel blizu.»

«Moj otrok lahko hodi kjer hoče, saj hodi po svojem,» je poučila mater Micika, poudarjala vsak zlog, in vprašala Tončka:

«Kdo ti je rekel čebele ogrebat?»
Ves je bil revež v solzah, da ni mogel odgovoriti, zato je odvrnila Polona:

«Prav je napravil. Koliko rojev je že ušlo, ko se nihče ne briga za uboge čebelice, odkar je moj rajni zatisnil oči. Ali ni škoda!...»

«Škoda pa škoda! Tisti strd že kupimo, če bo treba! Kar za škodo in zmoto so čebele pri hiši. Tona jih mora takoj prodati!» se je razvnela snaha.

Ves čas je Polona mirno govorila. Pri zadnjih besedah se je pa pognala kvišku: «Po pismu so bile Matijeve, sedaj so pa moje. Dokler bom jaz, jih ne bo nihče prodajal.» Prijela je Tončka za roko in jezna oddrsala v hišo.

«Le dajte mu potuho!» je že hotela reči za njo Micika, kar je zagledala Tona, ki je pripeljal voz prelasta. Brž je stekla z otrokom k njemu.

«Takoj pojdi k zdravniku z njim, da nesrečni otrok ne oslepi,» je kriknila in mu povedala o piku.

Tona je pogledal mesto pika in menil: «Bo že splahnilo. Če na lice piči čebela, vedno koža tako zateče.»

Tedaj pa je planila žena v jok: «Bo že splahnilo? Saj vem, za mojega otroka je vse škoda. O, le kako sem se mogla tako pokopati! Če ga ti noče peljati, ga pa sama nesem.»

«Ne uganjaj komedij!» je popustil Tona. «No, no, saj ga peljem.»

Čez eno uro je bil že nazaj od zdravnika. «Kaj je rekel,» ga je sprejela že na pragu žena.

«Da ni nič hudega. Pa v tole belo vodo naj namakamo obkladke in mu jih devamo na glavo,» je mirno odgovoril Tona.

«Drugega nič?» je vprašala žena.

«Pa goldinar je hranil,» je ušlo Tonu kar samo iz nejevolje, ko je šel izprezat kobilo.

«Pri Tončku pa nisi štel takšnih krajcarjev,» mu je opomnela žena.

Tona je stisnil pesti in se naglo obrnil, nato pa si premislil. Le zamahnil je z rokami in odpel kobilo oprsnico...

Tončku kar ni mogla iz spomina čudna beseda, ki jo je rekla Micika v jezi, zato je vprašal staro mater, preden je zaspal:

«Mama, kaj pa je to seme pankrtsko?»
Polona se je ustrašila vprašanja in ni vedela, kaj naj mu odgovori.

«Ne misli na to, Tonček, in zaspaj,» je naposled odgovorila in ga hotela spraviti na druge misli. «Sama bom ogrevala odslej čebele, saj sem že spet močna v rokah.»

Pri pomenku o čebelah je res pozabil Tonček na tisti hudi besedi.

V šoli pa se je drugi dan spet spomnil otrok na nju ter vprašal druge otroke, kaj naj pomenita. Vsi so bili tihi, samo hčerka Čimžarjeve dekle je rekla:

«Meni tudi pravi Čimžar tako, ker nimam očeta.»

«Jaz ga pa vendar imam,» se je zavzel Tonček, še bolj radoveden kakor prej, zakaj mu je mati tako rekla. Več let mu je žejala ta uganka v mislih, dokler je ni odgonetil.

IX.

«Nihče ne bo tepel našega Anzeka!» se je razkoračil Tonček na cesti pred pretepaškimi Kaplančani, ko so hoteli pretepti drobnega brata, ki je hodil že v treji razred, zaradi neke barantije. Krepak fant je bil Tonček z desetimi leti kakor drugi s šestnajstimi, zato so se takoj povesele sovražne roke.

Močnejši brat je vedno branil slabjšega, kar je vedno bolj utrjevalo med njima srčno prijateljstvo. Ko je Micika izvedela za takšno Tončkovo junaško borbo za Anzeka, se ji je sicer zdelo prav dobro, toda pokazala ni tega nikoli Tončku, češ, saj spada tudi to v njegov posel, kakor so se pogodili. Čim pa je Anzek odraščal, se je tudi Tončkova služba spremenila. Že je gonil Simnu konje pri oravi in prav na globoko ukazoval: «Hi-hot, prama!» Zelo ponosen je bil na svojo novo službo. Važno je prigrizoval h kruhu slanino, ki mu jo je dal od svojega kosa Simen, in modro nagnil z vodo zredeni tolkec. Tako čudovito je dišala sveža brazda, da je vprašal Simna:

«Zakaj pa zemlja tako diši?»
Vesel ga je pogledal Simen: «Vohaš? Veš, vsaka novina tako diši kakor pečen kruh. Smrdi samo mrtvina, vse drugo pa ima duh po življenju.»

S POTEPANJA PO KRETI IN KRFU

V ZNAMENJU SONCA IN MINOJSKE KULTURE

Na potepanju po Grčiji smo se odločili, da obiščemo Kreta (Kriti), največji osamljeni grški otok na pomembnem strateškem položaju v Sredozemskem morju. Odpotovali smo iz Pireja na velikem trajektu zvečer, prispeli pa naslednje jutro. Spali smo v spalnih vrečah na palubi, kjer se vsakič zbere mednarodna družina »ruksakarjev«. V noč se še dolgo slišijo zvoki kitare, sklepaš pa tudi nova poznanstva. Z nahrbtniki in veliko mero dobre volje potujejo mladi študentje, delavci, uslužbenci vsega sveta. Ko poveš, da si Jugoslovčan, jih zanima naš družbenopolitični sistem. Pristali smo v Khaniji, nato pa z avtostopom nadaljevali pot po severnem delu Kreta. Prispeli smo v Iraklion, kjer smo obiskali palačo Knosos, ki jo je ponovno odkril angleški arheolog Evans.

V letih 2000-1400 pred n. št., v razcvetu legendarnega kralja Minosa v takoimenovani minojski kulturi, so bile na otoku zgrajene številne palače. Prva po velikosti je Knosos, druga Festus, tretja Malia. Zaradi potresa je verjetno propadla minojska kultura in je vplivala na razvoj mikenske kulture. V grški mitologiji je imela Kreta važno vlogo. Zeus se je rodil v votlini na hribu Ida in je tam odraščal.

V renesansi je tu delovala znamenita šola umetnosti, iz katere je izšel slikar El Greco. Znak Krete je dvojna sekira in rogovje bika, in rdeča barva, ki spominja na njihovo rdečo barvo prsti. Knosos je delno ohranjen, z veseljem smo plezali po ruševinah in poslušali razlago vodičev. Tako smo obnavljali naše srednješolsko znanje tujih jezikov, sporazumevali pa smo se tudi z rokami in glavami, saj Grki ne razumejo dosti angleščine.

Pot nas je vodila v Mallo, prijazno mestece. Ljudje na Kreti, ki so še manj prišli v skik s turizmom so prijazni, veseli temperamentni. Nešteto kavarnic, slaščičarn, gostiln te privabi, da poseliš, se spociješ in seveda odžejaš. V kavarnah sedijo predvsem moški, ženske pa so doma. Cele dneve igrajo igro s kockami in pijejo svoj uzo, žganje, ki spominja na janež.

Plavo nebo, jasne tople, zvezdne noči, divja pikrajina, vodnjaki na vester, nasadi oljk in vinske trte pa ji daje poseben južnaški čar. Težko je bilo življenje na Kreti. Nenehno pomanjkanje vode je gnalo Grke na morje in v svet. Prelepe peščene plaže čisto morje in čudovita pokrajina še ni privabila veliko turistov. Kreta ima velike možnosti za turizem, kar bo uničilo njeno naravno lepoto in neokrnjenost. Obiskujemo jo predvsem Skandinavci in Francozi, le malo je Nemcev in drugih. Osamljene

plaže nudijo raj tudi turistom. Vreme, ki poleti na pozna dežja, bo privabilo vedno več sodobnih nomadov.

Po petih dneh bivanja na Kreti smo se stežka poslovili in nadaljevali pot po grški celini in Krfu, ki je bolj zelen in prepoln turistov.

KRF - TURISTIČNI ELDORADO

Krf je največji grški otok v Jonskem otočju in s svojim najsevernejšim delom odkriva pogled na albanske gore.

Ze v pristanišču mesta Krf so nas sprejeli živahni Grki, ki so ponujali propekte o kampih in bungalovih s preprostim opisom kako prideš tja. Prepričevali so, da je njihov

kamp najcenejši, najlepši in da nudi največ zabave. Odločili smo se za mednarodni študentski kamp Honducali, ki pa me je razočaral. Začutila sem pohlep po denarju, brezobziren odnos do tujcev, neurejenost kampa. Stanovali smo v hotelu. To so sobe za osem do 10 ljudi, pogradi brez posteljine, kjer zopet spiš v spalni vreči. Misleč, da bomo prišli do tople vode, kjer bi si lahko oprali obleko, smo se pošteno zmotili. Mrzla voda iz pokvarjenih tušev, umazanija v sobah, pa naše sestanovke iz Skandinavije in njihov nezaupljiv odnos do nas Jugoslovčanov nam je za nekaj časa pokvaril dobro voljo. V tem kampu slišiš govoricco vseh narodov in narodnosti, prevladujejo pa mladi. Tako smo jutraj zapustili kamp in se šele zvečer vračali nazaj. Mesto Krf z značilno beneško arhitekturo in ozkimi ulicami pa nas je spominjal na naša dalmatinska in istrska mesta. Most čez kanal je povezoval staro trdnjavo na otoku. Tu je bila vsak večer grška folklor in glasba. Do zob oborožen vojak s puško in bajonetom pa me je pred njo neprijetno presenetil.

V središču mesta smo se spoznali z grškim slikarjem, ki za malo denarja portretira turiste. Spravevali smo ga o grški literaturi, življenju ljudi, o generalu La Marcosu. S nonosom je pripovedoval

o svoji domovini o boju pogumnih partizanov z Nemci pa tudi o njihovi povojni revoluciji. Vzljubil je Jugoslavijo, ki jo je tudi prepotoval. Naša zgodovina je tesno povezana z grško. V Grčiji živijo Egejski Makedonci, ki so brez pravic do svojih šol in kulturnega razvoja. Navduševal nas je za sodobno literaturo za Jorgos Seferisa, Nobelovega nagrajenca. Ta je v svoji poeziji združil helenski mit s problemi sodobnega sveta. Dejal je, da današnji razvoj Grčije sodpada z idejami generala La Marcosa. Prehitro je bilo razgovora konec, ker je prišla turistka, ki je želela svoj portret.

Notranjost otoka je hribovita, zelena, poraščena s cipresami, cedrami, oljkami. Čudovit zaliv Canoni s številnimi malimi otoki in peščeno plažo pa moti hrup letališča, ki je v bližini. Najbolj poznana obala je Paleokastrica, ki pa ni peščena, ampak prodnata. Na otoku je doma tudi ovčereja. Tropi ovac se pasejo po natranjosti otoka. Ovčetina je priljubljeno meso. Značilno je, da meso visi na tržnici zunaj, čeprav je temperatura 35°C. Na njem se pasejo muhe. Toda to kupcev ne moti. Grki poznajo suflake, ki so podobni našim ražnjičem. Iz domače volne pa ženske pridno pletejo puloverje, ki so enobarvni v naravni barvi ali sivi ali večbarvni. So izredno poceni in jih lahko primerjamo s pleteninami iz Siringojna.

V bližini Krva je otok Itaka, domovina kralja Odiseja. Znan je bil po svoji zvičajnosti in je pripomogel k zmagi Grkov nad Trojo. V svojem deset let dolgem vračanju domov, ga je viharo morje vrglo na obale Krfa, kjer so prebivali Feačani.

Letos praznujemo mednarodno leto otroka, saj to se je videlo na grških znamkah. Toda kljub temu sem opazila veliko otrok, ki so delali v slaščičarnah in gostilnah. Fantek star osem let je od jutra do pozne noči pridno stregel gostom v hotelu ob obali.

V prvi svetovni vojni se je na Krf zatekla srbska vojska po umiku iz Albanije, se tu reorganizirala in l. 1916 odšla na solunsko fronto. Tu je bila sprejeta tudi krfska deklaracija, ki je dala osnovo kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Večkrat smo slišali našo domačo govoricco, predvsem srbohrvaščino. Beograjec je pripovedoval, da je obiskovalo univerzo na Krfu srbska mladina v stari Jugoslaviji.

Krf je najbolj turistično razvit otok poleg Rodosa, je najbližji zahodni Evropi in je s trajektom povezan z Brindisijem v Italiji, z Reko pri nas in Patrasom, drugim največjim pristaniščem v Grčiji.

MANJA ŠTERBENC

Lestvico zabavnih melodij vam poklanja **TTG Celje - Turistična poslovavnica**, Titov trg 1, ki vas vabi na letovrnje še zlasti izven sezone.

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ:

1. HOOKAY, HOOKAY - BONEY M
2. ZASIDRAN - PRIZMA
3. TU JE DALMACJA - PEPEL IN KR
4. IN THE NAVY - VILLAGE PEOPLE
5. CHIQUITITA - ABBA

KUPON

za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem

izvajalec

Ime, priimek, naslov

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ:

1. MAMINA LJUBEZEN - FLERE
2. KRKA SANJAVA - SLAK
3. PRELEPA SAVINJA - CELJSKI INSTRUMENTALNI KVINTET
4. VESELA GODBA - KREŽE
5. DANES PRAZNUJEMO - MIHELIC

KUPON

za lestvico domačih melodij

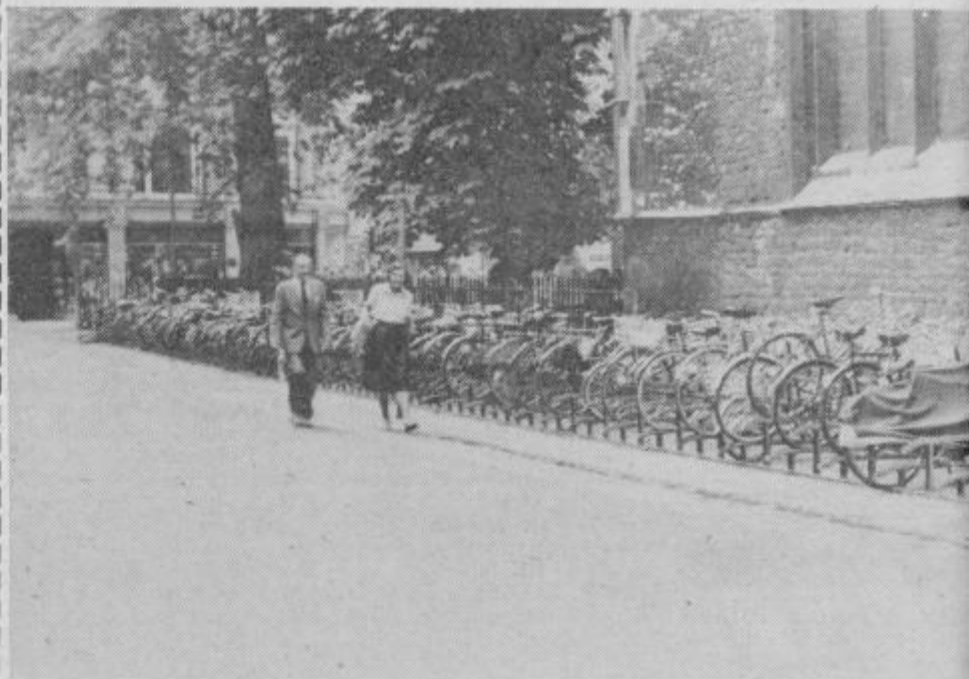
Glasujem za pesem

izvajalec

Ime, priimek, naslov

Nagrajenca: Prpič Marija, Periška 33, Dobrunje
Silva Kolar Straža 6, Frankolovo

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. kongresa 3 a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak torek ob 17.15,
lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.45.
Vsakič nagrada mala plošča.

S POTI PO ANGLIJI (4)

MLADO IN STARO VRTI PEDALA

Stari Oxford je gostoljubno mesto, čeprav se domačini ne trudijo kdo ve kako, da bi potešili radovedne množice turistov, ki prihajajo k njim, da bi si ogledale mesto univerz. Domačini živijo kljub tujcem, ki prihajajo in odhajajo, svoj ustaljen tempo življenja. Nič preveč se jim ne mudi in če stikaš med policami njihovih trgovin te bodo pač pustili, da stikaš. Po eni strani ti je to kar všeč, vsaj meni je bilo. Misliš si: pogled, kako so prijazni, zapajo ti. Zaplete se le, ko si kakšno stvar izbereš in bi jo želel plačati. Tudi tedaj se ne zmenijo kaj dosti zate in na koncu koncev že kar težko razumeš to njihovo hladnokrvnost. Velike trgovine, ki jim komaj vidiš do konca, so se mi tako zazdele kot velika izložba, kjer nikomur ni do tega, da bi ponujeno tudi prodajal. Ves čas nakupa, tako je vsaj v večjih trgovinah, pa te spremlja skrbno oko kamere, ki spremlja nakupovalca od vhodnih do izhodnih vrat. Z nasveti pa so prodajalci bolj skromni, so pa, na račun kamer verjetno, toliko bolj zaupljivi. Lahko si gost v njihovi trgovini cel dan in jih to ne bo niti malo vznemirilo.

Kot po vseh ostalih večjih mestih po Angliji, smo tudi na oxfordskih ulicah srečevali znamenite rdeče dvo-

PIŠE: MATEJA PODJED

nadstropne avtobuse. Angleži so nanje ponosni in kaže, da se jim kar obnesejo. Verjetno pa tiči tudi v njih delček angleške tradicije. Nerodno, za nas seveda, je le to, da je v Angliji promet levo usmerjen in da prehodov za pešce, če že so, ne upoštevajo kdo ve kako. Potem se ti lahko zgodi, kot se je meni, da hočeš čez cesto in pogledaš na levo, če je pot prosta.

Po tvoji desni strani pa pridvi kakšen tak rdeč dvojni avtobus...

No, ampak v Oxfordu še ni tako hudo s prometom, čeprav je tudi kar gost. Mladostno se tu na veliko prevaža s kolesi. Verjetno ne gre pri teh voznjeh samo za štednjo z gorivom, ampak tudi za okretnost, saj s kolesom najmanj trikrat hitreje prideš na cilj.

Parkirnih prostorov za avtomobile nisem videla kdo ve koliko, zato pa so dobro poskrbeli za spravlanje in parkiranje koles. Skoraj v vsaki ulici, pred vsako večjo trgovino so namestili stojala za kolesa, ki jih je Oxford prepoln.

TOZD OPEKARNA LOČE proizvaja opečne izdelke; v prihodnje pa bo proizvajala tudi betonske izdelke in impregnirane steklene tkanine za brusno in drugo industrijo.

REPUBLIŠKO ATLETSKO PREVENSTVO V CELJU

OSEM ZLATIH CELJANOV

V Velenje trije republiški naslovi

V soboto in nedeljo je bilo v Celju na stadionu »Borisa Kidriča« letošnje republiško prvenstvo v atletiki za člane in članice. Doseženi so bili zgolj poprečni rezultati, če izvzamemo tri in sicer državni rekord Cujnika iz Novega mesta v metu kopja (79,77 m) ter republiška mladinska rekorda Velenjčana Makovška v hoji na 20 km (1:39:36,7) in Celjana Rozmana v teku na 5000 m (14:09,7). Organizator prvenstva je bilo AD Kladi-var.

Celjski atleti so osvojili osem prvih, štirinajst drugih in enajst tretjih mest. Velenjčani pa tri prva, tri druga in štiri tretja mesta.

Celjani: dva naslova je osvojil Stanko Lisec in sicer v tekih na 1500 in 5000. Po en naslov pa Rok Kopitar na 800 m, Renar v skoku ob palici, Pristovnik v kladivu, Plajhnerjeva na 800 m, Kovačeva v kopju in Kastelčeva v disku. Drugi so bili Kopitar na 110 m ovire, Gaber na 400 m, Renar na 110 m ovire, moški štafeti 4 x 100 in 4 x 400 m, Čop v višino, Bunderla na 800 in 1500 m, ženski štafeti 4 x 100 in 4 x 400 m, Erjavac v disku, Arzenšek na

5000 m, Žirovec ob palici in Polutnikova v skoku v višino. Tretji: Rozman na 5000 m, Strašek v hoji na 20 km, Vidmajer v kladivu, Zuntarjeva na 400 m ovire, Topoletova v višini, Erjavčeva v krogli, Dušan Prezelj v višini, Topole v kopju in Kopitarjeva na 100 m ovire.

Velenjčani: prva mesta so osvojili Samu v teku na 10 tisoč metrov, Režek v daljavi in Rošar v metu diska, druga Svet na 3000 m ovire in 1500 ter Makovšek v hoji na 20 km, tretja pa Anič na 3000 m ovire, Režek v troskoku, Lazič na 400 m in Popetru na 1500 m. Edino žensko kolajno je osvojila Velenjčanka Verdevova v teku na 100 m.

Zaključek: kot smo že omenili je bilo letošnje republiško prvenstvo bolj podobno zastavljenemu večjemu klubskemu mitingu, kot pa osrednji prireditvi neke republike. Poglejmo samo celjske uvrstitve: razen nadarjenega Roka Kopitarja pa trenutno izredno solidnega Stanka Lisca ter razvijajočih se Arzenška in Rozmana naša posadka ne premore močnejših mož. Če uveljavljeni atleti ali stagnirajo ali pa krepko popuščajo in tonejo

v sivino. Mladi, perspektivni, kolikor jih je, šele »tipljejo« pot v bodočnost. Podobno je med atletinjami, kjer gre izdvojiti samo državno reprezentantko Bunderlo pa morda delno Kopitarjevo in Kovačevo. To je vse.

Znova so presenetili veterani, ki nastopajo tako, kot pred desetimi leti. Razlika je samo v tem, da so takrat bili njihovi rezultati vrhunski za naše razmere, danes pa so tudi za naše razmere solidni. Veterani Vidmajer v kladivu (tretji) ter Kastelčeva v disku in Urankar - Plajhnerjeva v teku na 800 m (prvi, obe!) so poskrbeli, da je bila domača bera modalj večja.

Celjani so ostali brez odličij v nekoč njim »pripadajočim« disciplinam - sprinterskih na 100 in 200 m, skokih v daljavo in višino pa metih kladiva, kopja, diska, krogle, tekih na 10 km in hoji... Naslovov tudi ni bilo v štafetah...

Res je, da imamo nekaj odličnih posameznikov, ki mnogo pomenijo tudi v mednarodnih arenah. Žal pa ni baze, kjer bi se z resnim delom rodile nove atletske zvezde!

TONE VRABL

ZMAGA IGORJA TURKA V JADRANJU

Društvo za šport na vodi NIVO Celje, sekcija za jadrnanje na deski, je na Šmartinskem jezeru priredila že tretjo klubsko regato v tej športni zvrsti, ki tudi v Celju pridobiva čedalje več pristašev. Izredno ugodno vreme, pihal je namreč precej močan veter, je omogočilo zanimivo predstavo na vodi tudi za kakih 100 gledalcev. V tej regati je zmagal Igor Turk, ki je prevzel vodstvo tudi v generalni razvrstitvi. Nadaljni vrstni red: 2. Milan Koren, 3.-4. Jože Janežič in Miran Kos, 5. Srečko Forte, 6. Rudi Kajtner, 7. Samo Marinc, 8. Mojmir Cvahte itd. Tekmovanja se je udeležilo 18 jadralcev. Sekcija za jadrnanje na deski bo v letošnji sezoni pripravila še dve klubski regati, ki bosta 25. avgusta in 9. septembra. Člani sekcije pa se bodo udeležili tudi državnega prvenstva, ki bo v Umagu prve dni septembra. Za konec sezone pa se bodo udeležili tudi maratona v jadrnanju na deski in sicer od Poreča do Portoroža.

Na sliki je prizor z druge klubske regate na Šmartinskem jezeru. (Foto: B. Piano)

F. P.

ROKOMET

SKLEPI SO - A REŠITVE?

Je zaostritev odnosov v korist rokometu?

To vprašanje se vsiljuje samo po sebi ob sklepih, ki jih je sprejel izvršilni odbor ZRK AERO Celje kot odgovor na odločitve arbitražne komisije, ki je dovolila prehod V. Bojoviča RK Kolin-ska-Slovan in vrnitev F. Peternele v RK Jelovico.

IO ZRK AERO Celje je na seji na kateri so prisostvovali tudi predsednik IO TKS Celje Bojan Planinšek, sekretar TKS Mirko Kolnik, podpredsednik RZS Pavle Bukovac in sekretar ZTKO To-

ne Gorišč sprejel sklepe, da se ZRK AERO Celje ne bo udeleževal nobenih športnih akcij Rokometne zveze Slovenije dokler na konferenci RZS ne bo dobil podrobnih pojasnil o odločitvah arbitražne komisije; sprejeli so tudi odločitev predsednika kluba, ki ne želi sodelovati v odboru za pripravo proslave ob 30. obletnici RZS o čemer bodo obvestili tudi DO AERO Celje, ki je bila predvidena kot pokrovitelj te prireditve; ZRK AERO Celje prekinja vse športne odnose z RK Kolin-ska-Slovan; sprejeli so tudi sklep, da se izda odločba o izpraznitvi garsonjere, ki jo koristi Vlado Bojović, da se zoper Miho Bojoviča izda suspenz in da se prične disciplinski postopek zaradi izostajanja z redne aktivnosti in suma dvojne registracije; RZS se obvesti, da RK Jelovica ne spoštuje podpisanega dogovora med kluboma o prehodu igralca Franca Peternele v ZRK AERO Celje z zahtevo, da se RK Jelovica suspendira. Istočasno pa se v skladu s pravilnikom o statusu in stimulaciji vr-

hunskih športnikov izda suspenz zoper Franca Peternele, dokler ta ne povrne stroškov in vrne opreme; Dušan Božič se vključi v redno aktivnost z ostalimi igralci.

Sprejeli so tudi sklep, da bo klub dal vse informacije v zvezi z omenjenimi dogodki Telesnokulturni skupnosti Celje in pokrovitelju kluba DO AERO Celje.

Med celjskimi rokometnimi delavci in RZS je tudi do sedaj večkrat prišlo do razhajanja mnenj, zadnja odločitev arbitražne komisije pa je izbila sodu dno. Vseeno pa se postavlja vprašanje ali je v naši samoupravni družbi, ko toliko govorimo o dogovarjanju, sprejemanje takšnih sklepov umestno in sprejemljivo.

FRANČEK PUNGERČIČ

VESLA NA BLEJSKI ZLATI GLADINI

Od prihodnjega torka, 28. avgusta pa do 9. septembra bo Bled, Slovenija in Jugoslavija prizorišče nove velike mednarodne športne prireditve, ene izmed mnogih v dolgi trajajoči verigi pri nas. Vrli Beljci pripravljajo 8. svetovno prvenstvo v veslanju, ki bo že drugo te vrste pri nas in to znova na čudovitem blejskem jezeru. Za to priložnost so povečali tribune, razširili hangarje za čolne ter postorili še mnoge »drobnarije«, tako da bo prvenstvo poteklo in minilo v vsem najlepšem. Kot se pač za nas Jugoslovane spodobi!

Zanimivost: takoj po končanem 8. prvenstvu v veslanju na Bledu bo 15. septembra v Splitu start VIII. MIS 79! Na obeh prireditvah pričakujemo lepe dosežke tudi naših tekmovalcev, za organizacijo pa se tako ali tako ne bojimo, ker je vsaj ta pri nas vedno več kot samo odlična. O blejski prireditvi bomo še pisali, saj je bila večeraj o tem tiskovna konferenca v Ljubljani, pa seveda samega tekmovanja se bomo tudi udeležili.

T. VRABL

NA KRATKO

ODLIČNI V KARTINGU

V Ptujju je bila prva dirka za letošnje državno prvenstvo v kartingu, kjer je nastopilo 68 tekmovalcev iz štirinajstih klubov Slovenije, Hrvaške in Srbije. Za prijetno presenečenje so poskrbeli člani AMD Šlander iz Celja, ki so osvojili eno prvo ter tri druga mesta ter tako napovedali svojo soudeležbo v borbi za letošnje najvišje naslove v Jugoslaviji v tej športni disciplini.

Med člani do 125 cm je zmagal Bužan, med člani do 100 cm je bil Prek drugi, med mladinci Pepel drugi, Pečolar četrti in Fonda peti ter med ekipami AMD Šlander Celje drugi za zmagovalcem Moste Ljubljana.

Ena izmed dirk za državno prvenstvo bo tudi v Celju na novem avtopoligonu na Ljubčini pri Celju in sicer v začetku septembra. Takrat bodo domači tekmovalci imeli vsaj to priložnost, da bodo v Ptujju dosežene uvrstitve potrdili, če ne že izboljšali.

TANKO TRETJI NA BLEDU

Kljub slabemu, deževnemu in hladnemu vremenu je bilo v nedeljo na Bledu v tamkajšnjem jezeru prvo slovensko prvenstvo v malem pavalnem maratonu ter v disciplini za »kavelje« in »korenino«. Nastopilo je okoli 200 tekmovalcev. V malem maratonu na 6 km dolgi progi (voda je imela samo 19°) je dosegel lep uspeh Celjan Tanko, ki je bil tretji.

SLAB START RUDARJEV

Začelo se je prvenstveno tekmovanje v II. zvezni nogometni ligi, kjer je tretje leto zapored nastopa tudi velenjski Rudar. To je ekipa, ki se je v lanskem prvenstvu komaj rešila izpada. V pripravljalnem obdobju so z novim trenerjem Kemalom Omeragičem in mnogimi novimi igralci iz različnih krajev obljubljali uspešen start v novo sezono in boj za solidno mesto nekje pod samim vrhom lestvice. Start pa takšnih obljub ne predvideva, saj so Velenjčani že v

TRIM PLAVANJE

Strokovni svet za športno rekreacijo pri ZTKO Celje bo priredil v nedeljo, 26. avgusta na celjskem kopališču trim akcijo plavanja, ki bo trajala od 8. do 12. ure. Vsak udeleženeec, ki bo preplaval zanj določeno progo bo prejel značko, družine pa tudi posebno priznanje.

prvem kolu doživeli krepak poraz in sicer na gostovanju v Vinkovcih proti Dinamu. Tekmo so izgubili s tri proti nič. V prihodnjem kolu bodo igrali doma proti Bosni (Vinkovci), ki je v prvem kolu na svojem igrišču remizirala z bivšim prvligašem Zagrebom.

KADETI KLADIVAR: ŽALEC 8:3

V pripravljalnem obdobju sta se srečali ekipi kadetov Kladivarja iz Celja in Žalca. Srečanje so dobili Celjani z 8:3. Strelca za zmagovalce Škedelj in Hribnik ter za Žalčane Zupanc in Slagar. J. GROBELNIK

SLABO ZA ŽALSKE KEGLJAČE

Trenutno je v okviru TVD Partizan Žalec registriranih več športnih sekcij, med katerimi pa je zdaj najbolj aktivna teniška. Nekoliko za- tišja je med kegljači in nogometiški. Zaskrbljujoče je zlasti stanje kegljačev, katerim ni uspelo sedanjih stez prevleči z novo plastično maso. Zato bodo po besedah dveh agilnih društvenih delavcev Draga Markoviča in Ludvika Lampreta morali za jesensko sezono trenirati na kegljiščih izven Žalca, to pa zahteva veliko časa pa tudi denarja. Prav zaradi tega od starta v novo tekmovalno obdobje ne pričakujejo posebnega uspeha. J. GROBELNIK

Eden najboljših celjskih strelcev je že vrsto let Ervin Seršen, ki je zmagal tudi na zadnjem tekmovanju v Postojni.

Foto: T. JAGER

ŽE TRETJIČ ZAPORED

V Postojni je bilo tradicionalno tekmovanje slovenskih mest z malokalibrsko puško serijske izdelave v trostavu od 300 možnih. Celjani so ponovno zmagali in to tretjič zapored. Barve Celja so za stopali: Marjan Dobovičnik 242, Tone Jager 243, Jože Jeram 244 in Ervin Seršen 254 krogov. Med 9. nastopajočimi ekipami so se na 4. mesto uvrstili člani druge celjske ekipe, ki so jo sestavljali: Ivan Kočevar 229, Vili Dečman 236, Alenka Jager 240 in Branko Malec 241 krogov. Med posamezniki je ponovno zmagal Ervin Seršen, ki je resnično v dobri formi. To tekmovanje je hkrati veljalo kot finale dopisne lige. Celjani so si tako priborili dva pokala.

MNOŽIČNOST IN DOBRA ORGANIZACIJA

Na lepem strelišču v Zidanem mostu je tamkajšna strelska družina »Tone Bostič« organizirala prvenstvo občine Laško z malokalibrsko puško serijske izdelave v trostavu od 600 možnih krogov. Tekmovanja, ki je bilo vzorno organizirano, se je udeležilo veliko tekmovalcev. Zmagovalci: Članice: Majda Gozdnikar - Rečica. Člani: Vinko Lavrinc - Rečica. Mladinke: Erika Gorišek - Zidani most, mladinci: Boris Gorišek - Zidani most.

VELIKO DOSEŽENIH NORM

V Rečici pri Laškem je bilo izvedeno prvenstvo občine Laško z vojaško puško v ležečem stavu od 200 možnih krogov. Doseženi so bili dobri rezultati, saj je kar 8 tekmovalcev doseglo oziroma preseglo normo za nastop na bližnjem prvenstvu Slovenije. Presenetljivo se je na prvo mesto uvrstil Stane Mirtelj - Zidani most, ki je dosegel dober rezultat 168 krogov. Drugo mesto je zasedel favorit Vinko Lavrinc 161, sledijo Jože Kotnik, Stanko Pekar, Damjan Pader (vsi Rečica) in ostali.

TONE JAGER

LETOS 150 TABORNIKOV NA DEBELEM RTIČU

Taborniki šmarske občine že mnogo let taborijo na svojem prostoru na Debelem rtiču. Travniki jim je brezplačno za več let odstopila koprška Agraria. Letos so taborili v dveh izmenah po štirinajst dni, in to najprej taborniki Kozjega in Rogatca, nato pa taborniki iz Rogoške Slatine. Vseh je bilo blizu 150; če pa upoštevamo še tabornike, ki so kot gostje taborili po nekaj dni, je bilo to število preseženo. Zanimivo je, da je bila na taborjenju več kot polovica udeležencev mlajših od petnajst let in da so se mnogi med njimi prvi srečali s morjem, precej pa se jih je naučilo plavati, saj ob koncu taborjenja navadno nimajo več neplavalcev med sabo.

Tehnično so taborniki šmarske občine dobro opremljeni, saj imajo vse šotore z dnom, ležalne blazine in spalne vreče. Trenutno jim manjka le večji štabni šotor, ki bi bil tudi za skupne namene, še posebej, kadar dežuje. Tak šotor so sicer imeli, a so ga ob potresu v Črni gori skupaj s še desetimi drugimi šotori poslali kot svoj prispevek prizadetim. Občinski štab za civilno zaščito je tabornikom že vrnil deset manjših šotorov, velikega pa trenutno ni mogoče dobiti niti v tovarni.

Taborniško življenje je v taboru Zdravilnih vrečev iz Rogoške Slatine vselej pestro in zanimivo. Tako so letos uvedli posebno obliko samouprave, saj so vsi vodilni vključeni med otroke v vode, izjema sta samo kuharica in ekonom. Poleg tega je letos vsak vod izdelal celoten program dela za en dan, in sicer od dnevnega reda do jedilnikov in vsebine gozdne šole. Taborno vodstvo je skoraj v celoti lahko upoštevalo vse predloge.

Za posebno obliko zabave so letos poskrbeli z disko klubom »Šepetaj«. Za glasbo so poskrbeli štirje transistorski, za razsvetljavo pa dva avtomobila, katerih luči so prekrili s štirimi osnovnimi taborniškimi barvami - z rumeno, zeleno, rdečo in modro rufico.

Ze kar v navado je prešlo slatinskimi tabornikom, da tekmujejo na taborjenju med seboj vsi vodi in vsi šotori. Tekmovanje zajema urejenost, disciplino, iznajdljivost ipd. Imajo pa seveda tudi tekme v športu in taborniških veščinah. Posebna oblika tekmovanja posameznikov so bili letos skoki v vodo. Ocenevali so najbolj smešne skoke. Redno pa so seveda igrali odbojko in nogomet in tekmovali v raznih oblikah plavanja.

Na koncu je bilo vsem žal, da je dva tedna prehitro minilo, zato se bodo prihodnje leto zopet zbrali na morju.

JOŽE LIPNIK

POSOJILO ZA POČITNIŠKO HIŠICO

Vse več je delovnih organizacij ki posvečajo aktivnemu odmoru in rekreaciji vedno večjo pozornost. Med takimi je tudi kolektiv »LJUBEČNE« indrustrije keramičnih, kislinoodpornih in opečnih izdelkov iz Ljubecne. V tej delovni organizaciji so že pred leti kupili zemljišče za brunarico na Rogli. Vendar so z gradnjo odlašali zaradi tega ker so potrebna sredstva morali vlagati v druge namene. Letošnji poslovni uspeh v šestih mesecih pa je tako ugoden da so se odločili za takojšnjo gradnjo. Ker pa v ta namen po zaključnem računu niso izdvojili sredstev so morali najti ustrezno obliko za pokritje finančne konstrukcije.

Rešitve niso iskali dolgo. Že v začetku razmišljanj so se namreč pojavili predlogi, da bi zaposleni posodili iz neto osebnih dohodkov sredstva, ki so potrebna. To pobudo so podprle družbenopolitične organizacije in samoupravni organi. Le kratek čas je bil potreben, da so se delavci enoglasno odločili za 15 odstotno brezobrestno posojilo do marca prihodnjega leta. Na ta način so izdvojili potrebna sredstva za gradnjo. Takoj so tudi podpisali pogodbo z izvajalcem, ki bo brunarico izdelal na ključ do sredine novembra.

To akcijo v kolektivu ocenjujejo kot uspeh, ki ne kaže samo na željo po hitrejšem napredku na področju družbenega standarda ampak kaže tudi na veliko zrelost in zavest tega kolektiva.

M. BRECL

ALPINISTIČNI KOTIČEK

PRVE NOVICE IZ ZSSR

Doma ponovitve in prvenstveni vzponi

Po dvotedenskem premo-ru se oglašam v našem stalnem alpinističnem kotičku, vendar lahko vanj spravim samo del tistega, kar so mi danes fantje postavili na mizo.

Celjska člana naše odprave v Fanske gore SSSR sta se prvič oglašila z daljšim poročilom; tokrat objavljam samo najvažnejše v telegrafskem stilu. Vsi člani odprave so opravili aklimatizacijski vzpon na Marijo (4970 m) in zaradi sijajnega časa ob tem vzponu dobili proste roke za najtežje vzpone v tej gorski skupini, ki je tehnično najzahtevnejša v ruskem gorstvu. Tako sta že takoj na začetku Ivan Lesjak (AO Celje) in Mišo Čulak - (ŠAO) izplezala prvenstveno smer v 1500 m visoki steni Mirala (5170 m), Verdnik Stojan pa v navezi z Rozmanom (AO Tržič) in Auberskom (SAO) novo smer v 3533 m visokem razu Rovana. Smer je visoka 20 raztežajev (raztežaj je 40 m). Sedem raztežajev gre po stebri, ki so ga Rusi ocenili s 4b in po

naši zasluži oceno VI (skrajno težavno).

V naših stenah so bile v zadnjih treh sobotah in nedeljah izplezane in ponovljene smeri najvišje stopnje. Prednjači seveda naveza Francék Knez in Smiljan Smodiš, ki se je kot izgleda (čeprav pripravnik) sijajno prilagodil najboljšemu celjskemu alpinistu. Nove smeri: Francék Knez in Smiljan Smodiš - novo smer v Turški gori, ki vodi direktno na jugovzhodni vrh in sta jo ocenila s III. do IV. Takoj zatem sta preplezala še novo smer Levi steber v Veliki Martuljški Ponci, za nameček pa napravila veliko presenečenje s preplezanjem že večkrat oblegane Direktno zajede v Rzeniku, ki poteka med Centralnim stebrom in Kamniško smerjo. Ocenila sta jo V + A₁, kar pa brez dvoma ni merilo za bodoče ponavljalce. Vrsta novih smeri s tem še ni končana, saj sta oba izplezala tudi novo smer v razvpiti severni steni Široke peči (levo od Či-

hulove) in jo ocenila s IV. do V. Ojstrica je dobila prav tako novo smer in sicer »Levo od Leve« preko plošč z oceno III. do IV. in »Škarje z novo smerjo« esno od Velike zajede »Smer skozi zajedo«, z oceno IV., ki jo je Knez plezal s Kozmusom. Takoj za tem je Knez desno od »Miniature« izpeljal v solovzponu novo smer »Metuljček« z oceno III., v Rjavčkem vrhu nad bivakom pod Ojstrico pa s Smodišom in Kozmusom kar pet novih smeri z oceno IV. do V. Ta stena je veljala dolgo za nepreplezljivo, v današnjem času pa je dobila v dveh dneh pet novih smeri, ki pa verjetno svoje ocene nimajo realno postavljene. Zupan Jože in Aco Pepelnik sta ponovila Slosarsko v Triglavski severni steni, ki ima oceno VI. in Zupan ter Povše »Zmaja« v severni steni Ojstrice. To je samo smetana, kopica normalnega in lažjega bo na vrsti v prihodnji številki.

CIC

MI IN ZDRAVJE (7)

VPLIV ZRAČNIH ONESNAŽENJ NA ZDRAVJE

KANCEROGENE SNOVI

S poglavjem o kancerogenih snoveh v zraku zaključujemo serijo člankov o vplivu zračnih onesnaženj na zdravje ljudi.

Če smo dosedaj govorili o tem, da so mejne vrednosti strupenih snovi v ozračju določene z maksimalno določenimi imisijskimi koncentracijami, to ne velja za kancerogene snovi v ozračju. Po današnjih spoznanjih lahko te razdelimo v tri grupe. V prvo grupo spadajo snovi za katere vemo, da pri ljudeh povzročajo zločeste tumorje, to so namreč pokazala dose- danja opažanja. V grupo teh snovi štejemo: aminodifenil, arsenitri, pentoksid, arzenato kislinu, azbest v obliki prahu, benzidin in njegove soli, bencol, kromat vsebujoče vrste prahu, diklorodimetiler, monoklorodimetiler, naftalin, nikel v obliki prahu ter premogov ter. Vse te snovi lahko povzročijo raka na različnih mestih, seveda nas zanimajo predvsem dihala.

Tu naj omenim predvsem azbest in mnogo njegovih spojin, saj nekateri strokovnjaki menijo, da poznamo danes okoli 3000 vrst različnih načinov uporabe in obdelave azbesta in njihovih spojin. Danes je uvrščen med najbolj razširjene kancerogene rizične faktorje. Kot je znano povzroča azbest rakasta obolenja na pljučih, prizadene pa tudi pleuro in trebušno prepono. Nasploh najdemo pri nastanku rakastih obolenj najrazličnejše faktorje, naj omenim tu zlasti različne zunanje vzroke kot so delovno okolje, osebne življenjske navade in to posebno kajenje. Pri samem nastanku obolenja pa igra važna vloga zlasti faktor časa, pomeni čas izpostavljenosti določeni kancerogeni substanci ter stanje obrambnih mehanizmov v organizmu. V nekaterih visoko razviti deželah zavzemajo rakasta obolenja po številu

smrtnih primerov že celo drugo mesto. Pri tem se moramo takoj vprašati, kakšna je naša preventiva na področju zaščite pred temi obolenji oziroma ali smo sploh sposobni, da jih preprečujemo z ustreznimi ukrepi. Seveda naletimo tu na velike težave, to zato, ker je doba latence, to je doba relativnega mirovanja do izbruha vidnih oz. možnih ugotovljenih znakov obolenja zelo dolga, okrog deset let, včasih se pojavijo znaki rakastega obolenja v telesu šele po 20-tih letih. Tudi za priznanje poklicnih rakastih obolenj je postopek včasih zelo dolg. V večini primerov je to možno dokazati šele z obdukcijo. Tu moramo seveda napraviti še res ogromno dela pri dokazovanju novih snovi, ki jim z dolgotrajnimi raziskavami in na poskusih na živalih v la-

PIŠE: MAG.
B. HRAŠOVEC

boratoriju, lahko damo obelježe kancerogenosti. Seveda moramo doseči, da te snovi, ki jih kot take dokažemo odstranimo iz tehnoloških postopkov obdelave v industriji in tako preprečimo njihovo imisijo v ozračje.

Za drugo skupino snovi vemo, da po našem poznavanju povzročajo zločesta rakasta obolenja zaenkrat samo na poskusnih laboratorijskih živalih, vendar pod pogoji, ki lahko nastopajo tudi pri ekspoziciji na delovnih mestih oziroma enakih pogojih v okolju. To skupino predstavljajo: etilenamin, berilij, kalcijev kromat, dikromat, diklorbenzidin, dimetil, karbomolklorid, dimetilhidrazin, dimetilnitrozamin (slednjega so odkrili tudi v nekaterih vrstah piva in viskija), hidraci, kobaltov prah, nikel-karbonil (v cigaretnem dimu), propiolakton, stroncijev kromat, vinilklorid. Tudi za to drugo skupino ni kot za

prvo maksimalno dovoljenih koncentracij strupenih snovi v listi podatkov, ker jih pač moramo v ekologiji obravnavati z isto resnostjo. Izjemo ma so te koncentracije podane za snovi, ki so se v dose- danjih poskusih pokazale kot zelo slabo kancerogene pri živalih. V tej skupini je gotovo najbolj zanimiv vinil klorid, ki se je v poskusih na živalih pokazal kot sigurno kancerogen. Pri človeku je to nekoliko drugače. V zadnjem času so pri delavcih, ki so zaposleni pri produkciji polivinilklorida ugotavljali posamična rakasta obolenja jeter, vzročna zveza je možna, ni pa še dokazana. Poleg omenjenih dveh grup kancerogenih snovi imamo še tretjo. V ozračju imamo snovi za katere obstoja zaenkrat le sum, da lahko povzročajo rakasta obolenja. Zato so potrebna še dodatna raziskovanja. Pri teh snoveh so zaenkrat še v veljavi njihove maksimalno dovoljene imisijske koncentracije v ozračju. Sem prištevamo: svinčev kromat, razne bazične kromate, klorirane bifenile, kromovo kislino, kloroform, diaminodifenilmetan, cinkov kromat in trikloretilen. Zanimivo je, da sta v tej skupini kar dva iz skupine anestetikov. Tudi pri teh snoveh je potrebna zelo stroga kontrola kvalitete zraka na samih delovnih mestih. Nekaj žih omenjenih kancerogenih snovi pa lahko v ozračje prihaja tudi z izpušnimi plini motornih vozil. Tu naj naštajem policiklične aromeate bencol ter razne vrste bencinskih hlapov.

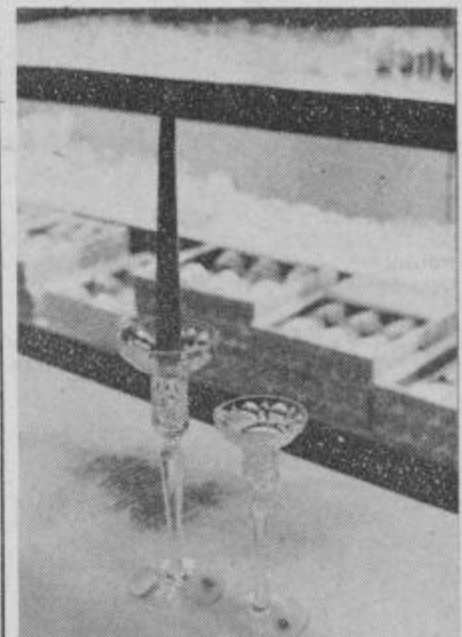
V zadnjem času je torej raziskovanje in dokazovanje sigurnih in pogojno nevarnih snovi, ki lahko povzročijo rakasta obolenja v polnem teku. Z njimi se res lahko srečujemo tako v urbanem kot tudi na delovnih mestih, vendar je upati, da bo tudi pred njimi v bodoče kmalu možna ravno tako dobra zaščita kot pred drugimi strupenimi snovmi.

PRIPOROČA

Tokrat po daljšem času zopet oddelek Steklo-porcelan v veleblagovnici T in sicer v prvi vrsti okrasno keramiko.

Čudoviti so tudi izdelki iz kobaltovega porcelana - zlasti vaze

Naj vas spomnimo še na kristalne svečnike za slovesne trenutke...

Za konec pa še posode za rože in velika izbira posode vseh vrst.

POLZELA
TOVARNA NOGAVIC/POLZELA

BARBY

ELASTIČNE HLAČNE NOGAVICE

Z BOMBAŽNIM HLAČNIM DELOM

**»METKA«
TEKSTILNA TOVARNA IN KONFEKCIJA
CELJE, IPAVČEVA 22**

objavlja
prosta dela in naloge

1. obratni električar - 2 osebi
2. gasilska opravila - 1 oseba
3. komisionar I. v sklad. got. izd. - 1 oseba
4. pomožna dela v plemenitilnici - 4 osebe
5. transportna dela - 1 oseba

Pogoji:
pod 1. kvalificiran električar, odslužen vojaški rok, troizmensko delo, delo za nedoločen čas, poskusno delo 3 mesece.

pod 2. poklicna gasilska šola ali PK gasilec, 1 leto delovnih izkušenj, troizmensko delo, delo za nedoločen čas s poskusnim delom 3 mesece.

pod 3. poklicna šola trgovske smeri in 1 leto delovnih izkušenj, delo za nedoločen čas, poskusno delo 3 mesece, samo dopoldansko delo.

pod 4. pomožna dela v plemenitilnici pri stroju »Artos«, kosmatilnem in stroju kalander, fizično sposoben, delo za nedoločen čas, poskusno delo 2 oz. 3 mesece, troizmensko delo.

pod 5. nekvalificiran delavec, fizično sposoben, delo za nedoločen čas, poskusno delo 2 meseca, dvoizmensko delo.

Prijave s potrebnimi dokazili pošljite najkasneje 15 dni po objavi na naslov »Metka« tekstilna tovarna in konfekcija Celje, Ipravčeva 22, splošno kadrovski sektor.

**SLOVIN TOZD »ŽALEC«
63310 ŽALEC, Celjska 8**

Komisija za delovna razmerja
objavlja
prosta dela oziroma naloge:

1. Vodjo splošne službe

Pogoji:
Višja pravna ali upravna šola
3-letne delovne izkušnje na enakih ali podobnih delih oziroma nalogah
- 3-mesečno poskusno delo

2. Avtomehanik

Pogoji:
Poklicna šola za avtomehanike
2-letne delovne izkušnje
-1-mesečno poskusno delo

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh na gornji naslov.

TEHNIŠKA ŠOLA CELJE

Pot na Lavo 22

razpisuje
za šolsko leto 1979/80
vpis v enoto za izobraževanje ob delu, in sicer:

- 1 prvi razred strojnega odseka tehniške šole
- 1 prvi razred elektro odseka tehniške šole
- 1 prvi razred gradbenega odseka tehniške šole
- 1 prvi razred kemijskega odseka tehniške šole
- 1 prvi razred delovodske strojne šole
- 1 prvi razred delovodske gradbene šole
- 1 prvi razred šole za kemijske procesničarje

Pogoji za sprejem:

1. uspešno končana poklicna šola kovinarske, elektro, gradbene ali kemijske smeri (za strojno in gradbeno delovodsko šolo tudi najmanj 3 leta prakse),
2. starost nad 18 let,
3. zaposlitev.

Ob prijavi morajo kandidati predložiti:

1. obrazec za vpis (št. 1,20) kolkovan s 4 din,
2. spričevalo o končani poklicni šoli,
3. potrdilo delovne organizacije o zaposlitvi, navedbi delovne dobe in delo, ki ga opravlja,
4. izpisek iz rojstne matične knjige,
5. izjavo delovne organizacije o plačevanju šolnine oziroma izjavo, da bodo plačniki sami.

Prijave za prve razrede bomo sprejemali do 29. avgusta 1979, v tajništvu enote za odrasle (uradne ure so vsak dan dopoldne, ob sredah pa do 16. ure).

Navedene razrede bo šola odprla le, če se bo vpisalo najmanj 25 kandidatov v vsak razred.

**Hmezad
DO Notranja trgovina Žalec
TOZD Maloprodaja Žalec**

Komisija za delovna razmerja objavlja
naslednja dela in naloge

1. Vodja oddelka rezervnih delov kmetijske mehanizacije

Pogoji: Srednja šolska izobrazba komercialne smeri ali končana poslovodska šola s štirimi leti ustreznih delovnih izkušenj

2. Prodajalca rezervnih delov kmetijske mehanizacije

Pogoji: Končana šola za prodajalce z dvema letoma ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo prošnje in dokazila o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi kadrovske službi DO Hmezad Notranja trgovina Žalec, Celjska cesta 7.

AUREA Celje

potrebuje za svoje
redno poslovanje naslednje sodelavce:

enega KOVINOSTRUGARJA I

Kandidat mora biti KV kovinostrugar in mora imeti dve leti ustreznih delovnih izkušenj. - Poskusna doba je dva meseca.

tri STISKALCE na frikcijski stiskalnici

Kandidat mora imeti osnovno šolo in ne sme biti mlajši od 18 let. - Poskusna doba je dva meseca.

Kandidati naj svoje vloge posredujejo do 6. 9. 1979 na naslov AUREA Celje, Kersnikova 17.

Odgovore na svoje vloge bodo prejeli v 10-ih dneh od navedenega datuma.

**Proizvodno podjetje
»Zarja Žalec« Petrovče**

Komisija za delovna razmerja
TOZD Ključavničarstvo Žalec
objavlja za opravljanje del in nalog

1. KV ključavničarji ali PK ključavničarji

- 4 izvrševalci za nedoločen čas s 3-mesečno poskusno dobo
pogoj: poklicna šola ali OŠ in praksa v ključavničarski stroki

2. varilec

- 3 izvrševalci
za nedoločen čas s 3-mesečno poskusno dobo
pogoj: OŠ in varilni tečaj

3. voznik viličarja

- 1 izvrševalec za nedoločen čas s 3-mesečno poskusno dobo
pogoj: OŠ in tečaj za voznika viličarja.

Nagrajevanje in OD po pravilniku o razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za OD, nadomestila OD in o drugih osebnih prejemkih delavcev TOZD.

V 15 dneh po objavi je treba poslati pismene prošnje z ustrežno dokumentacijo na naslov:

Proizvodno podjetje »Zarja Žalec« Petrovče - 63301 Petrovče

**OBČINA CELJE
Davčna uprava
Številka: 420-13/1979-9
Datum: 16/8-1979**

**OBVESTILO
ZAVEZANEC PRISPEVKA ZA
STAROSTNO ZAVAROVANJE KMETOV
ZA LETO 1979**

Zavezanci prispevka za starostno zavarovanje kmetov imajo v skladu z 39. in 46. členom zakona o starostnem zavarovanju kmetov (Uradni list SRS, št. 13/72), pravico vložiti zahtevek za ugotavljanje zmožnosti plačevanja odmerjenega prispevka. Zmožnost plačevanja odmerjenega prispevka bo komisija obravnavala ekonomsko šibkim zavezancem.

Zahtevek za ugotavljanje zmožnosti plačevanja odmerjenega prispevka za starostno zavarovanje kmetov, je treba vložiti v petnajstih dneh po objavi odmerjenih razporedov.

Vloga se naslovi na »Občina Celje - Trg svobode št. 9 - Komisija za ugotavljanje zmožnosti plačevanja prispevka za starostno zavarovanje kmetov«.

Razporedi o odmerjenih obveznostih zavezancev starostnega zavarovanja kmetov bodo zavezancem na vpogled od 20. avgusta 1979 do 30. avgusta 1979 na sedežih krajevnih skupnosti.

DAVČNA UPRAVA
OBČINE CELJE

Komisija za delovna razmerja

**TOZD gradbena operativa pri
Gradbenem in obrtnem podjetju
»Obnova« Celje**

OBJAVLJA

1. prosta dela in naloge vzdrževanja gradbene mehanizacije
1 delavec
2. prosta dela in naloge vzdrževanja transportnih sredstev in težke gradbene mehanizacije
1 delavec

POGOJI:

tč. 1: VK ali KV strojni ključavničar z večletno prakso
tč. 2: KV avtomehanik s poklicnim vozniškim izpitom B, C, E kategorije

- odslužen vojaški rok ter fizično sposoben

- osebni dohodek po pravilniku o delitvi dohodkov in osebnih dohodkov

- nastop dela možen takoj ali po dogovoru

- kandidati se javijo osebno ali pismeno v kadrovske službi na sedežu delovne organizacije

M

OGLASI

PRODAM

V DRAMLJAH prodam uto 4 x 5, primerno za vikend. Dam na kredit. Vprašati pri Čretnik Jakobu, Pletovarje 31.

ZASTAVO 101, ugodno prodam. Galič Hubert Rečica 6a, Laško. Ogled po 15. uri.

NAPAJ je parcela ca. 10 a na relaciji Štore-Šentjur. Ponudba pod GRADITELJ.

RENAULT 10 v voznom stanju, prodam ali zamenjam za manjši avto. Vinko Koštomaj Šmiklavž 4b Škofja vas.

R8, dobro ohranjen, ugodno prodam. Ogled vsak dan od 14.-15.30 ure in od 20. dalje. Završan Darko, Krajgerjeva 26 Celje, Nova vas.

NSU 1000, ugodno prodam. Koštomaj Pucova 1 Celje.

KOBILO, staro 6 let in mlado kravo, prodam. Mirnik Ivo, Medlog 63.

ZASTAVO 101, l. 74, karambolirana, prodam. Cena 19.000 din. Tel: 26-791.

ODDAM v najem ali prodam manjšo vseh živih hišo, voda, elektrika, ob asfaltni cesti. Primerno za upokojevnice. Luskar Ivan, Podpeč 3 Planina pri Sevnici.

AUSTIN 1300, dobro ohranjen, ugodno prodam. Brvar Matke 1 (pri »Lajnarju«) Prebold.

ZAZIDLJIVO PARCELO za izgradnjo vikenda ali zidanice, sončna lega, približno 15 km iz Celje, prodam. Ponudbe na og. oddelek NT pod »15 AROV«.

V JURKLOŠTRU, Lahov greben 42, prodam hišo, hlev in nekaj zemlje. Inf. dobite pri Mariji Jereb Verpete 8 Frankolovo.

ZASTAVO 750 LUX, letnik 74, neparno, ugodno prodam. Zg. Trnovlje 88, Škofja vas.

AMI 8, registriran CE-parna, prodam. Ogled Zidanškova 25 dvorišče.

ZMRZOVALNO SKRINJO, hladilnik z omaro, prodam. Romih Franc, Pucova 2 Celje-Lava.

CITROEN GS Break (karavan), letnik 76, ugodno prodam. Gracer Viljem Okrogarjeva 2 Celje.

OSEBNI AVTO Rekord-Opel, letnik 73, prodam. Jurak Mirko, Prihova 23 Nazarje.

TRAKTOR DEUTZ, ugodno prodam ali zamenjam za les. Razgoršek Branko, Ločica 86 Polzela.

PZ 125, registriran do marca 80, ugodno prodam. Ogled možen vsako popoldne. Zlatko Verhovšek Kompole 47 Štore.

SPAČKA letnik 76, prodam. Tol: 226-59.

ZAPOROŽKA in Fiat 750 oba registrirana, prodam. Cena po dogovoru. Ogled popoldan po 15. uri. Stopče 3 pri Grobelnem.

KOMUNALNO opremljeno parcelo

655 m² v mirnem delu Mozirja, prodam. Tel: 063 851-357.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ 3, staro eno leto, zaradi preureditve - popoldan.

KRAVO simentaiko, brejo, prodam. Rotar Šmartno v R. d. 34.

POSESTVO 98 a, 300 m od asfaltnih cest, prodam skupaj ali po parcelah. Hišna števil. Javorje 30. Posebej gospodarsko poslopje, gradbeni material. Vprašati pri Jurij Peček Črnolica n. h. Šentjur. 5 min. od avtobusne postaje.

STAREJŠO HIŠO 3 km iz Celje, možna vselitev, ugodno prodam. Ašič Marija Celje, Cesta v Laško 38.

ZASTAVO 101, staro 2,5 leta, prodam. Vzajem v račun tudi 126 P. Šmid Boris, Na Lipico 4 Šentjur.

KOMBI Z 750 K, ugodno prodam. Ogled vsak dan od 14.-16. ure. Ibrahimović Čopova 25 Celje.

AVTO ZAPOROŽEC letnik 76, prevoženih 35.000 km in Diano 4m neregistrirano, ugodno prodam. Pušnik Vlado, Biatni vrh 34 63273 Jurklošter.

PARCELO primerno za vikend in tovorni avto Hanomag 2 l, prodam. Slemenšek Avgust Razgor 16.

KADET starejši letnik, registriran eno leto, prodam. Štancer Silvo Nova vas n. h. Šentjur.

VW 1200 letnik 76, prodam. Volkar Jože, Vrbo 29 Šentjur.

ZASTAVO 101, letnik 76 km 35000, prodam. Škof tel: 710-832.

DNEVNO SOBO z dodatno štiridelno omaro (kavč raztegljiv v dve postelji, prodam. Ogled možen vsak dan razen sobote in nedelje od 16.-19. ure Vodopivec Albin, Teharska 2b Celje (pri Frierstevu Štuklek).

NSU 1200, letnik 69 in veliko tovorno prikolico za osebni avto, ugodno prodam. Vošnjak Janko, Doberteša vas n. h. Šempeter tel: 701-152.

PONY EXPRESS, dobro ohranjen, prodam. Vehovar Ul. 29. nov. 15 Celje.

PRAŠIČA za zakol 120 kg težkega, prodam. Hedvika Krulc Dobrna 16.

VINOGRAD z enoletnimi sadikami v terasah 1400 m² na lepi sončni legi v Slatini ali parcelo za vikend, prodam. Debelak Andrej Hotunje 32 Ponikva.

TRAKTOR Ferguson 35, prodam. Knez Karel Babno n. h. Celje.

ŠKODO 100S, letnik 72 v voznom stanju do avgusta 80, prodam. Buhinjak Branko Cesta na grad 60 Celje.

PARCELO za vikend v okolici Šentjurja, prodam. Velikost 10 a. Poš Ivanka Kvedrova 35 Šentjur.

KARAMBOLIRAN SKOBELENI STROJ »Prima Hmi« z različnimi priključki znamke Harald Burkert Graz, prodam. Ivanka Novak, Kettejeva 24.

ZASTAVO 1300, letnik 75, registrirano do julija 80, prodam. Vlahinič Bernard, Iršičeva 4 Celje.

AMI 8 letnik 72, reg. do marca 80, prodam. Lorenčak Ivan, Zabukovica 83a pri Sigmju.

STAREJŠO HIŠO s sadovnjakom, prodam. Cesta do hiše. Voda in elektrika v hiši. Primerno za vikend. Možnost plačila tudi na kredit. Čujež Lekmarje 13 Vinski vrh.

PEUGEOT 304, letnik 76, prodam. Martin Krajnc, Cesta na Svetlino 36 Laško.

125 P letnik 77, registriran do junija 80, prevoženih 45000 km, prodam. Džumhur Malgajeva 10 Celje, tel: 063 25-071.

LADO - standard, letnik december 74, ugodno prodam. Ogled v popoldanskem času. Udrih, Založe 8 Polzela.

Malo rabljeno peč, za etažno centralno ogrevanje Emo Central 15, prodam. Vidmar Franjo, Ul. V. prek. 7, tel: dopoldan 23-981 (535)

35 a vinograda, prodam po ugodni ceni. Planinc Matilda Dramlje.

KRAVO, friziko, brejo, dobro molzno, prodam. Žagar Gornja vas 29 Prebold.

DNEVNO SOBO, ugodno prodam. Tel: 26-509.

ENOSOBNO družbeno stanovanje v Celju, suho in sončno zamenjam v Celju ali drugod. Ponudbe pod TAKOJ.

PEUGEOT 204, letnik 74, dobro ohranjen, prevoženih 85000 km, prodam. Zupanc Silvo Ul. 29. nov. 22 Celje.

ŠKODO 1000 E.B. karambolirano spredej, letnik 69, prodam po delih. Sajovic Peter, Štore 15.

ZASTAVO 101, letnik 74, km 60.000, garažirano, nujno prodam. Škof Ivan, Pongrac 113 Griže, tel. 710-632.

KARAMBOLIRAN FIAT 126 P prodam. Informacije na telefonu 26-187.

OTROŠKI VOZIČEK, globok, dobro ohranjen prodam. Olga Jazbec, Meškova 7 Lava-Celje.

TRAKTOR PASQUALI, letnik 1971 prodam zaradi gradnje. Ogled vsak dan pri Žohar, Latkova vas 28, Prebold.

STANOVANJA

ZAMENJAM, samo študentkam, študentom opremljeno sobo - souporaba sanitarij in garaže v privatni hiši v Ljubljani za garsoniero v Celju za eno leto. Ponudbe »Rožna dolina«.

V NAJEM vzajem garsoniero. Jenkova 5 Celje.

MIRNI in poštini upokojenki ugodno nudimo stanovanje. Ponudbe pod »OSAMLJENA« Celje.

IŠČEM preprosto starejšo vdovo ali upokojenko kot sostanovalko in za pomoč k starejši ženski. Jančič Pečovnik 68.

GARSONIERO ali večjo sobo išče mati z 2-letno hčerko. Cenjene ponudbe pod šifro: PREDPLAČILO.

ODDAM opremljeno sobo in kuhinjo dvem ali trem študentkam. Ogled po 15. uri ali tel: 24-062. Bombač Roza, Veselova 7 Celje.

Skladiščno transportni center »JAVNA SKLADIŠČA« Celje - Čret

Delavski svet DO objavlja prosta dela in naloge

ČUVAJ

Pogoji:
- končana osemetletka
- primerne moralnopolitične lastnosti

Delovno razmerje se sklepa za nedoločeno čas, s posebnim pogojem 2-mesečnega poskusnega dela.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pošljite v roku 15 dni od objave oglasa na gornji naslov.

ŠTUDENTKE VZAMEMO NA STANOVANJE. Oddajte naslov pod CENTER MESTO.

OPREMELJENO sobo oddam dvem mirnim dekletom. Prednost imajo dijakinje. Ponudbe pod NEKADILKE.

OPREMLJENO sobo v Ljubljani oddam dvema študentkama. Naslov: Pajmon Stanko, Snebrska 10a Ljubljana Polje, Polzvedbe na tel: (061) 313-951.

ZAPOSILITEV

KLJUČAVNIČARJA sprejem v delovno razmerje. Erjavec, Delavska 8 Celje tel: 22-707.

IŠČEM varstvo za 18-mesečnega otroka. Pirnat Danica, Ulica 29. nov. 29, 63000 Celje ali po tel: 28-426.

V UK sprejem učenca avtotapetniške stroke. Hudina Franc Žalec, Savinjska cesta 49.

SPRETNI delavki z znanjem šivanja na šivalni stroj, nudim polno zaposlitev v obrtni delavnici. OD po dogovoru. Pod TAKOJ.

IŠČEM VAJENCA. Regoršek Ludvik. Avtoelektrika Šempeter v Savinjski dolini.

SPREJMEM kakršnokoli honorarno zaposlitev. Pod DELAVNA.

DIPL. GRADBENI TEHNIK vis. gr. arh. smer, išče zaposlitev v Celju ali Velenju. Selič Irena. Ljubljanska 56 Celje.

RAZNO

TAKOJ vseljivo komfortno stanovanje 40 m² v centru Velenja, nudim tistemu, ki mi posodi 35 M. Ostalo Ostalo po dogovoru. Šifra 35 M.

IŠČEMO mlačšo upokojenko za pomoč k starejši lažje invalidni ženi. Hrana, stanovanje in nagrada zagotovljena. Kličite po tel. 219-69 ali se zglasite na domu. Lupše, Malgajeva 8 Celje.

VSAKOSOBOTO ples na Gori Oljki.

IZGUBILA sem zlato zapestnico. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi na naslov. Kleč Betka Na rebru 13 Celje.

PODPISANA Ferjanc Antonija preklicujem vse neresnične vesti, katere sem govorila o Mariji Kroflič iz Vojnika cesta Talcev in se ji opravičujem. Ferjanc Antonija.

STE ŽE POMISLILI NA OBJAVO V RADIU CELJE

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje žene in naše ljube mame

MARIJE JELENC

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnji poti in ji darovali cvetje, ter vsem, ki so pismeno ali ustno izrazili sožalje. Dožni smo zahvalo tudi duhovnikom za opravljen obred, pevcem za lepo petje in gasilec za spremstvo.

Žalujoči:

mož Anton, sinova in hčerka z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, sestre in nonice

ESTERE KOS

roj. Podvršič

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti v tako velikem številu z venci in cvetjem.

Zlasti prisrčna hvala prim. dr. Francu Fazarincu, ki ji je vsa leta nudil pomoč, dr. Velimirju Boharju, dr. Antonu Škofliču in osebju internega oddelka celjske bolnice, prim. dr. Ivanu Lamovcu in dr. Jožici Lipičnik-Kolarjevi nevropsihiatričnega oddelka v Vojniku. Prav tako se toplo zahvaljujemo sosedoma Mariji Koštomajevi in Julki Vrhovnikovi, prijatelju Silvu Memonu, ki so nam ves čas stali ob strani. Hvala gasilec, pevcem, tov. Tonetu Moguju za poslovljni govor in gosp. Župniku za opravljen obred.

V imenu vsega sorodstva, sinova Tine in Milan.

Dobrna, Celje, 20. 8. 1979

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu od mojega moža in očeta

FRANJA FRAJLE

se globoko zahvaljujemo za izrečena in napisana sožalja prijateljev, sosedov v Oblakovi ulici in znancev, sekciji frizerjev, tov. Tajnšku, Poslovnemu združenju Formator, Obrtnemu združenju in še posebej Radiu Celje. Vaše besede so nam v veliko tolažbo in dokaz, da ste ga cenili in spoštovali kot mi domači.

Žalujoči:

žena Heda Frajle in hčerka.

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

TEREZIJE FLORJANC

se iskreno zahvaljujem dr. Alojzu Rizmalu, ki ji je dolga leta lajšal težko bolezen in bil ob vsaki uri pripravljen pomagati.

Mici Florjanc

Ločica pri Polzeli 12. 8. 1979

CELJE
Titov trg 1
tel. 23-448

ŽELIMO VAM PRIJETEN IZLET

zato vas vabimo na 4-dnevne izlete v septembru v:

- BEOGRAD-BAR-DUBROVNIK- od 20.-23. 9.
- BEOGRAD-OPLENAC-DJERDAP od 13.-16. 9.
- SARAJEVO-DUBROVNIK od 13.-16. 9. in za konec še
- DUBROVNIK-KRF od 20. do 23. 9. z vlakom in luksuzno ladjo AMBADOR iz Dubrovnika na KRF in nazaj v Dubrovnik, po ogledu Dubrovnika pa z letalom na Brnik.

Ne pozabite tudi na prijetna letovanja v septembru!

KINO

UNION: do 26. 8.: italijanski film »Salamandrovo gnezdo«, od 27. 8. do 29. 8.: ameriški barvni film »Koma«.

METROPOL: do 24. 8. ob 20.00: še »Pula po Puli«, do 26. 8.: nemški film »Limonov sladoled«, od 27. 8. dalje: ameriški barvni film »Človek pajek«.

MATINEJA: 25. 8. ob 10.00: ameriški barvni film »Srebrna puščica«, **DOM:** do 24. 8. ob 18.00: ameriški barvni »Sinja ptica«.

do 24. 8. ob 18.00 in 20.00: »Junak divjine«,

od 25. 8. do 28. 8. ob 18.00 in 20.00: italijanski »Devčička«, od 29. dalje ob 16.00: slovenski film »Srečno Kekec«.

TV SPORED

Nedelja, 26. 8.

- 9.15 POROČILA (Lj)
- 9.20 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: Od vsakega jutra raste dan: Ljuljanska banka (Lj) 625 (Lj)
- 10.10 S. Stojanović: VEČ KOT IGRA, nadaljevanje TV Beograd (Lj)
- 11.00 PRILJUBLJENE ZGODBE (Lj)
- 11.25 LJUDJE IN ZEMLJA (Lj) Dokumentarni film Zandvoort: AVTOMOBILSKE DIRKE (EVR) Varčevanje z gorivom, oddaja TV Zagreb Zandvoort: AVTOMOBILSKE DIRKE, nadaljevanje (EVR) ATLETSKA TEKMOVANJA ZA SVETOVNI POKAL, posnetek iz Montreala Poročila BEOGRAD, oddaja iz cikla Karavana Kako se oblačimo Športna poročila NJENO ŽIVLJENJE, francoski film 19.15 RISANKA (Lj)

- 19.20 CIKCAK (Lj)
- 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
- 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.00 D. Kovačević: MED NEBOM IN ZEMLJO, nanizanka TV (Bgd, Lj)
- 2030 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.35 KOMU SLUŽI OROŽJE, oddaja iz cikla Latinska Amerika (Lj)
- 21.25 TV DNEVNIK (Lj)
- 21.55 PORTRETI: Ditka Haberl (za JRT) (Lj)
- 22.10 NOGOMET CRVENA ZVEZDA : HAJDUK, reportaža (Bgd)
- 22.40 ŠPORTNI PREGLED (Zgb)

Oddajniki II. TV mreže:

- 15.10 POLETNO POPOLDNE (Bgd)
- 17.40 TV DNEVNIK (Bgd)
- 17.55 MLADINSKI FILM (Zgb)
- 19.30 Montreal: ATLETSKA TEKMOVANJA ZA SVETOVNI POKAL, prenos (EVR, Zgb II)
- 22.00 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zgb II)
- 22.20 FILM TEDNA (do 24.00) (Zgb II)

Ponedeljek, 27. 8.

- 15.15 ATLETSKA TEKMOVANJA ZA SVETOVNI POKAL, posnetek iz Montreala (Lj)
- 16.45 KMETIJSKA ODDAJA TV BEOGRAD (Lj)
- 17.45 POROČILA (Lj)
- 17.50 VRTEC NA OBISKU: Ena, dve, tri, kdo se vode ne boji (Lj)
- 18.05 ALI IMAJO MATEMATIKI PRAV, dokumentarni film (Lj)
- 18.35 OBZORNIK (Lj)
- 18.45 MLADI ZA MLADE (Bgd)
- 19.15 RISANKA (Lj)
- 19.20 CIKCAK (Lj)
- 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
- 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.00 Anna Reiser: VČERAJ JE BILO ŽE DAVNO, TV drama (Lj)
- 20.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.50 OČI KRITIKE (Lj)
- 21.30 TITOVA VELIKA POBUDA: Začetki neuvrščenosti (Lj)
- 22.30 TV DNEVNIK (Lj)

Torek, 28. 8.

- 18.00 POROČILA (Lj)
- 18.05 ČEZ TRI GORE... Srečanje okteta 79 (Lj)
- 18.30 OBZORNIK (Lj)
- 18.40 NA SEDMI STEZI (Lj)
- 19.15 RISANKA (Lj)
- 19.20 CIKCAK (Lj)
- 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
- 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.00 KONCERT ORKESTRA LENINGRAJSKE FILHARMONIJE, prenos in Krizank (Lj)
- 21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 21.35 H. de Balzac: CESAR BIROTTEAU, TV nadaljevanje (Lj)

TRŽNICA

Pri ogledovanju cen pridelkov na celjski tržnici nismo opazili velike razlike od prejšnjega tedna. Sedaj je dovolj na razpolago solate, prodajajo jo od 20 do 30 dinarjev, krompir po 10 dinarjev, stročji fižol od 15 do 20 dinarjev in novo čebulo po 20 dinarjev. Precej globoko bo treba seči v žep za špinac, saj 1 kg stane 50 dinarjev in česen 40 dinarjev. Tudi cvetačo prodajajo po 40 dinarjev, papriko od 15 do 20 dinarjev, kumare od 5 do 10 dinarjev. Novost na trgu je novo kisl zelje, ki ga prodajajo po 20 dinarjev, korenček po 20 dinarjev in pa rdeča pesa tudi po 20 dinarjev. Precej je še tudi paradiznika, ki ga prodajajo od 10 do 15 dinarjev.

Od sadja so se podražile breskve. Pred tedni so bile po 25 dinarjev, sedaj so pa 30 dinarjev. Hruške so od 26 do 30 dinarjev, belo grozdje po 20 dinarjev, rdeče pa po 25 dinarjev, lubenice so po 10 dinarjev, slive po 20 dinarjev in banane po 20 dinarjev. Zelo lepa jabolka lahko kupite po 20 dinarjev. Tu najdemo tudi mlečne izdelke. 1 kg skute stane 40 dinarjev in smetana 50 dinarjev. Jajca prodajajo od 3 dinarje do 3,50. Stojnice z gobami so prazne, razen tu in tam se svetlikajo lisičke, ki jih prodajajo od 70 do 80 dinarjev.

IRENA SMID

Sreda, 29. 8.

- 18.00 POROČILA (Lj)
- 18.05 MALA ČEBELICA (Lj)
- 18.20 NE PREZRITE (Lj)
- 18.35 OBZORNIK (Lj)
- 18.45 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: Domžale (Lj)
- 19.15 RISANKA (Lj)
- 19.20 CIKCAK (Lj)
- 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
- 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.00 TRETJA RAZSEŽNOST (Lj)
- 22.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 22.05 TV DNEVNIK (Lj)

Četrtek, 30. 8.

- 17.30 POROČILA (Lj)
- 17.40 DEDIŠČINA ZA PRIHODNOST - dokumentarni film (Lj)
- 18.35 OBZORNIK (Lj)
- 18.45 NADOBUDNEŽI, nanizanka TV Beograd (Lj)
- 19.15 RISANKA (Lj)
- 19.20 CIKCAK (Lj)
- 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
- 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.00 ENA IN ENA, švedski film (Lj)
- 21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 21.35 KITARIST SEBASTIANO TAPAJOS IN ORKESTER PETRA HERPHOLZHEIMERJA (Lj)
- 22.05 TV DNEVNIK (Lj)

Petek, 31. 8.

- 17.50 POROČILA (Lj)
- 17.55 LA FONTAINOVE BASNI, otroška oddaja TV Zagreb (Lj)
- 18.10 PRILJUBLJENE ZGODBE (Lj)
- 18.35 OBZORNIK (Lj)
- 18.45 ROCK KONCERT: RETURN TO FOREVER (Lj)
- 19.15 RISANKA (Lj)
- 19.20 CIKCAK (Lj)
- 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
- 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.00 ZABAVA VAS ZDRAVKO ČOLIČ (N. Sad)
- 20.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 21.00 JUNAKI SERIJSKEGA FILMA: ZAMENJAVA (Lj)
- 21.50 TV DNEVNIK (Lj)
- 22.05 NOČNI KINO: ŠAMPION ROTTEAU, ameriški film (Lj)

Sobota, 1. 9.

- 15.15 POROČILA (Lj)
- 15.20 MOJA LJUBEZEN, poljski film (Lj)
- 16.50 NAŠ KRAJ (Lj)
- 17.00 SVETOVNO VESLAŠKO PRVENSTVO, filmska reportaža z Bleda (Lj)
- 17.20 RISANKA (Lj)
- 17.25 NOGOMET HAJDUK: BUDUČNOST - prenos v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA (Zgb, Lj)
- 18.15 RISANKA (Lj)
- 19.20 CIKCAK (Lj)
- 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
- 20.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
- 20.05 L. N. Tolstoj: ANA KARENINA, TV nadaljevanje (Lj)
- 21.00 KAKO SE OBLAČIMO (Lj)
- 21.05 TV KAZIPOT (Lj)
- 21.25 TV DNEVNIK (Lj)
- 21.35 VELIKA DEŽELA - ameriški film (Lj)

PROM. NESREČE

NEPREVIDNA PEŠAKINJA

CECILIJA PODGORŠEK, 64, iz Loke pri Čusmu se je peljala z avtobusom na relaciji Tinsko-Celje. Ker je bila edina potnica, ki naj bi izstopila v Rakitovcu, je poprosila šoferja, MARTINA BENČINO, 36, iz Tinskega, naj ustavi približno 1 km dalje, kjer ji je voznik tudi ustregel. Ustavil je v Rakitovcu pri hiši št. 1. Podgorškova je izstopila in tik za avtobusom prečkala cestišče. Takrat pa je mimo pripeljal z neregistriranim motorjem SREČKO KOS, 18, iz Loke, ki pešakinje ni mogel opaziti in jo je zato zbil 35 metrov daleč, kjer je obležala mrtva v jarku. Motorist in njegova sopotnica sta tudi padla in se oba težje ranila.

NEOSVETLJENO KOLO

Iz Laškega proti Rečici je šla peš po svoji levi strani KRISTINA JAKOP, 67, iz Hude jame. V Rečici je pripeljal nasproti po klanecu navzdol kolesar JANEZ MAČEK, 55, iz Ojstrega, ki ni imel prižgane luči (bila je pokvarjena) in zato ni videl pešakinje ter se zaletel va-

PROMETNA PREVENTIVA

PIŠE: STANE ZUPANC

V POČITNICAH SO OTROCI NAJBOLJ OGROŽENI

Statistika prometnih nesreč zgovorno pravi, da se v juniju, juliju, avgustu in septembru, ko se izteka in začne pouk v šolah ter obeh mesecih počitnic, zelo poveča število prometnih nezgod, v katerih so udeleženi otroci in mladoletniki, ki večino teh prometnih nezgod tudi sami povzročijo.

Da bi takih prometnih nesreč bilo čim manj, je v veliki meri odvisno tudi od nas voznikov. Če bomo povsod tam, kjer lahko pričakujemo otroke in mladino na cesti ali ob njej, zlasti v bližini križišč, na dovoznih cestah v stanovanjskih soseskah, pri kopaljščih, v letoviških krajih, pri počitniških domovih, kampih itd. vozili še bolj pazljivo, bomo lahko preprečili marsikatero nezgodo, pa čeprav po črki zakona morda zanjo niti ne bi bili odgovorni.

Kaj pa zavest, da bi se ob previdnejši vožnji usodni situaciji lahko izognili?

Vedno se moramo zavedati, da otrok, predvsem mlajši, še ni sposoben objektivno ocenjevati nevarnosti. Ko je zatopljen v igro, na previdnost pogosto tudi čisto pozabi. Prav zato pa na previdnost ne sme nikoli pozabiti odrasel in zrel voznik!

Dejstvo, da so otroke v šoli pred začetkom počitnic v posebni učni uri opozorili na primerno vedenje v prometu, nas ne sme ustavljati v prepričanju, da je bilo s tem za varnost otroka v prometu harejeno vse, kar je bilo mogoče. Nikoli ne smemo pozabiti na svojo odgovornost za varnost svojih in drugih otrok in na svoj vpliv na otroka.

Zato poskrbimo, da bodo mlajši otroci nenehno primerno nadzorovani, starejšim otrokom pa konkretizirajmo isto, na kar so jih v šoli opozorili. Opozorimo jih, kje naj se gibljejo in katerih predelov in cest naj se izogibajo, po kateri poti naj gredo na otroško igrišče, ne dovolimo jim vožnje s kolesi brez nadzorstva in tam, kjer je zaradi gostejšega prometa nevarnost večja. Sploh pa ne, če v šoli niso opravili ustreznega kolesarskega izpita, ki ga zahteva tudi zakonski predpis za otroke od 7-14 leta.

Najučinkovitejše vzgojno sredstvo pa je nedvomno vzgled staršev. Kaj pomagajo vsi dobri nauki o pravilnem prečkanju ceste, če takrat, ko hodimo z otrokom, prečkamo cesto kjerkoli, kakorkoli in kadarkoli, češ: Naj kar avtomobilist pazi, da nas ne bo povozil. Pri tem niti ne upoštevamo, da se avtomobil ne more ustaviti na mestu, ampak je za to potrebna daljša ali krajša zavorna pot, kar sicer kot vozniki zelo dobro vemo, ko pa se prelevimo v pešce, pa vse to prepogosto pozabimo.

Ob slabih vzgledih bo otrok ravnal tako ali pa še bolj nepravilno in nespametno tudi takrat, ko ne bo pod nadzorstvom odraslih.

In komu bomo tedaj očitali krivdo, če se bo otrok zaradi takega ravnanja, kakršnega smo ga sami naučili s svojim slabim vzgledom, zapletel v prometno nesrečo, ki mu bo lahko zapustila trajne posledice ali ga bo stala celo življenja?!

njo. Oba sta padla in se oba tudi težje poškodovala.

PREHITEVANJE V OVINKU

V nepreglednem ovinku v Začretu, na lokalni cesti med Trnovljami in Ljubčno, je prehiteval kolesarja voznik osebnega avtomobila MOJMIR CVAHTE, 38, iz Celja. Pri tem je zapeljal na levi vozni pas. Nasproti pa se je pripeljal z motorjem BENO MESAREC, 17, s sopotnikom ANDREJEM LESJAKOM, 16, oba sta Celjana. Ko je Mesarec videl pred seboj osebni avto, je močno zavrl, ker pa je bil na cesti pesek, ga je zaneslo in oba s sopotnikom sta padla, pri tem se tresčila v avtomobil. Pri nesreči se je težje ranil Andrej Lesjak, škode pa je za 6000 dinarjev.

POBEGLI VOZNIK SE JE SAM JAVIL

V Škofji vasi, pri hiši št. 66, je kolesar LJUBO ŠIBANC, iz Trnovelj nakazal z roko, da namerava zaviti v levo. Za njim je ustavljal osebni avtomobil, dohitel pa ju je tudi voznik avtomobila nemške registracije, ki je pričel prehitevati avto pred seboj, pri tem pa spregledal kolesarja, ki je zavijal v levo. Šibanca je vrglo na pokrov motorja, po 2 metrih pa je padel v jarek in se lažje ranil. Neznani voznik je odpeljal proti Celju in med potjo ga je ustavila patrrola milice, ker je vozil pre-

hitro in ga tudi kaznovala, vendar miličniki takrat še niso vedeli nič o nesreči v Škofji vasi. Ko pa so pričeli iskati pobeglega voznika, je voznik to slišal in se še isti dan oglasil na postaji milice ter povedal, da je on povzročil omenjeno nesrečo.

DESN0 PRAVILO

Po ulici Rista Savina v Zalcu se je peljal s kolesom na pomožni motor MATIJA JAJALO, 18, iz Vrbeja. Ko je pripeljal do križišča enakovrednih cest, ni upošteval desnega pravila in tako se je vanj zaletela voznica osebnega avtomobila IVANA TERGLAV, 41, iz Zalca, ki je pripeljala iz njegove desne strani. Terglavova je trčila v kolesarja in ga zbila po cestišču, pri čemer se je Jajalo lažje ranil.

ŠE ENKRAT: NEPREVIDEN KOLESAR

Proti Ostrožnemu v Celju je vozil avtobus zagrebške registracije JOSIP HORVAT, 40, iz Uljanika. V križišču z Ulico II. grupe odredov je po njej pripeljala kolesarka KARMEN KOLENC iz Celja, ki se ni prepričala, če je cestišče prosto in zapeljala pred avtobus. Čeprav je voznik Horvat zaviral, je deklko zbil po cestišču. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretres možganov in dvakrat zlomljeno levo roko.

SLOVENIJALES LIK »SAVINJA« CELJE

o. sol. o., Mariborska 116, Celje
KDR TOZD Pohištvo in TOZD Žaga

Če ste v svoji sredini nezadovoljni, vas vabimo, da združite svoje delo za nedoločen čas z našim delom in prispevate k uresničitvi naslednjih del in nalog:

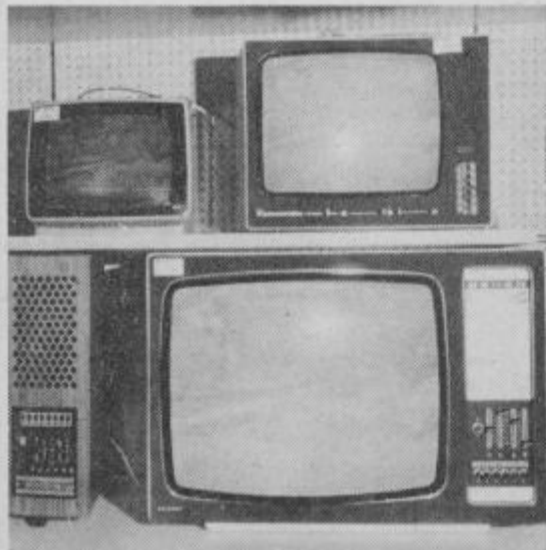
1. Brizganje in polivanje elementov (4 delavci)
2. Opravljanje transportnih del (2 delavca)
3. Skladiščna dela (2 delavca)
4. Pomožna dela pri osnovnih strojih (1 delavka)
5. Zahtevnejša skladiščna dela (12 delavcev)

Na objavljena dela in naloge se lahko prijavi kandidati z nedokončano osnovno šolo. Delovne izkušnje so zaželenje. Predvideno je poskusno delo 90 dni.

Vaše ponudbe bomo sprejemali v 15 dneh po objavi oglasa v kadrovski službi DO.

Poiščite v... ELEKTRU

Že sedaj vas želimo opozoriti na največji športni dogodek v Jugoslaviji - MIS v Splitu. Ob njem boste verjetno razmišljali o nakupu novega TV sprejemnika. Zato vam na sliki spodaj predstavljamo vrsto TV sprejemnikov, ki so vam na voljo v prodajni enoti Elektro.

KOVINOTEHNA TOZD Tehnična trgovina

PO INDONEZIJU (8)

VESELJE OB SEŽIGANJU LJUDI

Ze ko smo se z letalom spuščali na letališče pri Denpasaru smo na otoku Baliju videli mnogo mest, kjer se je proti nebu dvigoval dim. Sprva smo mislili, da gre morda za kakšne izvire tople vode, ko pa smo se spustili malce nižje, smo vedeli, da smo se zmotili. Na mestih, kjer smo videli dim, so opravljali namreč pogrebne svečanosti. Natančneje smo si jih ogledali, ko smo hodili po notranjosti Balijske, med

bolj veseli. Veselje ob smrti sorodnika, znanca in prijatelja je neizmerno, saj jim tako narekuje hindujska vera, ki je prišla na Bali iz Indije. Vođa, fant je študiral jezike v Denpasaru, sem povprašal, če bi bil žalosten, ko bi mu umrla mati. Začuden me je pogledal in to odločno zanimal. Za pogreb se potem po nekajurnem veseljačenju zbere cela vas, odpeljejo konja s truplom na določeno mesto, naokrog razpostavijo zbrana darila in potem zažgejo mrtveca s konjem vred. Nekaj trenutkov po tistem vse naokrog seveda strašansko smrdi. Ljudje pa se potem vesele še pozno v noč ter uživajo v zbranih darilih, ki so največkrat v obliki hrane. Če se je kdo utopil v morju, potem ljudski umetniki napravijo lesen kip pokojnika in potem ga sežgejo po istem postopku kot smo že opisali.

Zanimiva so tudi naselja sama na Balijske. Njihova vera jim namreč narekuje, da ne sme niti ena hiša biti višja od palminega drevesa. Zato, da se ne bi približali vulkanom, kjer žive bogovi. Hiše bi lahko razdelili v dve vrsti. V tiste, kjer žive bogatejši ljudje in tiste, kjer so manj premožni. Pri bogatejših so ograje zidane iz kamena, pri revnejših pa napravljene iz slame. To velja tudi za njihove hrame, ki so pri vsaki domačiji.

Na popotovanju po notranjosti otoka smo se ustavili tudi v eni izmed delavnic, kjer iz lesa izdelujejo domačini čudovite stvari. Predvsem različne vrste mask ter statue. V glavnem izdelujejo te stvari iz ebenovine. Rezbarji sede kar na tleh in delajo, da jih je veselje gledati.

Videti je mogoče dečke stare deset in celo manj let in starce. Zadnja leta se v eni vasi zbera, vsi ki se s tem ukvarjajo in skupno ustvarjajo. Vsakdo tako kot ve in zna, predvsem pa tako kot občuti. Seveda so se nekateri kmalu znašli, prevzeli vodstvo nad vsem skupaj in postali lastniki takšnih »kolonij«, ki žive zares na visoki nogi. Tisti, ki ustvarjajo, pa od celotnega dobička dobe le malo.

PIŠE: JANEZ VEDENIK

vasmi, rekami, riževimi polji, templji, vodami... Na Balijske mrliče sežigajo. Bogatejši se sežgejo že drugi dan po smrti. Tisti, ki pod palcem nimajo mnogo, čakajo na upepeljitev lahko tudi mesec dni. Umrle zakopljejo v zemljo, čakajo na to, da jih pomre še nekaj, med tem časom pa zbirajo denar za »kremacijo« kot imenujejo sežig ob smrti. Čez določen čas mrtve izkopljejo iz zemlje ter trupla dajejo v trebuhe umetno napravljenih konj. Predno vse skupaj potem sežgejo, se prične v vaseh veselje kot le kaj. Ljudje hodijo naokrog od hiše do hiše, se vesele, plešejo, zbirajo darila za urmliga in na sploh so takšni trenutki na Balijske naj-

V stari Grčiji so rekli: Pred vrati prednosti se pretaka morje znoja.

Starost izboljšuje vino in naložen kapital; česa drugega bi se težko domislili.

RADODARNO SONCE NA PAGU

Gola in tekstilna plaža v campu Straško v Novalji nista ločeni. Pravzaprav na to opozarja le skromna tabla, na kateri so kopalke prečrtane, vmes je nizek kraški zid, ki prav nič ne skriva nagev, kar bi bilo tudi brez učinka, saj v vodi čofotajo le kak meter ali dva od oblečenih.

Foto: TONE TAVČAR

NIČ NE ŠKODI, ČE VEMO

FAŠISTIČNI GOZD

Med zadnjo vojno so fašisti na bregovih visokega hriba nad Tolminom zasadili bore in smreke. Razporedili so jih tako, da so drevesa sestavljala črki B in M. To sta bili začetnici imena in priimka Benita Mussolinija. Črki sta bili dolgi približno petstometrov in ju je bilo mogoče razpoznati že od daleč. Kakor hitro je napočil trenutek svobode, se je zbrala armada tolminskih drvarjev in hitro obračunala z zadnjo sledjo fašizma na svojem območju.

PRIČEVANJE

V pomorskem muzeju v Kotoru hranijo redko pričevanje iz zadnje vojne. To je ladijski kljun rušilca Zagreb, ki sta ga tik pred okupacijo

Prizor pred sežigom. Ljudje so veseli. Slovesnosti se bodo vsak čas pričele. V ozadju vidimo umetnega konja, v njem je pokojnikovo truplo.

naše države z eksplozijo vrgla v zrak in potopila mornariška oficirja Sergeja Mašera in Milana Spasića. Ob tem sta herojsko žrtvovala tudi svoji življenji. Po vojni so v morju poiskali ostanke rušilca, kljun rušilca pa so odnesli v kotorski muzej, kjer še danes priča o našem boju za svobodo.

UMIJ SI NOGE

Srečno je ribiško ljudstvo v Novem Sadu! Premore celo lastno mestece - Ribji otok. V mestecu so Somova ulica, Ščukina ulica, Aleja krapov. Pred vhodi v ribiške kolibe nosili v hišo. Vse povsod je videti trnke, mreže, vesele ljudi. Če bi bilo v Donavi toliko rib kot jih je bilo nekoč, bi bilo kot v raju...

JUGOSLOVANSKE BANANE

Znano je, da ima Hercegovni sredozemsko podnebje. Vendar je to podnebje tako blago, da v tem mestu ob vhodu v prekrasno Boko Kotorsko dozorevajo banane. To pa je nekaj, kar je vredno, da uvrstimo v kroniko domačih zanimivosti. Banane najbolj uspevajo v parku Luke Tomanovića, kjer lahko vidite viseti cele grozde banan (meseca aprila). Banane rastejo tudi v Orebiću na Pelješcu pred hišo Mate Zupe, toda plodovi nočejo porumeneti.

STRELA REŠILA SPOR

Pred sodiščem v Tolminu se je pet bratov in sester dolgo pravadalo zaradi družinske dediščine: hiše. Nikakor se niso mogli sporazumeti, kdo naj bi kaj dobil. Med sedmim sojenjem pa je v dvorano, kjer je potekala razprava, prispela novica, da je v sporno hišo udarila strela. Vsi so hiteli gasiti požar. Celo sodnik. Toda vsa hiša je zgorela in težavno vprašanje je bilo rešeno. Ruševine hiše si še sedaj lahko ogledate v vasi Čadrg blizu Tolmina.

KHEVENHILLER

SERENISSIMUSA ARIHIDUXA CAROLUSA TABORNIK
GENERALKVARTIRMAJSTER KHEVENHILLER
NA TLAKI ZIDA NOVI BANSKI FESTUNG
CAROLOSTADIUMA. D. 1579

*Nigdar ni tak bilo da ni nekaj bilo,
pak ni vezda nebu da nam nekaj nebu.
Kajti: kak bi bilo da ne bi nekaj bilo,
ne bi bilo nikak, ni tak kak je bilo.
Ar je navek bilo da je nekaj bilo,
kaj je bilo, a je ne, kaj neje nikak bilo.
Tak i vezda bude da nekaj vre bude,
kak biti bude bilo da bi biti bilo.
Ar nigdar ni bilo da ni ničce bilo,
pak nigdar ni ne bu da ničcega ne bu.
Kak je tak je, tak je navek bilo,
kak bu tak bu, a bu vre nekaj kak bu!
Kajti nemre biti i nemre se zgoditi
da kmet ne bi trebal na tlaku hoditi.
Nigdar još ni bilo pak nigdar nemre biti
da kmet neje moral na vojščinu iti.
Kajgod kakgod bilo opet je tak bilo,
kak je bilo tak je i tak bude bilo.
Kad je navek bilo navek tak more biti,
da muž mora iti festunge graditi,
bedeme kopati i morta nositi,
z repom podvinutim kakti kusa biti.
Kmet nezna zakaj tak baš mora biti
da su kmeti gladni, a taborniki siti.
Ar nigdar ni tak bilo da ni nam tak bilo,
pa nigdar ni ne bu da kmet gladen ne bu,
kajti nigdar ne bu na zemlji ni na nebu,
pei koncu pak Turčin pozukel nas se bu.
A kmetu je sejeno jel krepa totu, tam
il v katedrale v Zagrebu,
kad drugog spomenka na grebu mu ne bu
neg pesji brabonjek na bogečkom grebu.*

MIROSLAV KRLEŽA

NOVA AMERIČANA

Mehikanca Pedro in Conchita sta po dolgih mukah prizadevanjih naposled dobila državljanstvo ZDA. Ves navdušen objema Pedro svojo ženo in šepeta: - »Ali veš kaj pomeni, biti državljan Združenih držav?« - »Vem, pravi Conchita, odslej boš pomival posodo in bom ležala zgoraj.«

POTRPEŽLJIV SNUBEC

Ona: »Z menoj je drugače. Jaz bom spala z moškim, bom poročena!«
On: »Tudi prav. Poklič me po poroki!«

NOVI
tednik 33

NOVI TEDNIK - Glasilo občinskih organizacij SZDL Celje, Laško, Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje pri Jelšah in Zalec - Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, poštni predal 161. Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 3 a - Glavni urednik Novega tednika in Radia Celje Milan Seničar. Odgovorni urednik Novega tednika Drago Medved, Odgovorni urednik Radia Celje Branko Stamejčić. Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Damjana Stamejčić, Zdenka Stopar, Mitja Umnik, Janez Vedenik, Tone Vrabič. Tehnični urednik Franjo Bogadi. Izhaja vsak četrtek. Izdaja ga ČGP Delo, Ljubljana. Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 5 din, celoletna naročnina 230 din, polletna 115 din. Za tujino je cena dvojna. Štev. ziro računa: 50700-603-31198 - ČGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje. - Telefon, oglasi in naročnina: 22-369, 23-105.